

ს/ს პროკრედიტ ბანკი

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები,
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა
31 დეკემბერი, 2011 წ.

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური პოზიციის კონსოლიდირებული უწყისი	1
მთლიანი მოგების კონსოლიდირებული უწყისი	2
სააქციო კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული უწყისი	3
ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული უწყისი	4

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის

1. შესავალი	5
2. საოპერაციო გარემო	5
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მეთოდების შეჯამება	6
4. დაშვებები და პროგნოზები	20
5. ცვლილებები საბუღალტრო აღრიცხვის სისტემაში	21
6. ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები	26
7. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	27
8. გასაყიდად სელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	28
9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	30
10. არამატერიალური აქტივები	36
11. ქონება, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	37
12. სხვა აქტივები	38
13. ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	49
14. კლიენტთა ანგარიშები	40
15. სხვა ნასესხი სახსრები	41
16. სხვა ვალდებულებები	43
17. სხვა რეზერვები	43
18. მოგების გადასახადი	44
19. სუბორდინირებული სესხი	45
20. სააქციო კაპიტალი და აქციების პრემია	46
21. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	47
22. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები	48
23. უცხოური ვალუტით ვაჭრობისა და კონვერტაციიდან მიღებული შემოსავალი დანაკარგების გამოკლებით	48
24. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები	49
25. სახელფასო და სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	49
26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა	50
27. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	78
28. ფინანსური ინსტრუმენტების კლასების მისადაგება შეფასების კატეგორიებთან	80
29. პირობითი ვალდებულებები	81
30. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	83
31. ანგარიშგების პერიოდის დასრულების შემდეგ მომხდარი მოვლენები	85

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ს.ს პროკრედიტ ბანკის აქციონერებსა და მენეჯმენტს

1. ჩვენ აუდიტი ჩავუტარეთ ს.ს პროკრედიტ ბანკის და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში "ჯგუფი") თანდართულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელიც მოიცავს ფინანსური პოზიციის კონსოლიდირებულ უწყისს 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მასთან დაკავშირებულ მთლიანი მოგების კონსოლიდირებულ უწყისს, სააქციო კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებულ უწყისსა და ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ უწყისს აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისათვის, ასევე ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკებისა და სხვა ახსნა-განმარტებითი შენიშვნების რეზიუმეს.

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

2. მენეჯმენტი პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ეს პასუხისმგებლობა მოიცავს: შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებას, დანერგვასა და შენარჩუნებას, რაც საჭიროა ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენისათვის, რომელიც არ შეიცავს უნებლიე, ან განზრახ არსებით უზუსტობას; აგრეთვე, ბუღალტრული აღრიცხვის შესაფერისი პოლიტიკის შერჩევასა და დანერგვას და არსებული გარემოებებისათვის შესაბამისი და დასაბუთებული ბუღალტრული შეფასებების გაკეთებას.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

3. ჩვენი პასუხისმგებლობა ჩვენს მიერ ჩატარებულ აუდიტზე დაყრდნობით გამოვთქვით მოსაზრება ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ეს სტანდარტები ჩვენგან მოითხოვს ეთიკის ნორმების დაცვას და აუდიტის იმგვარად დაგეგმვას და ჩატარებას, რომ მივიღოთ გონივრული რწმუნება იმისა, რომ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს.

4. აუდიტი გულისხმობს გარკვეული პროცედურების ჩატარებას ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებსა და განმარტებებზე აუდიტორული მტკიცებულების მოსაპოვებლად. შერჩეული პროცედურები დამოკიდებულია აუდიტორის პროფესიულ მსჯელობაზე, რომელიც მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებებში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოქმნილი არსებითი უზუსტობის რისკის შეფასებას. რისკის ამ შეფასებებისას აუდიტორი განიხილავს შიდა კონტროლის პროცედურებს, რომლებიც შეეხება საწარმოს მიერ ფინანსური უწყისების მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარმოდგენას, არსებული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურების შემუშავებისთვის, მაგრამ არა საწარმოს შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე დასკვნის გაკეთების მიზნით. აუდიტი ასევე ითვალისწინებს გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკისა და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული საბუღალტრო შეფასებების ადეკვატურობის შეფასებას და ფინანსური ანგარიშგების წარმოდგენის შეფასებას მთლიანობაში.

5. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ, აუდიტის დასკვნისათვის საკმარის და მართებულ საფუძველს წარმოადგენს.

დასკვნა

6. ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით სამართლიანად ასახავს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობას 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

23 მარტი, 2012 წ.

თბილისი, საქართველო

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

ფინანსური პოზიციის კონსოლიდირებული უწყისი

'000 ლარი

	შენიშვნები	31 დეკემბერი 2011 წ	31 დეკემბერი 2010 წ
აქტივები			
ნაღდი ფული და მისი ეკვივალენტები	6	185 102	133 263
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	7	34 565	78 358
მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები		56	-
გასაყიდად სელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	199	6 427
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	9	667 529	578 319
არამატერიალური აქტივები	10	4 309	2 361
შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები	11	67 095	56 557
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		1 723	-
სხვა აქტივები	12	11 268	8 274
სულ აქტივები		971 846	863 559
ვალდებულებები			
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	13	13 361	6
კლიენტთა ანგარიშები	14	513 420	480 492
სხვა ნასესხები სახსრები	15	242 163	183 797
სხვა ვალდებულებები	16	1 269	893
სხვა რეზერვები	17	856	1 191
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება		-	2 631
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	18	1 476	1 042
სუბორდინირებული სესხი	19	67 673	71 585
სულ ვალდებულებები		840 218	741 637
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	20	74 000	68 500
აქციების პრემია	20	23 172	18 640
გაუნაწილებელი მოგება		34 456	34 782
სულ კაპიტალი		131 628	121 922
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		971 846	863 559

გამოსაშვებად დამტკიცებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2012 წლის 23 მარტს

საშა ტერნესი
დირექტორი

ირინა კილასონია
მთავარი ბუღალტერი

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

მთლიანი მოგების კონსოლიდირებული უწყისი

'000 ლარი			
	შენიშვნები	2011	2010
საპროცენტო შემოსავალი	21	111 993	121 829
საპროცენტო ხარჯი	21	(41 231)	(47 887)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		70 762	73 942
სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	9	(579)	(3 253)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე შესაძლო დანაკარგების დარეზერვების შემდეგ		70 183	70 689
საკომისიო შემოსავალი	22	9 382	7 812
საკომისიო ხარჯი	22	(3 756)	(3 090)
უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსავალს გამოკლებული ზარალი	23	5 557	7 315
უცხოურ ვალუტის კონვერტაციიდან მიღებულ მოგებას გამოკლებული ზარალი/(ზარალს გამოკლებული მოგება)	23	66	(1 009)
მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივებიდან და ვალდებულებებიდან მიღებული შემოსავალი		31	43
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	24	1 340	851
სხვა საოპერაციო ხარჯები	24	(1 027)	(587)
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები	25	(32 169)	(32 535)
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	25	(26 786)	(25 041)
მოგება დაბეგრამდე		22 821	24 448
მოგების გადასახადის ხარჯი	18	(3 147)	(3 579)
წლის მოგება		19 674	20 869
მთლიანი მოგება წლისთვის		19 674	20 869

გამოსაშვებად დამტკიცებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2012 წლის 23 მარტს

საშა ტერნესი
დირექტორი

ირინა კილასონია
მთავარი ბუღალტერი

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

სააქციო კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული უწყისი

'000 ლარი

	შენიშვნები	სააქციო კაპიტალი	აქციების პრემია	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ბალანსი 1 იანვარს, 2010 წ.		58 850	11 593	30 413	100 856
წლის მთლიანი მოგება		-	-	20 869	20 869
2009 წლის მოგებიდან განაწილებული დივიდენდები	20	-	-	(16 500)	(16 500)
კაპიტალის ზრდა	20	9 650	7 047	-	16 697
ბალანსი 31 დეკემბერს, 2010 წ.		68 500	18 640	34 782	121 922
წლის მთლიანი მოგება		-	-	19 674	19 674
2010 წლის მოგებიდან განაწილებული დივიდენდები	20	-	-	(20 000)	(20 000)
კაპიტალის ზრდა	20	5 500	4 532	-	10 032
ბალანსი 31 დეკემბერს, 2011 წ.		74 000	23 172	34 456	131 628

გამოსაშვებად დამტკიცებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2012 წლის 23 მარტს

საშა ტერნესი
დირექტორი

ირინა კილასონია
მთავარი ბუღალტერი

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული უწყისი

'000 ლარი	შენიშვნები	2011	2010
მოგება გადასახადის გამოქვითვამდე		22 821	24 448
სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვები	9	579	3 253
მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივებიდან მიღებული (მოგება)/დანაკარგები		(31)	43
ცვთა და ამორტიზაცია	25	5 471	5 436
არარეალიზებული მოგება/(ზარალი) ვალუტის გადაფასების შედეგად		(66)	1 009
სხვა რეზერვების (გამოთავისუფლება)/დამატება		(335)	1 082
შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობების გასხვებისგან მიღებული დანაკარგები/(მოგება)		217	(267)
მიღებული პროცენტები		113 696	120 848
გადახდილი პროცენტები		(42 552)	(47 360)
გადახდილი საშემოსავლო გადასახადი		(7 067)	(1815)
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებამდე		92 733	106 675
საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების გაზრდა/შემცირება არაფულადი მუხლების შემდეგ მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ		(31 887)	(13 592)
მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები		(25)	(43)
კლიენტებზე გაცემული სესხი და ავანსები		(91 492)	(63 314)
სხვა აქტივები		(2 977)	(534)
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		13 336	(486)
მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები		-	(905)
კლიენტთა ანგარიშები		33 811	94 706
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		234	(336)
პროცენტი და დივიდენდები		(70 762)	(74 240)
საოპერაციო საქმიანობის შედეგად შემოსული წმინდა ფულადი სახსრები		(57 029)	47 931
ქონების, მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის შეძენა		(18 188)	(17 218)
ქონების, მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის გაყიდვით მიღებული შემოსავლები		15	831
გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების (გაყიდვა) შესყიდვა		6 369	(1 772)
საინვესტიციო საქმიანობის შედეგად გასული ფულადი სახსრები		(11 804)	(18 159)
გადახდილი დივიდენდები	20	(20 000)	(16 500)
გამომშვებული აქციები	20	10 032	16 697
სხვა ნასესხები ფულადი სახსრებიდან მიღებული შემოსავალი		141 248	59 882
სხვა ნასესხები ფულადი სახსრების დაფარვა		(82 591)	(30 735)
სუბორდინირებული სესხის დაფარვა		(3 745)	(5 191)
ფინანსური საქმიანობის შედეგად მიღებული ფულადი სახსრები		44 944	24 153
ნაღდი ფულის და ნაღდი ფულის ეკვივალენტების წმინდა შემცირება/ზრდა	6	(23 889)	53 925
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		183 128	130 212
სავალუტო კურსის ცვლილების შედეგები		66	(1 009)
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოსთვის		159,305	183,128

გამოსაშვებად დამტკიცებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2012 წლის 23 მარტს

საშა ტერნესი
დირექტორი

ირინა კილასონია
მთავარი ბუღალტერი

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

1. შესავალი

ს/ს პროკრედიტ ბანკი წარმოადგენს დახურული ტიპის სააქციო საზოგადოებას, რომელიც დაფუძნდა საქართველოში და რომლის ძირითადი სამოქმედო ქვეყანაც საქართველოა. 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის უშუალო და ერთადერთი დედობილი კომპანია ს/ს პროკრედიტ ჰოლდინგი იყო (შემდგომში "პროკრედიტ ჰოლდინგი").

საზედამხედველო მიზნებისთვის პროკრედიტ ბანკი საქმიანობას აწარმოებს ზოგადი საბანკო ლიცენზიით 233 და მის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი ("NBG").

ბანკის იურიდიული მისამართია: დაღმამენებლის გამზ. 154, 0112, თბილისი, საქართველო. ბანკის სათავო ოფისი მდებარეობს თბილისში. ბანკს ასევე გააჩნია 61 ფილიალი და კვანძგარეთა განყოფილება თბილისში, ქუთაისში, ბათუმში, გორში, ფოთში, ზუგდიდში, ქობულეთში, თელავში, რუსთავში, სადახლოში, მარნეულში, ხაშურში, ზესტაფონში, ოზურგეთში, ბორჯომში, წნორში, სამტრედიასა და ახალციხეში.

2009 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკი ერთპიროვნულად ფლობდა შვილობილ კომპანიას - შპს „პროკრედიტ ფროფერტის“, რომელიც 2007 წლის 23 ივლისს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ჩამოყალიბდა, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, რომლის ძირითადი საქმიანობაც უძრავ-მოდრავი ქონების ფლობა და განკარგვაა. წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ბანკი და მისი შვილობილი კომპანია ერთობლივად მოიხსენიება როგორც "ჯგუფი".

წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ბანკისა და მისი შვილობილი კომპანიის საბუღალტრო აღრიცხვის საფუძველზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

2. საოპერაციო გარემო

ჯგუფი ძირითად საქმიანობას საქართველოში ახორციელებს. საქართველო ჯერ კიდევ განვითარებად სტადიაზე მყოფი ქვეყანაა. საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა სხვადასხვა ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა, რაც მნიშვნელოვანი გამოწვევაა ქვეყანაში მოქმედი კომპანიებისათვის. ამასთან ერთად, ჯგუფის მიერ სამიზნე მაჩვენებლების მიღწევის შესაძლებლობაზე გავლენას ახდენს მსოფლიო ბაზარზე შექმნილი სავალ კრიზისი და საფონდო ბირჟების მკვეთრი ცვალებადობა.

ბანკის მენეჯმენტისათვის სირთულეს წარმოადგენს ყველა იმ ტენდენციის წინასწარი განსჭვრეტა, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს საბანკო სექტორზე და მთლიანად ეკონომიკაზე, მათ შორის ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზეც.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური განვითარება დიდწილად დამოკიდებულია ქვეყნის მთავრობის მიერ გატარებულ ეკონომიკურ, ფინანსურ და სავალუტო პოლიტიკაზე, ასევე საგადასახადო, სამართლებრივი, მარეგულირებელი და პოლიტიკური მოვლენების განვითარებაზე.

მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ ის ყველა საჭირო ზომას იღებს, რათა უზრუნველყოს ჯგუფის საქმიანობის მდგრადი განვითარება.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მეთოდების შეჯამება

მომზადების საფუძველი

ს/ს პროკრედიტ ბანკი თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებს ამზადებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) შესაბამისად. ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის მომზადებულია საბუღალტრო აღრიცხვის სტანდარტების საერთაშორისო კომიტეტისა (IASB) და მისი წინამორბედი ორგანოს მიერ გამოქვეყნებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით. ამას გარდა, გამოიყენება საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების (IFRS) ინტერპრეტაციების კომიტეტისა და მისი წინამორბედი ორგანოს მიერ გამოშვებული ინტერპრეტაციები.

ყველა თანხა, თუ საგანგებოდ არაა სხვა რამ მითითებული, მოცემულია ლარში და დამრგვალებულია ათასებში (“GEL”).

არ მომხდარა ისეთი სტანდარტის ნაადრევი მიღება, რომელიც ჯერ ძალაში არაა შესული.

აღრიცხვის საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ისტორიული ღირებულების აღრიცხვის საფუძველზე, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით (IFRS) სამართლიანი ღირებულებით შეფასება ნებადართულია. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ღირებულებად, რომელზეც გაფორმდებოდა გარიგება ორ ერთმანეთისგან დამოუკიდებელ საქმიან მხარეს შორის, რომლებიც არიან სათანადოდ ინფორმირებულნი და გააჩნიათ გარიგებაში შესვლის სურვილი.

IFRS განსაზღვრავს ეგრეთწოდებულ სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის იერარქიას, რომელიც ასახავს სამართლიანი ღირებულების მიღების სხვადასხვა მეთოდის შედარებით სიზუსტეს:

(ა) აქტიური ბაზარი: კოტირებული ფასი (დონე 1)

აქტიურ ბაზრებზე იდენტური ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის კოტირებულ ფასებზე დაკვირვება.

(ბ) შეფასების მეთოდი დაკვირვებადი რესურსების გამოყენებით (დონე 2)

აქტიურ ბაზრებზე მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის დადგენილ ფასებზე დაკვირვება, ან არააქტიურ ბაზრებზე იდენტური, ან მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის კოტირებულ ფასებზე დაკვირვება, ან ისეთი შეფასების მოდელების გამოყენება, სადაც ყველა მნიშვნელოვან რესურსზე შეიძლება დაკვირვება.

(გ) შეფასების მეთოდი მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი რესურსების გამოყენებით (დონე 3)

შეფასების ისეთი მოდელების გამოყენება, სადაც ერთი, ან ერთზე მეტი მნიშვნელოვანი რესურსი არ არის დაკვირვებადი.

მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის საუკეთესო მეთოდი ხელმისაწვდომი არაა, შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის რიგით მეორე საუკეთესო მეთოდის გამოყენება. თუ შესაძლებელია, ჯგუფი სამართლიან ღირებულებებს მოიპოვებს კოტირებული საბაზრო ფასებიდან; სხვა შემთხვევაში გამოიყენება შემდეგი საუკეთესო შეფასების მეთოდი, რომელიც ხელმისაწვდომია.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

უწყვეტი ბუღალტრული აღრიცხვისთვის სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებულ ყველა ინსტრუმენტს და გასაყიდად ხელმისაწვდომ კატეგორიაში გასულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს. წლის ბოლოსათვის არსებული მუხლების შეფასებისას გამოყენებული მეთოდების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ წარმოდგენილ სააღრიცხვო პოლიტიკებში.

ანგარიშგება და შეფასება საქმიანობის უწყვეტობის პრინციპის საფუძველზე ხდება.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

შვილობილი კომპანიები არიან ის კომპანიები, ან სხვა ერთეულები (მათ შორის საგანგებო მიზნით შექმნილი ერთეულები), რომლებშიც ჯგუფი პირდაპირ ან არაპირდაპირ მონაწილეობს ხმის უფლების მქონე აქციების ნახევარზე მეტით, ან სხვაგვარად აქვს უფლება, რომ მართოს ფინანსური და საოპერაციო პოლიტიკა იმგვარად, რომ მიიღოს სარგებელი. იმის შეფასებისას, აკონტროლებს თუ არა ჯგუფი სხვა ერთეულს, ხდება ამჟამად გამოყენებადი და კონვერტირებადი პოტენციური ხმის უფლებების არსებობისა და შედეგის გათვალისწინება. შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებულია იმ თარიღიდან, რა დღესაც ჯგუფმა მოიპოვა მათზე კონტროლი (შემდენის თარიღი) და დეკონსოლიდირებულია იმ თარიღიდან, როცა კონტროლი შეწყდა.

ფინანსურ ანგარიშგებში არ არის შესული კომპანიებს შორის ტრანზაქციები, ბალანსები და ჯგუფის კომპანიებს შორის განხორციელებულ ტრანზაქციებზე არარეალიზებული მოგება; არაა შესული არარეალიზებული დანაკარგებიც, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ხარჯების ამოღება შეუძლებელია. ბანკი და მისი შვილობილი კომპანია იყენებს ერთნაირ სააღრიცხვო სტანდარტებს, რაც შეესაბამება ჯგუფის პოლიტიკას და პროცედურებს.

ფინანსური აქტივები

ჯგუფი თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახდენს შემდეგ კატეგორიებად: მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები, სესხები და დებიტორული დავალიანება, და გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები. “გადახდამდე დაკავებულ” კატეგორიაში აქტივები არ არსებობს. მენეჯმენტი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს თავდაპირველი შეფასების საფუძველზე.

მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები

ამ კატეგორიას გააჩნია ორი ქვეკატეგორია: ვაჭრობისათვის დაკავებული ფინანსური აქტივები (“აქტივები სავაჭრო ანგარიშზე”), ე. ი. დაკავებული დერივატივები, და დასაწყისშივე მოგების ან ზარალის მიხედვით სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები. ჯგუფი არ მიმართავს ჰეჯირების აღრიცხვას.

ფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულებით აღიარება ხდება მოგების ან ზარალის საფუძველზე, როცა ისინი ცალკე პორტფელის შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენენ, რომელიც იმართება და ფასდება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე დოკუმენტური რისკების მართვის, ან საინვესტიციო სტრატეგიის თანახმად. ხელმძღვანელობისათვის ამ პორტფელზე და მასში შესულ აქტივებზე ყოველთვიური ანგარიშგება ასევე სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ხდება. ანგარიშგებაში მოცემული სამართლიანი ღირებულება ჩვეულებრივ დაკვირვებადი საბაზრო ფასებია;

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

ჯგუფი ამჯობინებს ისეთ ფასიან ქაღალდებში ინვესტირებას, რომელთათვისაც საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე დაკვირვებადია. სამართლიანი ღირებულება მხოლოდ იშვიათ შემთხვევაში გამოითვლება მიმდინარე დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემების საფუძველზე შეფასების ტექნიკის გამოყენებით.

მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო გარიგების ხარჯები დანახარჯის სახით აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშში. ამის შესაბამისად, ისინიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება. სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებიდან მიღებული შემოსავლის და ზარალის აღიარება დაუყოვნებლივ ხდება მოცემული პერიოდის მოგებაში ან ზარალში. მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მიღებულ საპროცენტო სარგებელთან ერთად ისინი აისახება, როგორც “მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივებიდან მიღებული წმინდა შედეგი”.

მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივების ყიდვა-გაყიდვის აღიარება ხდება გარიგების დღეს – იმ დღეს, როცა ჯგუფი აქტივს იყიდის ან გაყიდის. მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივების აღიარება უქმდება მაშინ, როცა ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლებას ვადა ეწურება, ან როდესაც ჯგუფი გაასხვისებს აქტივის მესაკუთრეობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს.

სესხები და დებიტორული დავალიანება

სესხები და დებიტორული დავალიანება წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. ისინი წარმოიშობა მაშინ, როცა ჯგუფი უშუალოდ დებიტორზე გასცემს ფულს, საქონელს ან მომსახურებას ისე, რომ მიზნად არ ისახავს დებიტორული დავალიანებით ვაჭრობას.

სესხებისა და დებიტორული დავალიანების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიან ღირებულებად (დამატებული ტრანზაქციის ხარჯები); შემდეგ ისინი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით. ყოველი საბალანსო უწყისის თარიღის მდგომარეობით და როდესაც პოტენციური გაუფასურების ნიშნები ჩანს, ჯგუფი აფასებს თავისი სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების ღირებულებას. მათი საბალანსო ღირებულება შეიძლება შემცირდეს სარეზერვო ანგარიშის გამოყენების გამო (გაუარესებულ სესხებზე დატალური ინფორმაციისთვის იხ. შენიშვნა #9). თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ოდენობა შემცირდა, შესაბამისად შემცირდება გაუფასურებისთვის გამოყოფილი რეზერვი და შემცირებული ოდენობა ჩაითვლება მოგებას ან ზარალში. გაუფასურების შემცირების მაქსიმალური ოდენობა უდრის ამორტიზირებულ ღირებულებას, რომელიც იარსებებდა შეფასების დღისთვის, გაუფასურება რომ არ მომხდარიყო.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

სესხების აღიარება ხდება მაშინ, როცა მსესხებლებზე ხდება ძირითადი თანხის (კაპიტალის) წინასწარი გაცემა. სესხებისა და დებიტორული დავალიანების აღიარება წყდება მაშინ, როცა ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლებას ვადა ამოეწურა, ან როცა ჯგუფი გაასხვისებს აქტივის მესაკუთრეობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს.

გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები

გასაყიდად ხელმისაწვდომი ის აქტივებია, რომელთა დაკავება (ფლობა) განუსაზღვრელი დროითაა გამიზნული და რომლებიც შეიძლება გაიყიდოს ლიკვიდურობის საჭიროებიდან, ან საპროცენტო განაკვეთებში, გაცვლით კურსებსა თუ აქციების ფასებში მომხდარი ცვლილებებიდან გამომდინარე.

თავდაპირველი აღიარებისას, გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები ბუღალტრულად აღირიცხება სამართლიან ფასად, რომელსაც ემატება ტრანზაქციის ხარჯები. ამის შესაბამისად, ისინიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება. ანგარიშგებაში მოცემული სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენს ან დაკვირვებად საბაზრო ფასებს, ან იმ ღირებულებას, რომელიც გამოთვლილია ამჟამინდელ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებზე დაყრდნობილი შეფასების ტექნიკით. გასაყიდად ხელმისაწვდომი აქტივების სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებებით გამოწვეული მოგება და ზარალი პირდაპირ ფასდება სხვა მთლიან შემოსავლად უწყისის მუხლში “გასაყიდად ხელმისაწვდომი აქტივის გადაფასების რეზერვი”, ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტამდე, ან მის გაუფასურებამდე. ამ დროისათვის კუმულაციური მოგება ან ზარალი, რომელიც წინათ შეტანილი იყო სხვა მთლიან შემოსავალში, ამჯერად ჩაითვლება მოგებაში, ან ზარალში, როგორც “გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივიდან მოგება, ან ზარალი”. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი პროცენტი და გაცვლითი სავალუტო კურსის სხვაობის შედეგად მიღებული მოგება და ზარალი იმ მონეტარულ აქტივებზე, რომლებიც გადის გასაყიდად ხელმისაწვდომის კატეგორიაში, ჩაითვლება მოგებაში, ან ზარალში. გასაყიდად ხელმისაწვდომი წილობრივი მონაწილეობის დამადასტურებელ დოკუმენტებზე დივიდენდები აღიარებულია მოგება –ზარალის უწყისის სხვა საოპერაციო შემოსავლების ნაწილში, როდესაც დადგენილია კომპანიის უფლება, რომ მიიღოს გადახდა.

გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივების შესყიდვები და გაყიდვები აღირიცხება ტრანზაქციის (გარიგების) დღეს. ჯგუფი გააუქმებს გასაყიდად ხელმისაწვდომი აქტივების აღიარებას მაშინ, როცა (ა) მოხდება აქტივის გამოსყიდვა, ან ფინანსური აქტივებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე უფლებებს ვადა ამოეწურება, ან (ბ) ჯგუფს გასხვისებული აქვს ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დადებული აქვს მიღებული ფულადი ნაკადების გადაცემის თაობაზე შეთანხმება, ამავდროულად (ი) ჯგუფს ასევე გასხვისებული აქვს აქტივის მესაკუთრეობასთან დაკავშირებული ყველა არსებითი რისკი და სარგებელი, ან (ii) არც გადაუცია და არც დაუტოვებია მესაკუთრეობასთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ არ აქვს დატოვებული მართვის უფლება.

მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური ვალდებულებები

მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები შედგება მხოლოდ ჰეჯირებისთვის გამოყენებული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან გამომდინარე უარყოფითი სამართლიანი ღირებულებებისგან, მაგრამ არა როგორც ჰეჯირების ზომები საბუღალტრო აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტი #39-ის თანახმად ჰეჯირების აღრიცხვის პირობებით მიხედვით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

უცხოურ ვალუტაში გადაყვანა

ა) ჯგუფის საქმიანობისა (საოპერაციო) და ფინანსური ინფორმაციის წარმოდგენის ვალუტა

ჯგუფის თითოეული ერთეულის ფინანსურ ანგარიშებში შესული მუხლები მოცემულია იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტით, რომელშიც ეს ერთეული საქმიანობს (“საქმიანობის ვალუტა”). ჯგუფის ფინანსური უწყისები წარმოდგენილია ქართულ ლარში (“GEL”), რომელიც ბანკის საქმიანობისა და ფინანსური ინფორმაციის წარმოდგენის ვალუტაა.

ბ) ტრანზაქციები და ბალანსები

სავალუტო ტრანზაქციების გადაყვანა საქმიანობის ვალუტაში ხდება ტრანზაქციების დღეს მოქმედი სავალუტო კურსის გამოყენებით. საკურსო ცვლილებით გამოწვეული მოგება და ზარალი ასეთი ტრანზაქციების განხორციელებისა და წლის ბოლოს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული აქტივებისა და ვალდებულებების გაცვლითი კურსის მიხედვით გადაყვანის შედეგად, ჩაითვლება მოგებაში ან ზარალში (ვაჭრობის შედეგი).

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული მუხლები გადაიყვანება ანგარიშგების თარიღის დახურვისას არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული არამონეტარული მუხლები, მათ შორის ინვესტიციები საკუთარ კაპიტალში, გადაიყვანება იმ თარიღის გაცვლითი კურსით, როდესაც სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა. უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ არამონეტარულ მუხლებში სავალუტო კურსის ცვლილების შედეგად მიღებული განსხვავება ჩაითვლება მოგებაში ან ზარალში.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ისტორიული ხარჯით შეფასებული არამონეტარული მუხლები გადაიყვანება თავდაპირველი აღიარების დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით.

გაცვლითი კურსები

ფინანსური პოზიციის უწყისის მუხლებისათვის გამოყენებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი შემდეგი ოფიციალური სავალუტო კურსები:

	31 დეკემბერი, 2011 წ.	31 დეკემბერი, 2010 წ.
ლარი/1 აშშ დოლარი	1.6703	1.7728
ლარი/1 ევრო	2.1614	2.3500

ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები

ფინანსური პოზიციის უწყისის მიზნებისათვის ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, შეძენის დღიდან სამ თვეზე ნაკლები ვადის ნაშთებს ცენტრალურ ბანკებში, როცა მათი დისკონტირება შეიძლება, სხვა მოკლევადიან ინვესტიციებს, რომლებიც ლიკვიდური და სწრაფად კონვერტირებადია გარკვეულ ფულად თანხად ღირებულების შეცვლის უმნიშვნელო რისკით, და სადეპოზიტო სერტიფიკატებს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

ზოგადად, ყველა ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტის ერთეული ნომინალური ღირებულებით აისახება. სახაზინო ვალდებულებები და ფულადი ბაზრის სხვა ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც ნაღდი ფულის ეკვივალენტად ითვლება, გადის გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივების კატეგორიაში და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით.

ფულადი სახსრების მიმოქცევის ანგარიშგების მიზნებით, ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები მოიცავს შემენის დღიდან სამ თვეზე ნაკლები ვადის ნაშთებს, მათ შორის: ნაღდ ფულს და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებულ შეუზღუდავ ნაშთებს, უგირავნო სახაზინო ვალდებულებებსა და სხვა ბანკებისაგან მისაღებ თანხებს.

საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები ნაღდი ფულის და მისი ეკვივალენტების ნაწილში აისახება. სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები საქართველოს ეროვნულ ბანკში აისახება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს უპროცენტო (საპროცენტო სარგებლის არმომტან) სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომლებიც არ არის ხელმისაწვდომი ჯგუფის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად.

სესხები და დებიტორული დავალიანება

კლიენტებისგან მისაღები დებიტორული დავალიანება ძირითადად გულისხმობს გაცემულ სესხებსა და ავანსებს.

ძალიან მოკლევადიანი (ერთდღიანი) და ვადიანი ანაზრების გარდა, ბანკებისგან მისაღები დებიტორული დავალიანების ჯგუფში გაწერილი თანხები მოიცავს მიმდინარე ანგარიშების ნაშთებსაც.

ბანკებისგან მისაღები ყველა სესხი და დებიტორული დავალიანება, ასევე კლიენტებისგან მისაღები სესხები და დებიტორული დავალიანებები გაერთიანებულია კატეგორიაში “სესხები და დებიტორული დავალიანება” და აისახება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ამორტიზირებული პრემიები და დისკონტები შეიტანება შესაბამისი პერიოდების მოგებაში, ან ზარალში, როგორც წმინდა საპროცენტო შემოსავლის ნაწილი. სესხების გაუფასურების აღიარება ხდება ცალკე სარეზერვო ანგარიშებზე (იხ. შენიშვნა 9).

ფულადი სახსრების მიმოქცევის ანგარიშგების მიზნით, ბანკებისადმი მოთხოვნები, რომელთა თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე ნაკლებია, აღიარებულია ნაღდ ფულად, ან ნაღდი ფულის ეკვივალენტად.

სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვები და ავანსები და გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივების გაუფასურება

სესხებისა და ავანსების გაუფასურება

ჯგუფი ფინანსური პოზიციის უწყისის ყოველი თარიღით ამოწმებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური ნიშნები. თუ არსებობს იმის ობიექტური მტკიცებულება, რომ სესხი, ან სასესხო პორტფელი გაუფასურდა, რაც გავლენას მოახდენს ამ ფინანსური აქტივ(ებ)ზე სამომავლო ფულად ნაკადებზე, დაუყოვნებლივ უნდა მოხდეს შესაბამისი ზარალის აღიარება. სესხის ზომიდან გამომდინარე, ასეთი ზარალი ან ინვიდივიდუალურად გამოითვლება თითოეულ სესხზე, ან ერთობლივად შეფასდება სესხების პორტფელზე. სესხის საბალანსო ღირებულება მცირდება რეზერვის ანგარიშის გამოყენებით და ზარალის თანხის აღიარება ხდება მოგებაში, ან ზარალში. ჯგუფი არ აღიარებს ზარალს მომავალში მოსალოდნელი მოვლენებიდან.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

- ინდივიდუალურად შეფასებული სესხები და ავანსები

მნიშვნელოვანი სესხების გაუფასურება ინდივიდუალურად ფასდება. ასეთი კრედიტების შემთხვევაში ფასდება, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ე.ი. ის ფაქტორები, რომლებმაც შეიძლება გავლენა იქონიონ კლიენტის მიერ ჯგუფისადმი კონტრაქტით გათვალისწინებული გადახდის ვალდებულების შესრულებაზე:

ამასთან ერთად, კლიენტზე გაცემული საერთო კრედიტისა და დაკავებული უზრუნველყოფის რეალიზებადი ღირებულების გათვალისწინება ხდება გაუფასურების (შესაძლო დანაკარგების) რეზერვის შექმნისას.

თუკი არსებობს იმის ობიექტური მტკიცებულება, რომ სესხის გაუფასურება მოხდა, ზარალის ოდენობა გაიზომება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის (სპეციფიური გაუფასურება). თუ კრედიტს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთი აქვს, დისკონტირების განაკვეთი გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის შესაფასებლად არის ხელშეკრულებით განსაზღვრული მიმდინარე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი.

უზრუნველყოფილ ფინანსურ აქტივზე მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულების გამოთვლა ასახავს უზრუნველყოფის რეალიზაციის შედეგად მიღებულ ფულად ნაკადებს გამოკლებული უზრუნველყოფის ამოღებისა და გაყიდვის ხარჯები.

- ერთობლივად შეფასებული სესხები და ავანსები

სესხების გაუფასურება ერთობლივად ფასდება ორ შემთხვევაში:

- ცალკე აღებული (ინდივიდუალური) უმნიშვნელო სესხები, რომლებიც გაუფასურების ობიექტურ ნიშნებს ავლენენ,
- ცალკე აღებული (ინდივიდუალური) მნიშვნელოვანი სესხების ჯგუფი, რომელიც არ ავლენს გაუფასურების ნიშნებს, რათა დაიფაროს ყველა დანაკარგი, რაც უკვე გასწია ბანკმა, მაგრამ რომელიც არ იყო აღმოჩენილი სესხების ინდივიდუალურად განხილვისას.

ინდივიდუალური უმნიშვნელო სესხების გაუფასურების შეფასების მიზნით სესხები ჯგუფდება მსგავსი საკრედიტო რისკების მახასიათებლების საფუძველზე, ანუ ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის მიხედვით. 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება გაუფასურების ნიშნად ითვლება. ეს მახასიათებელი მნიშვნელოვანია ასეთი აქტივიდან სამომავლო ფულადი ნაკადების გამოსათვლელად, მსგავსი მახასიათებლების მქონე სესხებზე ისტორიული ზარალის გამოცდილებაზე დაყრდნობით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

ცალკე განსახილველად უმნიშვნელო კრედიტების (მთლიანი თანხის გაუფასურება) და ფინანსური აქტივების ჯგუფში გასული არაგაუფასურებული მნიშვნელოვანი კრედიტების (პორტფელის გაუფასურება) გაუფასურების ერთობლივი შეფასება ეყრდნობა რისკების მსგავსი მახასიათებლების და დაახლოებით მსგავსი რისკის პროფილის მქონე სასესხო პორტფელების დეფოლტის ისტორიული მაჩვენებლის რაოდენობრივ ანალიზს.

იმ ფინანსური აქტივების ჯგუფის სამომავლო ფულადი ნაკადები, რომელთა გაუფასურებაც ჯამურად ფასდება, გამოითვლება ამ ჯგუფში შემავალ აქტივებზე საკონტრაქტო ფულადი ნაკადებისა და ამ ჯგუფში შემავალი აქტივების ანალოგიური საკრედიტო რისკების მახასიათებლების მქონე აქტივებზე ისტორიული ზარალის გამოცდილების საფუძველზე. ისტორიული ზარალის გამოცდილება კორექტირდება არსებული დაკვირვებადი მონაცემების საფუძველზე, რათა აისახოს იმ პერიოდისთვის არსებული პირობების გავლენა, რომელსაც ეყრდნობა ისტორიული ზარალის გამოცდილება და რათა არ მოხდეს ისტორიულ პერიოდში დღეისათვის არარსებული პირობების შედეგების გათვალისწინება. სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასებისთვის გამოყენებული მეთოდები და დაშვებები რეგულარულად გადაისინჯება ჯგუფის მიერ, რათა შეამციროს ნებისმიერი სხვაობა პროგნოზირებულ და რეალურ ზარალს შორის.

თუ ჯგუფი გადაწყვეტს, რომ გაუფასურების ობიექტური ნიშნები არ არსებობს ინდივიდუალურად შეფასებულ ფინანსურ აქტივზე, განურჩევლად იმისა, ეს აქტივი მნიშვნელოვანია თუ არა, იგი აქტივს შეიყვანს ანალოგიური საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე ფინანსური აქტივების ჯგუფში და ერთობლივად შეაფასებს მათ გაუფასურებას (გაუფასურება ერთობლივად შეფასებული სესხების შემთხვევაში).

გაუფასურების აღდგენა

თუ მომდევნო პერიოდში გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის ოდენობა შემცირდება და ეს შემცირება შეიძლება ობიექტურად დაუკავშირდეს გაუფასურების აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენას, მანამდე აღიარებული გაუფასურების დანაკარგი აღდგება რეზერვის ანგარიშის დაკორექტირებით. აღდგენილი თანხის აღიარება ხდება მოგებაში, ან ზარალში.

სესხებისა და ავანსების ჩამოწერა

როცა სესხი ჩამოიწერება შიდა პოლიტიკის მიხედვით, ის ჩამოიწერება სესხზე შესაძლო დანაკარგებისთვის გამოყოფილი შესაბამისი რეზერვის ხარჯზე. ასეთი სესხები ჩამოიწერება მას შემდეგ, რაც შესრულდება ყველა აუცილებელი პროცედურა და განისაზღვრება დანაკარგის ოდენობა. უკვე ჩამოწერილი თანხების შედგომი ამოღება ამცირებს სესხზე შესაძლო დანაკარგისთვის გამოყოფილი რეზერვის ოდენობას მოგებაში, ან ზარალში.

რესტრუქტურირებული სესხები

რესტრუქტურირებული სესხები, რომლებიც გაუფასურების ნიშნებს ავლენენ, ინდივიდუალურად მნიშვნელოვნად ითვლება და მათი გაუფასურება ცალ-ცალკე ფასდება. დანაკარგის ოდენობა ფასდება, როგორც განსხვავება რესტრუქტურირებული სესხის საბალანსო ღირებულებასა და სესხის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული სამომავლო პროგნოზირებული ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის (სპეციფიური გაუფასურება). ინდივიდუალური მნიშვნელობის არმქონე 30 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული რესტრუქტურირებული სესხების გაუფასურება ჯამურად ფასდება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

ამოღებული უზრუნველყოფა

ამოღებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს ჯგუფის მიერ ვადაგადაცელებული სესხების ამოსადებად მოპოვებულ ფინანსურ და არაფინანსურ აქტივს. ეს აქტივები თავდაპირველად შექმნისას აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით და შედის “სხვა აქტივების” მუხლში, როგორც შენობები და აღჭურვილობა, სხვა ფინანსური აქტივები ან ინვენტარი იმისდა მიხედვით, თუ რა ტიპის აქტივია და რა მიზნით ამოიღო ის ჯგუფმა. ხოლო შემდეგ ხელახლა შეფასდება და ბუღალტრულად გატარდება მოცემული კატეგორიის აქტივებისათვის გათვალისწინებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით.

გასაყიდად ხელმისაწვდომის კატეგორიაში გასული აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი ყოველი საბალანსო უწყისის თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. იმის გასარკვევად, არის თუ არა გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივი გაუფასურებული, გამოიყენება შემდეგი კრიტერიუმები:

- მსესხებლის გადახდისუნარიანობის გაუარესება, ან მისი მხრიდან უარი, რომ შეასრულოს ვალდებულება
- პოლიტიკური ვითარება, რომელმაც შეიძლება მსესხებლის კრედიტუნარიანობაზე მნიშვნელოვნად იმოქმედოს
- სხვა მოვლენები, რომლებიც ნაკლებად სავარაუდოდ ხდის საბალანსო ღირებულების ამოღებას/აღდგენას

საკუთარ კაპიტალში ინვესტიციების შემთხვევაში, რომლებიც გასაყიდად ხელმისაწვდომის კატეგორიას მიეკუთვნება, აქტივების გაუფასურების დასადგენად მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული დაიკლო თუ არა ფასიანი ქაღალდის სამართლიანმა ღირებულებამ მნიშვნელოვნად ან ხანგრძლივად და შეადგინა თუ არა მის ხარჯზე ნაკლები ოდენობა. თუ რომელიმე ეს ნიშანი არსებობს, ჯამური დანაკარგი – რომელიც განისაზღვრება, როგორც განსხვავება შესყიდვის ფასსა და მიმდინარე სამართლიან ღირებულებას შორის, გამოკლებული ყოველგვარი გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგი ფინანსურ აქტივზე, რომელიც თავდაპირველად აღიარებული იყო მოგებაში, ან ზარალში - ჩამოიწერება მთლიანი მოგებიდან და აისახება მოგებაში, ან ზარალში.

მოგებაში, ან ზარალში აღიარებული გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგი წილობრივ ინსტრუმენტზე მომავალში აღარ აღდგება მოგების ან ზარალის საფუძველზე. თუ მომდევნო პერიოდში გასაყიდად ხელმისაწვდომის კატეგორიაში შეტანილი სავალო ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გაიზარდება და ეს ზრდა ობიექტურად იქნება დაკავშირებული მოგებაში, ან ზარალში გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენასთან, გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგი აღდგება მოგებაში, ან ზარალში.

ჯგუფი ინვესტიციებს ძირითადად ახორციელებს სახელმწიფო ფასიან ქაღალდებში ფიქსირებული, ან ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთებით. ამ ინვესტიციების გაუფასურების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ობიექტური მტკიცებულება არსებობს იმისა, რომ სახელმწიფოს არ შეუძლია, ან უარს ამბობს ამ ვალდებულებების შესრულებაზე.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები

შემნილი კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიების კაპიტალიზაცია ხდება ამ კონკრეტული პროგრამის შეძენის და მოქმედებაში მოყვანისთვის გაწეული ხარჯების მიხედვით. ამ ხარჯების ამორტიზაცია ხორციელდება თანაბარზომიერად მოსალოდნელი საექსპლუატაციო პერიოდის განმავლობაში. პროგრამის ექსპლუატაციის მაქსიმალური ვადა ხუთი წელია. განსაკუთრებულ შემთხვევებში, თუ ლიცენზიებს გააჩნიათ პროგრამული გარანტია, ექსპლუატაციის ვადა რვა წელს შეადგენს.

ქონება, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა

მიწა და შენობა-ნაგებობები ძირითადად გულისხმობს ოფისებს. ყველა ქონება, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა მოცემულია ისტორიულ ღირებულებას გამოკლებული დარიცხული ცვეთა და გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგები. ისტორიული ღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რაც უშუალოდ უკავშირდება ამ აქტივის შეძენას. აქტივის შემადგენელი ნაწილების ცალკე აღიარება ხდება მაშინ, თუ მათ სხვადასხვაგვარი გამოსადეგობის პერიოდი აქვთ და სხვადასხვა ფორმით მოაქვთ სარგებელი საწარმოსთვის.

შემდგომი ხარჯები ან შედის აქტივის საბალანსო ღირებულებაში, ან აღიარებულია, როგორც ცალკე აქტივი მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი მომავალში მიიღებს ამ აქტივთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ სარგებელს და ამ აქტივის ღირებულების შეფასება საიმედოდ ზუსტია. ყველა სხვა შეკეთების/გამართვის და მოვლის ხარჯები აისახება იმ ფინანსური პერიოდის მოგებაში, ან ზარალში, როცა ეს ხარჯები გაიწია.

მიწა ცვეთას არ ექვემდებარება. სხვა აქტივების ცვეთა გამოითვლება ცვეთის თანაბრად დარიცხვის მეთოდით, რითაც მათი ღირებულება ნაწილდება შემდეგი წლიური განაკვეთით, ნარჩენ ღირებულებამდე:

– შენობა-ნაგებობები და სხვა უძრავი ქონება	2%
– საოფისე და კომპიუტერული აღჭურვილობა	20%- 25%
– სხვა	20%

აქტივების ნარჩენი საბალანსო ღირებულება და ექსპლუატაციის პერიოდი გადაისინჯება, საჭიროებისამებრ დაკორექტირდება ყოველი ანგარიშგების თარიღის მდგომარეობით.

ცვეთას დაქვემდებარებული აქტივების და მიწის ღირებულების გაუფასურება მოწმდება, როდესაც მოვლენები ან ცვლილებები გარემოებებში მიაჩნდება იმაზე, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს აღდგენითი. აქტივის საბალანსო ღირებულება დაუყოვნებლივ დაიყვანება აღდგენით ოდენობამდე, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის პროგნოზირებულ აღდგენით ღირებულებას. აღდგენითი ღირებულება აქტივის გაყიდვის ხარჯების გამოქვითვის შემდგომ სამართლიან ღირებულებასა და ექსპლუატაციის ღირებულებას შორის უფრო მაღალი ღირებულებაა.

გასხვისების შედეგად მიღებული მოგება და ზარალი განისაზღვრება შემოსავლების საბალანსო ღირებულებით შედარებით. ისინი აისახება მოგებაში, ან ზარალში.

ჯგუფი არ ფლობს საინვესტიციო საკუთრებას.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ექსპლუატაციის განუსაზღვრელი ვადის მქონე აქტივები არ ცვდება გეგმიურად, მაგრამ ყოველწლიურად მოწმდება, გაუფასურდა თუ არა.

ცვლას დაქვემდებარებული აქტივები მოწმდება გაუფასურების ნიშნების აღმოსაჩენად, როცა მოვლენები, ან ცვლილებები გარემოებებში მიანიშნებს იმაზე, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს აღდგენითი. გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის აღიარება ხდება იმ თანხაზე, რომლითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შეფასების მიზნით აქტივები იყოფა ისეთ უმცირეს ჯგუფებად, რომლებზეც არსებობს ბუღალტრულად ცალ-ცალკე აღრიცხვადი ნაღდი ფულის ნაკადები (ფულადი სახსრების გენერირებადი ერთეულები).

არაფინანსური აქტივები, საქმიანი რეპუტაციის გამოკლებით, რომლებიც გაუფასურდა, განიხილება გაუფასურების შესაძლო აღდგენისთვის ყოველ ანგარიშგების დღეს.

იჯარა

თუ ჯგუფი წარმოადგენს მოიჯარეს საიჯარო ხელშეკრულების ფარგლებში, რომელიც არ ითვალისწინებს მეიჯარის მიერ ჯგუფისთვის მესაკუთრეობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებელის გადაცემას, მთლიანი საიჯარო გადახდები მოცემული წლის მოგებაში, ან ზარალში (საიჯარო ხარჯი) თანაზომიერად აისახება იჯარის მთელი პერიოდის განმავლობაში.

სხვა ხელშეკრულებებში გათვალისწინებული საიჯარო შეთანხმებები მოცემულია ცალკე, თუ (ა) შეთანხმების შესრულება დამოკიდებულია კონკრეტული აქტივის ან აქტივების გამოყენებაზე და (ბ) შეთანხმება აქტივის გამოყენებაზე უფლების გადაცემას ითვალისწინებს.

მოგების გადასახადი

მიმდინარე მოგების გადასახადი

მიღებულ მოგებაზე გადასახდელი მოგების გადასახადი გამოითვლება ქვეყნის იურისდიქციაში მოქმედი საგადასახადო კანონის მიხედვით და აისახება, როგორც იმ პერიოდის ხარჯი, რომელშიც წარმოიშვა ეს მოგება.

გადავადებული მოგების გადასახადი

გადავადებული მოგების გადასახადი მთლიანად არის მოცემული საბალანსო უწყისის ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით, აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზებსა და ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებში მათ საბალანსო ღირებულებებს შორის დროებით განსხვავებებზე. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები განისაზღვრება საგადასახადო განაკვეთებით (და კანონებით), რომლებიც ძალაშია საბალანსო უწყისის თარიღის მდგომარეობით და რომლებიც მომავალში გამოიყენება გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივის რეალიზების, ან გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულების შესრულებისას. დროებითი განსხვავებები ძირითადად წარმოიშობა ქონების, მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის ცვეთისგან, გარკვეული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულების, მათ შორის, წარმოებული კონტრაქტების გადაფასებისგან, და საგადასახადო ზარალის მომავალ პერიოდზე გადატანისგან. მიუხედავად ამისა, გადავადებული მოგების გადასახადის აღრიცხვა არ ხდება, თუ ის წარმოიშობა ტრანზაქციის აქტივის, ან ვალდებულების თავდაპირველი აღიარების შედეგად, გარდა ბიზნესის გაერთიანების შემთხვევისა, რომელიც, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით, ტრანზაქციის დროისათვის გავლენას არ ახდენს არც საანგარიშგებო პერიოდის მოგებაზე (დაბეგვრამდელი) და არც დაბეგვრად მოგებაზე, ან ზარალზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

შემდეგ პერიოდზე გადასატანი მოგების გადასახადით დაბეგვრით გამოწვეული ზარალი ჩაითვლება გადავადებულ საგადასახადო აქტივად, როცა სავარაუდოდ ხელმისაწვდომი იქნება მომავალი დაბეგვრადი მოგება, რომელზეც შეიძლება ამ ზარალის გამოყენება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოდ ხელმისაწვდომი იქნება მომავალი დაბეგვრადი მოგება, რომელზეც შეიძლება დროებითი განსხვავებების გამოყენება.

გასაყიდად ხელმისაწვდომი ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულებით გადაფასებასთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი, რომელიც პირდაპირ სხვა მთლიან მოგებაში აისახება (დებეტირდება), ასევე ჩაითვლება სხვა მთლიანი მოგების საკრედიტო, ან სადებეტო ანგარიშზე და ამის შემდეგ ხდება მისი შეტანა მოგებაში, ან ზარალში გადავადებულ მოგებასთან, ან ზარალთან ერთად. საინფორმაციო მიზნებისთვის, ფინანსური ინფორმაცია მოცემულია რიცხვებში გადასახადის გამოკლებამდე.

ჯგუფს მუდმივად აქვს საგადასახადო განსხვავებები იმის გამო, რომ ზოგი ხარჯი დასაბეგრი მოგებიდან არ გამოიქვითება (იბეგრება), ხოლო ზოგიერთი ტიპის მოგებაზე გადასახადი არ ვრცელდება. გადავადებული გადასახადები ასახავს აქტივებისა და ვალდებულებების ფინანსური ანგარიშგების მიზნით განსაზღვრულ საბალანსო ღირებულებებსა და საგადასახადო მიზნით გამოყენებულ თანხებს შორის დროებითი განსხვავებების წმინდა საგადასახადო შედეგს.

ვალდებულებები ბანკებისა და კლიენტების მიმართ და სხვა ნასესხები თანხები

ვალდებულებები ბანკებისა და კლიენტებისადმი და სხვა ნასესხები თანხები თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიან ღირებულებად, რომლიდანაც გამოკლებულია ტრანზაქციაზე გაწეული ხარჯები. ნასესხები თანხები შემდეგ მოცემულია ამორტიზირებული ღირებულებით; ნებისმიერი განსხვავება შემოსავლებს (გამოკლებული ტრანზაქციის ხარჯები) და გამოსასყიდ ღირებულებას შორის აღიარებულია მოგებაში, ან ზარალში სესხების ვადაზე/პერიოდზე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი ამოიწურება, ანუ როდესაც ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება, ან მას ვადა გაუვა.

რეზერვები

რეზერვების აღიარება ხდება, თუ

- ამჟამად არსებობს წარსული მოვლენებით განპირობებული სამართლებრივი, ან კონსტრუქციული ვალდებულება;
- დიდი ალბათობაა იმისა, რომ სახსრების გადინება გახდება საჭირო ვალდებულების შესასრულებლად;
- თანხის საიმედო სიზუსტით განსაზღვრა არის შესაძლებელი.

თუ არსებობს რამდენიმე მსგავსი ვალდებულება, იმის ალბათობა, რომ მის შესასრულებლად საჭირო გახდება სახსრების გადინება, განისაზღვრება ვალდებულებების მთლიანი ჯგუფის განხილვით.

რეზერვები, რომელთათვისაც სახსრების გადინების დრო ცნობილია, ფასდება დანახარჯების დღევანდელი ღირებულებით, თუ გადინება მომდევნო ერთი წლის განმავლობაში არ მოხდება. ვალდებულების დღევანდელი ღირებულების ზრდა დროის გასვლის გამო აისახება, როგორც საპროცენტო ხარჯი.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

პირობითი ვალდებულებები, რომლებიც ძირითადად შედგება კლიენტების მიერ გაცემული გარკვეული გარანტიებისგან და აკრედიტივებისგან, არის წარსულში მომხდარი მოვლენებისგან წარმოშობილი შესაძლო ვალდებულებები. რადგანაც მათი მოხდენა-არმოხდენა დამოკიდებულია გარკვეულ მოვლენებზე მომავალში, რომლებიც ჯგუფის კონტროლს სრულად არ ექვემდებარება, მათი აღიარება ფინანსურ ანგარიშებში არ ხდება, არამედ აისახება გარე ბალანსში, თუ ამ ვალდებულებების შესრულების ალბათობა ძალიან შორეული არაა.

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები არის ისეთ ხელშეკრულება, რომლის მიხედვითაც გარანტიის გამცემმა გარანტიის მფლობელს უნდა გადაუხადოს გარკვეული თანხა, რომ აუნაზღაუროს ზარალი, რომელიც მან განიცადა რომელიმე დებიტორის მიერ სავალო ინსტრუმენტის პირობების თანახმად დროულად გადახდის ვალდებულების ვერშესრულების გამო. ასეთი ფინანსური გარანტიები გაიცემა ბანკებზე, ფინანსურ ინსტიტუტებსა და სხვა დაწესებულებებზე კლიენტების სახელით სესხების, ოვერდრაფტებისა და სხვა საბანკო პროდუქტების უზრუნველსაყოფად.

ფინანსური გარანტიების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით იმ თარიღით, რა დღესაც გაიცა გარანტია. პირველადი აღიარების შემდეგ, გარანტიით ნაკისრი ჯგუფის ვალდებულებები ფასდება ქვემოთ მოცემული მაჩვენებლებისგან ყველაზე მაღალი მაჩვენებლის მიხედვით: თავდაპირველი შეფასების მაჩვენებელს გამოკლებული დარიცხული ცვეთა, რათა მოგებაში, ან ზარალში მოხდეს საგარანტიო პერიოდში თანაბარზომიერად მიღებული საკომისიო შემოსავლის აღიარება და საბალანსო უწყისის თარიღის მდგომარეობით წარმოშობილი ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯის მაქსიმალურად ზუსტი მაჩვენებელი. ეს პროგნოზები განისაზღვრება მენეჯმენტის გადაწყვეტილებით, რომლებიც ეყრდნობა ანალოგიური ტრანზაქციებიდან მიღებულ გამოცდილებასა და წარსულში განცდილი დანაკარგების სტატისტიკას.

გარანტიებთან დაკავშირებულ ვალდებულებებში ნებისმიერი ზრდა ჩაითვლება მოგებაში, ან ზარალში “სხვა საოპერაციო ხარჯების” სახელწოდებით.

სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხი ძირითადად მოიცავს აქციონერებისადმი და სხვა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისადმი ვალდებულებებს, რომლებიც გაკოტრების, ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში მხოლოდ მაშინ დაიფარება, როცა ჯერ ყველა არასუბორდინირებული კრედიტორი დაკმაყოფილდება. ვადამდელი გადახდის ვალდებულება არ არსებობს.

სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სუბორდინირებული სესხის აღიარება ხდება ამორტიზირებული ღირებულებით. პრემიები და დისკონტები ჩაითვლება შესაბამისი პერიოდების მოგებაში, ან ზარალში “წმინდა საპროცენტო შემოსავლის” სახელწოდებით.

საკუთარი კაპიტალი

ჩვეულებრივ აქციებზე დივიდენდების აღიარება ხდება საკუთარ კაპიტალში იმ პერიოდში, როდესაც ისინი დამტკიცდა კომპანიის აქციონერების მიერ.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მეთოდების შეჯამება (გაგრძელება)

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი ყველა პროცენტის მომტანი ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, გარდა მოგებისა და ზარალის საფუძველზე სამართლიან ღირებულებად შეფასებულ კატეგორიაში გასული ინსტრუმენტებისა, აისახება მოგებაში, ან ზარალში, როგორც “საპროცენტო შემოსავალი და “საპროცენტო ხარჯი” ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავლისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში, ან ზარალში იმ საანგარიშგებო პერიოდზე, როცა ისინი წარმოიშვა.

როდესაც ფინანსური აქტივი, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფი ჩამოიწერება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება მოხდება იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომლითაც მოხდა სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის შეფასების მიზნით. ჩამოწერილ სესხებთან დაკავშირებით მიღებული გადახდების აღიარება არ ხდება წმინდა საპროცენტო შემოსავალში.

ნასესხები სახსრების ხარჯების კაპიტალიზაცია

ნასესხები სახსრების ხარჯები, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება ისეთი აქტივის შეძენას, დამუშავებას, ან წარმოებას, რომელიც არ არის გატარებული სამართლიანი ღირებულებით და აუცილებლად საჭიროებს დროის გარკვეულ პერიოდს დანიშნულებისამებრ გამოყენებისათვის მოსამზადებლად, იმ შემთხვევაში შედის ამ აქტივის ხარჯში, თუ კაპიტალიზაციის დაწყების თარიღი არის 2009 წლის 1 იანვარი, ან შემდგომი თარიღი. სხვა დანახარჯები ნასესხებ სახსრებზე აისახება, როგორც ხარჯი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ნასესხებ სახსრებზე ეჯგუფი კაპიტალიზაციას ახდენს იმ ხარჯებისა, რომელთა თავიდან არიდება მოხერხდებოდა, ბანკს რომ კაპიტალური დანახარჯები არ გაეწია კვალიფიციურ აქტივებზე. კაპიტალიზაციის დაწყების თარიღად ითვლება ის დღე, როდესაც (ა) ჯგუფი გასწევს დანახარჯებს კვალიფიციურ აქტივზე; (ბ) გასწევს ხარჯებს ნასესხებ თანხებზე; და (გ) მიიღებს ზომებს, რომელიც საჭიროა აქტივის მოსამზადებლად დანიშნულებისამებრ მოსახმარებლად, ან გასაყიდად.

კაპიტალიზაცია წყდება მაშინ, როდესაც კვალიფიციური აქტივის დანიშნულებისამებრ ექსპლუატაციისთვის, ან გასაყიდად განხორციელებული ყველა საქმიანობა დასრულდება. პროცენტი, ან სხვა შემოსავალი ინვესტიციიდან არ გამოიქვითება კაპიტალიზაციისათვის ხელმისაწვდომი ნასესხები სახსრების ხარჯების თანხის მისაღებად, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ჯგუფი მიიღებს სპეციფიურ ნასესხებ სახსრებს კვალიფიციური აქტივის შეძენის მიზნით, და გააჩნია საინვესტიციო შემოსავალი ასეთი სპეციფიური სესხებით მიღებული ფულადი სახსრების დროებითი ინვესტიციიდან.

საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები

საკომისიო შემოსავლისა და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით, როდესაც გაიწევა მომსახურება.

სასესხო ვალდებულების საკომისიო იმ სესხებზე, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება, გადავადებულია (დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დაკორექტირება. ჯგუფის მიერ გაცემული სესხების საკომისიო ჩაითვლება შემოსავლად მაშინ, როდესაც გაერთიანების დასრულების შემდეგ ჯგუფი არ შეინარჩუნებს სასესხო პორტფელის ნაწილს თავისთვის, ან შეინარჩუნებს იმავე ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთად, როგორც სხვა მონაწილეები.

4. დაშვებები და პროგნოზები

ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებასა და ფინანსურ შედეგზე გავლენას ახდენს სააღრიცხვო მეთოდები, დაშვებები, პროგნოზები და მენეჯმენტის გადაწყვეტილება, რაც აუცილებლად უნდა გაკეთდეს ფინანსური უწყისების მომზადების პროცესში.

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით სავალდებულო ყველა დაშვება და პროგნოზი წარმოადგენს მოქმედი სტანდარტის შესაბამისად მაქსიმალური სიზუსტით გაკეთებულ შეფასებას. პროგნოზები და გადაწყვეტილებები ფასდება უწყვეტად და ეყრდნობა წარსულ გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის მოლოდინს სამომავლო მოვლენებთან დაკავშირებით და ითვლება მიზანშეწონილად მოცემულ პირობებში.

საბუღალტრო პოლიტიკა და მენეჯმენტის გადაწყვეტილება გარკვეულ მუხლებზე განსაკუთრებით კრიტიკული მნიშვნელობისაა ჯგუფის შედეგებისათვის და ფინანსური მდგომარეობისთვის, მათი რაოდენობრივად მნიშვნელოვანი მოცულობის გამო. ეს ეხება სესხებზე შესაძლო დანაკარგებისთვის შექმნილ რეზერვებსაც. რეალური დანაკარგების 10%-იანი ზრდა ან კლება, ზარალის ერთიან პროგნოზთან შედარებით განაპირობებს სესხების გაუფასურებით გამოწვეული 1 118 ლარის ზარალის გაზრდას ან შემცირებას (2010 წ: 1 1,125 ლარი), გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგები ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების შემთხვევაში ეყრდნობა ინდივიდუალური სესხების დისკონტირებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, ვალდებულებების დაფარებისა და სესხების უზრუნველსაყოფად ჩადებული ნებისმიერი ქონების რეალიზაციის გათვალისწინებით. რეალური დანაკარგების 10%-იანი ზრდა ან კლება, ინდივიდუალურად შეფასებულ მნიშვნელოვან სესხებზე სამომავლოდ პროგნოზირებულ დისკონტირებულ ფულად ნაკადებთან შედარებით, რაც შეიძლება წარმოიშვეს ფულადი ნაკადების თანხებსა და დროში განსხვავებების გამო, განაპირობებს სესხების გაუფასურებით გამოწვეული 367 000 ლარის ზარალის გაზრდას ან შემცირებას (2010 წ: 536 000 ლარი), შესაბამისად.

ამ ფინანსური ანგარიშების მოსამზადებლად გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო მეთოდები მოცემულია ზემოთ. ეს მეთოდები მუდმივად გამოიყენებოდა ყველა წარმოდგენილ წალიწაღზე, თუ საგანგებოდ სხვა რამ არ იყო მითითებული. ჯგუფის ფისკალური წელი კალენდარული წელიწადია.

საქმიანობის უწყვეტობის პრინციპი. მენეჯმენტმა წინამდებარე ფინანსური უწყისები მოამზადა საქმიანობის უწყვეტობის პრინციპის საფუძველზე. გადაწყვეტილების მიღებისას მენეჯმენტმა გაითვალისწინა ჯგუფის ფინანსური პოზიცია, ამჟამინდელი მიზნები, საქმიანობის მომგებიანობა და წვდომა ფინანსურ რესურსებზე და გაანალიზა ცოტა ხნის წინ მომხდარი ფინანსური კრიზისის შედეგი ჯგუფის სამომავლო საქმიანობაზე. კერძოდ, მენეჯმენტმა გაითვალისწინა 12 თვემდე ვადიანობის მიხედვით ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული კუმულატიური უარყოფითი ლიკვიდურობის დეფიციტის არსებობა (იხ. შენიშვნა 26) და დაასკვნა, რომ მოსალოდნელი ლიკვიდურობის დეფიციტის პროგნოზის მიხედვით ჯგუფს არ ემუქრება მოკლევადიანი ლიკვიდური სახსრების დეფიციტი.

5. ცვლილებები საბუღალტრო აღრიცხვის სისტემაში

2011 წლის იანვრიდან ძალაში შევიდა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ბანკმა უნდა დააკმაყოფილოს.

შესწორებები IAS 24-ში "დაკავშირებული მხარის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება" (გამოიცა 2009 წლის ნოემბერში და ვრცელდება წლიურ პერიოდებზე, რომლებიც იწყება 2011 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ).

IAS 24-ის შესწორება მოხდა: 2009 წელს (ა) დაკავშირებული მხარის განმარტების გამარტივების, მისი მნიშვნელობის უკეთ ახსნისა და შეუსაბამობების აღმოფხვრის და (ბ) სამთავრობო კომპანიების ინფორმაციის წარმოდგენისგან ნაწილობრივი გათავისუფლების გზით. აღნიშნული შესწორებული სტანდარტის შედეგად, ჯგუფი ასევე ამჟღავნებს ინფორმაციას დაკავშირებულ მხარეებზე საქონლისა და მომსახურების ყიდვა-გაყიდვის სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესახებ.

საერთაშორისო ფინანსური აღრიცხვის გაუმჯობესებული სტანდარტები (გამოშვებული 2010 წლის მაისში, ძალაშია შესული 2011 წლის იანვრიდან).

გაუმჯობესება გულისხმობს არსებით ცვლილებებს, განმარტებებს და შეცვლილ ტერმინოლოგიას შემდეგ სტანდარტებსა და განმარტებებში: IFRS 1 შეიცვალა, რათა (I) შესაძლებელი გამხდარიყო წინა GAAP-ის მიხედვით საბალანსო ღირებულების გამოყენება ქონების, მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის, ან არამატერიალური აქტივის პირობით ღირებულებად, თუ ეს აქტივი გამოიყენება ოპერაციებში, რომლებიც ტარიფების დარეგულირებას ექვემდებარება, (II) შესაძლებელი გამხდარიყო მოვლენების საფუძველზე გადაფასების გამოყენება ქონების, მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის პირობით ღირებულებად, მაშინაც კი, როცა გადაფასება ხდება პირველი IFRS-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ უწყისებში ასახული პერიოდის განმავლობაში, (III) პირველადი მიმღებისთვის სავალდებულო ყოფილიყო ცვლილებების ახსნა სააღრიცხვო პოლიტიკაში, ან IFRS1-ით გათვალისწინებულ გამონაკლისებში, IFRS -ის მიხედვით მომზადებულ პირველ შუალედურ უწყისსა და IFRS-ის მიხედვით მომზადებულ პირველ ფინანსურ უწყისებს შორის; შეიცვალა IFRS 3, რათა (i) სავალდებულო გამხდარიყო არასაკონტროლო წილის სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა IFRS სხვა სტანდარტით შეფასების სხვაგვარი მეთოდი სავალდებულოა), რომელიც არ არის მიმდინარე წილი კაპიტალში და მფლობელს არ აძლევს ლიკვიდაციის შემთხვევაში წმინდა აქტივებზე პროპორციული წილის მოთხოვნის უფლებას, (ii) შემოეღო მითითებები ისეთი შემთხვევებისთვის, როცა შესყიდული კომპანიის აქციათა წილის საფუძველზე გადახდის მოდელი ბიზნესების გაერთიანების შედეგად არ შეცვლილა, ან ნებაყოფლობით შეიცვალა და (iii) განემარტა ის, რომ ბიზნესის გაერთიანებიდან მიღებული შესაძლო კომპენსაცია, რაც მოხდა შეცვლილი IFRS 3-ის ძალაში შესვლის თარიღამდე (გამოიცა 2008 წლის იანვარში) აღრიცხება მხოლოდ IFRS 3-ის წინა ვერსიის მითითებების მიხედვით; IFRS 7 შეიცვალა ინფორმაციის გამჟღავნების ზოგიერთი მოთხოვნის დასაზუსტებლად, კერძოდ (I) ყურადღება გამახვილდა ფინანსური რისკების ხასიათის და დონის შესახებ რაოდენობრივი და ხარისხობრივი განმარტებების ურთიერთქმედებაზე, (II) ამოღებულ იქნა მოთხოვნა გადასინჯული ფინანსური აქტივების საბალანსო ოდენობის გამჟღავნების თაობაზე, რაც სხვა შემთხვევაში ვადაგადაცილებული, ან გაუფასურებული იქნებოდა, (III) შეიცვალა მოთხოვნა უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნების შესახებ უფრო ზოგადი მოთხოვნით ფინანსური შედეგის გამჟღავნების თაობაზე, და (IV) განიმარტა, რომ ორგანიზაციამ უნდა გაამჟღავნოს უზრუნველსაყოფად გამოყენებული ქონების ოდენობა ანგარიშგების თარიღის მდგომარეობით და არა ანგარიშგების პერიოდში მიღებული თანხა; IAS 1 შეიცვალა, რათა განმარტებულიყო მოთხოვნები საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგების ფორმისა და შინაარსის თაობაზე; IAS 27 შეიცვალა, რათა განმარტებულიყო გადასინჯული IAS 27-ის მიერ (შეიცვალა 2008 წლის იანვარში) IAS 21, 28 და 31-ში შეტანილი ცვლილებებისთვის გარდამავალი პერიოდის წესები;

5. ცვლილებები საბუღალტრო აღრიცხვის სისტემაში (გაგრძელება)

შეიცვალა IAS 34, რათა დამატებოდა მაგალითები მნიშვნელოვანი მოვლენებისა და ტრანზაქციების შესახებ, რომლებიც მოითხოვს ინფორმაციის წარმოდგენას შემოკლებული შუალედური ფინანსური უწყისების სახით, მათ შორის გადასვლებს სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის, ცვლილებებს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციაში, ან ბინესის ეკონომიკურ გარემოში, რაც გავლენას ახდენს ორგანიზაციის ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე; და შეიცვალა IFRIC 13, რათა განმარტებულიყო გაცემული კრედიტების სამართლიანი ღირებულების შეფასება. ზემოაღნიშნული ცვლილებების შედეგად საჭირო გახდა დამატებითი ინფორმაციის გამჟღავნება ან მონაცემების გადახედვა, თუმცა ამას მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია ოპერაციების შეფასებასა ან აღიარებაზე და წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ ნაშთებზე. უზრუნველყოფის ფინანსური შედეგი, რომლის გამჟღავნება სავალდებულოა IFRS 7-ში შეტანილი ცვლილებების თანახმად, წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში საგირავნო ღირებულებების ცალკე გატარების გზით: (i) იმ ფინანსური აქტივებისთვის, სადაც გირაო და კრედიტის უზრუნველყოფის სხვა საშუალებები უდრის, ან აღემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას ("ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები") და (ii) იმ ფინანსური აქტივებისთვის, სადაც გირაო და კრედიტის უზრუნველყოფის სხვა საშუალებები აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია ("ნაკლებად უზრუნველყოფილი აქტივები").

მიმდინარე პერიოდში მოქმედი სხვა შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები IFRIC 19-ს "ფინანსური ვალდებულებების დაფარვა წილობრივი ინსტრუმენტით", IAS 32-ში შეტანილ ცვლილებებს "უფლებების ემისიის კლასიფიკაციის შესახებ", IFRIC 14-ში მოცემულ განმარტებებს "IAS 19 – ფიქსირებული საპენსიო აქტივის ლიმიტი, ფინანსირების მინიმალური მოთხოვნები და მათი ურთიერთკავშირი", რომელიც ეხება ფინანსირების მინიმალური მოთხოვნების წინასწარ გადახდას, და IFRS 1-ის ცვლილებებს "საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების პირველადი მიღება" არ მოუხდენია რაიმე გავლენა ამ ფინანსური ანგარიშგებაზე.

გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც სავალდებულოა ბანკის 2012 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიანდელი თარიღით დაწყებული, და შემდგომი წლიური სააღრიცხვო პერიოდებისათვის და რომლებიც ჯგუფს ადრე არ ჰქონია მიღებული.

IFRS 9 "ფინანსური ინსტრუმენტები". ნაწილი 1: კლასიფიკაცია და შეფასება.

IFRS 9 2009 წლის ნოემბერში გამოიცა და ჩაანაცვლა IAS 39 -ის ის ნაწილები, რომლებიც ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციასა და შეფასებასთან იყო დაკავშირებული. IFRS 9-ში შემდეგ ისევ შევიდა ცვლილება 2010 წლის ოქტომბერში ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციისა და შეფასების თაობაზე. სტანდარტის ძირითადი მაჩვენებლებია:

- ფინანსური აქტივები შეფასების ორი კატეგორიის მიხედვით უნდა იყოფოდეს: სამართლიანი ღირებულებით შეფასება და ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასება. გადაწყვეტილება თავდაპირველი აღიარებისას უნდა მიიღებოდეს. კლასიფიკაცია დამოკიდებულია კომპანიის ფინანსური ინსტრუმენტების მართვის ბიზნეს მოდელსა და ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების მოძრაობის მაჩვენებლებზე.

5. ცვლილებები საბუღალტრო აღრიცხვის სისტემაში (გაგრძელება)

- ინსტრუმენტის შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზირებული ღირებულებით მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეს სავალო ინსტრუმენტია და (i) კომპანიის ბიზნეს მოდელის მიზანს აქტივის ფლობა წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების მოძრაობების ამოღების მიზნით, და (ii) აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების მოძრაობები მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის გადახდებს წარმოადგენს (ანუ, მას აქვს მხოლოდ “სესხის ძირითადი მახასიათებლები”). ყველა სხვა სავალო ინსტრუმენტი სამართლიანი ღირებულებით ფასდება მოგება-ზარალის მიხედვით.
- ყველა წილობრივი ინსტრუმენტის შემდგომი შეფასება სამართლიანი ღირებულებით უნდა მოხდეს. სავაჭროდ განკუთვნილი წილობრივი ინსტრუმენტი სამართლიანი ღირებულებით ფასდება მოგება-ზარალის მიხედვით. საკუთარ კაპიტალში ინვესტიციების ყველა დანარჩენ შემთხვევაში თავდაპირველი აღიარებისას შესაძლებელია განხორციელდეს შეუცვლადი არჩევა, არარეალიზებული და რეალიზებული სამართლიანი ღირებულების მოგებისა და ზარალის “სხვა მთლიანი შემოსავალში” და არა მოგება-ზარალში აღიარების მიზნით. სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგება და დანაკარგები მოგებაში, ან ზარალში აღარ გადაიწერება. ასეთი არჩევა შესაძლებელია ინდივიდუალურად, თითოეული ინსტრუმენტის მიხედვით. დივიდენდები წარმოდგენილი უნდა იყოს მოგება-ზარალში, რამდენადაც ინვესტიციაზე ამონაგებს წარმოადგენს.
- IAS 39-ის მოთხოვნების უმრავლესობა ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე უცვლელად გადავიდა IFRS 9-ში. ძირითადი ცვლილება ისაა, რომ ორგანიზაციას მოეთხოვება, სხვა მთლიან მოგებაში წარმოადგინოს მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური ვალდებულებების საკრედიტო რისკში მომხდარი ცვლილებების შედეგები.

რადგანაც IFRS 9 სავალდებულოა 2013 წლის 1 იანვრიდან, მისი ვადამდელი მიღებაც ნებადართულია. ჯგუფი სტანდარტის მნიშვნელობებს განიხილავს, მის ზემოქმედებას ჯგუფზე და მისი მიღების ვადას.

IFRS 10 კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება (გამოიცა 2011 წლის მაისში და ვრცელდება წლიურ პერიოდებზე, რომლებიც იწყება 2011 წლის 1 იანვარს, ან უფრო გვიანდელი თარიღით), შეცვალა კონტროლსა და კონსოლიდაციასთან დაკავშირებული IAS 27-ის მითითებები "კონსოლიდირებული და ცალკეული ფინანსური ანგარიშგება" და SIC-12 კონსოლიდაცია – საგანგებო მიზნით შექმნილი ერთეულები". IFRS 10-ში შეცვლილია "კონტროლის" განმარტება, სადაც კონტროლის განსაზღვრის მიზნით ყველა ერთეულის მიმართ გამოყენებულია იგივე კრიტერიუმები. ეს განმარტება ფართოდ უნდა იყოს გამოყენებული. ჯგუფი მიიჩნევს, რომ ამ ცვლილებებს არსებითი გავლენა არ ექნება მის ფინანსურ უწყისებზე.

IFRS 11 ერთობლივი საქმიანობის ხელშეკრულებები (გამოიცა 2011 წლის მაისში და ვრცელდება წლიურ პერიოდებზე, რომლებიც იწყება 2013 წლის 1 იანვარს, ან უფრო გვიანდელი თარიღით) შეცვალა IAS 31 შონაწილეობა ერთობლივ საქმიანობაში" და SIC -13 "ერთობლივად მართული ერთეულები – ერთობლივი საწარმოების არაფულადი შენატანები". განმარტებების ცვლილების შედეგად, ერთობლივი საქმიანობის ხელშეკრულებების ორი სახეობა დარჩა: საერთო ოპერაციები და საერთო საწარმოები. გაუქმდა არსებული პოლიტიკის ფარგლებში შერჩეული ერთობლივად მართული ერთეულების პროპორციული კონსოლიდაციის მეთოდი. საერთო საქმიანობის მონაწილეებს მოეთხოვებათ საკუთარი კაპიტალის აღრიცხვა. ჯგუფი მიიჩნევს, რომ ამ ცვლილებებს არსებითი გავლენა არ ექნება მის ფინანსურ უწყისებზე.

5. ცვლილებები საბუღალტრო აღრიცხვის სისტემაში (გაგრძელება)

IFRS 12 სხვა ერთეულებში არსებული წილის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება (გამოიცა 2011 წლის მაისში და ვრცელდება წლიურ პერიოდებზე, რომლებიც იწყება 2013 წლის 1 იანვარს, ან შემდგომ) ეხება ორგანიზაციებს, რომლებიც შვილობილი კომპანიის, ერთობლივი საწარმოს, ასოცირებული ან არაკონსოლიდირებული სტრუქტურული ერთეულის წილს ფლობენ. აღნიშნულმა სტანდარტმა IAS 28–ში "ინვესტიციები ასოცირებულ კომპანიებში" არსებული ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნები ჩაანაცვლა. IFRS 12–ის მიხედვით ორგანიზაციამ უნდა წარმოადგინოს ისეთი ინფორმაცია, რომელიც ფინანსური ანგარიშგების მკითხველს დაეხმარება შვილობილ კომპანიებში, საერთო საწარმოებში, ასოცირებულ და არაკონსოლიდირებულ სტრუქტურულ ერთეულებში არსებული ორგანიზაციის წილის, მასთან დაკავშირებული რისკების და ფინანსური შედეგების შეფასებაში. აქედან გამომდინარე, ახალი სტანდარტის მიხედვით სავალდებულოა გარკვეულის სახის ინფორმაციის გამჟღავნება, როგორცაა: მნიშვნელოვანი შეფასებები და დაშვებები იმის განსაზღვრისას, ახორციელებს თუ არა ორგანიზაცია ერთპიროვნულ, ერთობლივ ან მნიშვნელოვან კონტროლს სხვა ერთეულებში; დაწვრილებითი ინფორმაცია ჯგუფის არაკონტროლირებული წილის და ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ; შეჯამებული ფინანსური მონაცემები არსებითი არაკონსოლიდირებული წილის მქონე შვილობილ საწარმოებზე და დეტალური ინფორმაცია არაკონსოლიდირებულ სტრუქტურულ ერთეულებში არსებული წილის შესახებ. ჯგუფი მიიჩნევს, რომ ამ ცვლილებებს არსებითი გავლენა არ ექნება მის ფინანსურ უწყისებზე

IFRS 13 შეფასება სამართლიანი ღირებულებით (გამოიცა 2011 წლის მაისში და ვრცელდება წლიურ პერიოდებზე, რომლებიც იწყება 2013 წლის 1 იანვარს, ან შემდგომ), მიზნად ისახავს ანგარიშგების შესაბამისობის გაუმჯობესებას და მისი სირთულის შემცირებას "სამართლიანი ღირებულების" სხვაგვარად განმარტების, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით მომზადებულ ანგარიშგებში სამართლიანი ღირებულების შეფასების და გატარების ერთიანი წყაროს უზრუნველყოფის გზით. ამჟამად ჯგუფი მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე შეცვლილი სტანდარტის ზეგავლენას აფასებს.

IAS 27 ცალკე ფინანსური ანგარიშგება (გამოიცა 2011 წლის მაისში და ვრცელდება წლიურ პერიოდებზე, რომლებიც იწყება 2013 წლის 1 იანვარს, ან შემდგომ) შეიცვალა. აღნიშნული სტანდარტის მიხედვით, ცალკე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ორგანიზაციამ ანგარიშგებაში უნდა ასახოს და აღრიცხოს შვილობილ კომპანიებში, ერთობლივ საწარმოებსა და ასოცირებულ კომპანიებში ჩადებული ინვესტიციები, კონტროლსა და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებული მითითებები ჩაანაცვლა სტანდარტმა IFRS 10 "კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება". ჯგუფი მიიჩნევს, რომ ამ ცვლილებებს არსებითი გავლენა არ ექნება მის ფინანსურ უწყისებზე

IAS 28 ბნევსტიციები ასოცირებულ კომპანიებსა და შვილობილ საწარმოებში (გამოიცა 2011 წლის მაისში და ვრცელდება წლიურ პერიოდებზე, რომლებიც იწყება 2013 წლის 1 იანვარს, ან შემდგომ). IAS 28–ის ცვლილება დაკავშირებული იყო საბჭოს ერთობლივი საწარმოების პროექტთან. ამ პროექტის განხილვისას საბჭომ გადაწყვიტა, რომ წილობრივი მონაწილეობის მეთოდით ერთობლივი საწარმოების აღრიცხვა უნდა შევიდეს IAS 28–ში, ვიდაიდან ეს მეთოდი როგორც ერთობლივ საწარმოებს, ასევე ასოცირებულ კომპანიებსაც ეხება. აღნიშნული გამონაკლისის გარდა, დანარჩენი მითითებები უცვლელი დარჩა. ჯგუფი მიიჩნევს, რომ ამ ცვლილებებს არსებითი გავლენა არ ექნება მის ფინანსურ უწყისებზე

5. ცვლილებები საბუღალტრო აღრიცხვის სისტემაში (გაგრძელება)

"ინფორმაციის გამჟღავნება — ფინანსური აქტივების გადაცემა" – ცვლილებები IFRS 7-ში (გამოიცა 2010 წლის ოქტომბერში და ვრცელდება წლიურ პერიოდებზე, რომლებიც იწყება 2011 წლის 1 ივლისს, ან შემდგომ). ცვლილება მოითხოვს დამატებითი ინფორმაციის გამჟღავნებას გადაცემული ფინანსური აქტივებიდან წარმომდგარი რისკების შესახებ. ცვლილების მიხედვით სავალდებულოა აქტივების კლასების მიხედვით სხვა მხარისთვის გადაცემული, მაგრამ ჯერ კიდევ ორგანიზაციის საბალანსო უწყისზე დარჩენილი ფინანსური აქტივების ხასიათის, საბალანსო ღირებულების, რისკების აღწერის და შემოსავლის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება. ინფორმაციის გამჟღავნება ასევე სავალდებულოა იმისთვის, რომ მომხმარებელს საშუალება მიეცეს, გაიგოს დაკავშირებული ვალდებულებების ოდენობა და ურთიერთობა ფინანსურ აქტივებსა და დაკავშირებულ ვალდებულებებს შორის. თუ ფინანსური აქტივების აღიარება გაუქმებულია, მაგრამ ორგანიზაციას მაინც აქვს გადაცემულ აქტივთან დაკავშირებით გარკვეული რისკები და შემოსავალი, სავალდებულოა დამატებითი ინფორმაციის გამჟღავნება ამ რისკების შედეგებში გასარკვევად. ჯგუფი მიიჩნევს, რომ ამ ცვლილებებს არსებითი გავლენა არ ექნება მის ფინანსურ უწყისებზე

ცვლილებები IAS 1-ში "ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა" (გამოიცა 2011 წლის ივნისში და ვრცელდება წლიურ პერიოდებზე, რომლებიც იწყება 2011 წლის 1 ივლისს, ან შემდგომ) ეხება სხვა მთლიან შემოსავალში წარდგენილი მუხლების გამჟღავნებას. ცვლილებების მიხედვით, ორგანიზაციამ მთლიან შემოსავალში წარდგენილი მუხლები ორ ჯგუფად უნდა დაყოს, იმისდა მიხედვით, შესაძლებელია თუ არა სამომსავლოდ მათი რეკლასიფიცირება მოგებაში, ან ზარალში. IAS 1-ში მოცემული დასახელება შეიცვალა როგორც "მოგება-ზარალის და სხვა მთლიანი შემოსავლის უწყისი". ჯგუფის აზრით, სტანდარტის შეცვლის შედეგად აუცილებელი გახდება ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის ფორმის შეცვლა, თუმცა ეს ცვლილებები არ იმოქმედებს მის მიერ ტრანზაქციების და ნაშთების შეფასების მეთოდზე.

შესწორებული სტანდარტი IAS 19 "თანამშრომელთა შეღავათები" (გამოიცა 2011 წლის ივნისში და ვრცელდება წლიურ პერიოდებზე, რომლებიც იწყება 2011 წლის 1 ივლისს, ან შემდგომ) არსებითად შეეხო ფიქსირებული საპენსიო ხარჯების და სამსახურიდან დათხოვნის შემთხვევაში გადასახდელი კომპენსაციის აღიარების და შეფასების მეთოდებს, ასევე თანამშრომლების ყველა შეღავათების შესახებ მონაცემების გამჟღავნებას. სტანდარტის მიხედვით, ყველა მომხდარი ცვლილება აღიარებულ უნდა იქნას ფიქსირებულ საპენსიო გასაცემლებთან დაკავშირებულ წმინდა ვალდებულებაში (აქტივში) შემდეგნაირად: (i) მომსახურების ხარჯი და წმინდა პროცენტი – მოგებაში, ან ზარალში; და (ii) გადაფასებები – სხვა მთლიან შემოსავალში. ჯგუფი მიიჩნევს, რომ ამ ცვლილებებს არსებითი გავლენა არ ექნება მის ფინანსურ უწყისებზე

სხვა შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები IFRS 1-ის ცვლილება "საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების პირველადი მიღება", რომელიც ძლიერ ჰიპერინფლაციას ეხება და ზოგიერთი გამონაკლისების შემთხვევაში ფიქსირებული თარიღების მითითების ვალდებულებას აუქმებს, არ იქონიებს რაიმე გავლენას ამ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. IAS 12-ის ცვლილება "მოგების გადასახადები", სადაც მოცემულია უარსაყოფი პრეზუმფიცია იმისა, რომ სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული საინვესტიციო საკუთრება გაყიდვის შედეგად მთლიანად იქნება ამოღებული, არ იქონიებს გავლენას ამ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. IFRIC 20 "სამთომომპოვებელი მრეწველობის საწარმოო პროცესში გაწეული ხარჯები კარიერის გადახსნის სამუშაოებზე" ითვალისწინებს, როდის და როგორ უნდა მოხდეს სამთომომპოვებელი საწარმოს მიერ გადახსნის სამუშაოების ჩატარების შედეგად მიღებული სარგებლის აღრიცხვა.

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის აღწერილი, ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებზე მნიშვნელოვან ზემოქმედებას არ მოახდენს.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

6. ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები

ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტი შემდეგ მუხლებს მოიცავს:

'000 ლარი	31 დეკემბერი, 2011 წ.	31 დეკემბერი, 2010 წ.
ხელთ არსებული ნაღდი ფული	45 969	43 377
ნაშთები სებ-ში გარდა სავალდებულო რეზერვებისა	66 329	45 228
სებ-ის დეპოზიტების სერტიფიკატი	12 947	18 262
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში	59 857	26 396
ნაღდი ფული სულ	185 102	133 263

საქართველოს მთავრობის სუვერენული საკრედიტო რისკის რეიტინგი 2011 წელს სარეიტინგო სააგენტოს Fitch-ის მიხედვით იყო მოკლევადიანი “B” და გრძელვადიანი “BB-” (2010 წელს მოკლევადიანი იყო “B” და გრძელვადიანი “B+”).

შემდეგი ნაღდი ფულის ეკვივალენტები მიჩნეულია ნაღდი ფულად ფულადი სახსრების მოძრაობის უწყისისთვის:

'000 ლარი	31 დეკემბერი, 2011 წ.	31 დეკემბერი, 2010 წ.
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები	185 102	133 263
სხვა ბანკებისგან მისაღები სამ თვემდე დაფარვის ვადით (შენიშვნა 7)	34 060	76 261
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში, რომელიც ნაღდი ფულად არ კლავიფიცირდება		
ნაღდი ფულის მოძრაობის ანგარიშისთვის	(59 857)	(26 396)
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებისთვის	159 305	183 128

ნაღდი ფულის და ნაღდი ფულის ეკვივალენტების მიახლოებული განსაზღვრული დირეგულაცია 27-ე შენიშვნაშია მოცემული, ხოლო ნაღდი ფულის და ნაღდი ფულის ეკვივალენტების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი - 26-ე შენიშვნაში.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

7. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

'000 ლარი	31 დეკემბერი, 2011 წ.	31 დეკემბერი, 2010 წ.
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ OECD ქვეყნებში	19 014	69 580
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ არა OECD ქვეყნებში	15 551	8 778
სულ	34 565	78 358

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების საკრედიტო რეიტინგები Fitch Investor Services–ის შეფასების მიხედვით:

ათასი ლარი					ურეიტინგო	სულ
არც ვადაგადაცილებული და არც გაუარესებული	AA	A	BBB	<BBB		
31 დეკემბერი, 2011 წ.	820	18 251	-	15 494	-	34 565
31 დეკემბერი, 2010 წ.	18 283	51 299	200	8 576	-	78 358

სხვა ბანკებისაგან მისაღები თანხების თითოეული კლასის განსაზღვრული სამართლიანი ღირებულება მოცემულია 27-ე შენიშვნაში, საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 26-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 30-ე შენიშვნაში.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

8. გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

ყველა ის ფასიანი ქაღალდი, რომლებიც არ არის მოცემული როგორც მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი, მიეკუთვნება გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივების კატეგორიას. ეს მუხლი ძირითადად ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფასიან ქაღალდებს მოიცავს.

'000 ლარი	31 დეკემბერი, 2011 წ.	31 დეკემბერი, 2010 წ.
ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფასიანი ქაღალდება (საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული სახაზინო ვიქსილები) აქციები არა-OECD ქვეყნებში არსებულ ქვეყნებში მდებარე კომპანიებში	199	5 992 435
სულ გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები	199	6 427

საქართველოს მთავრობის სუვერენული საკრედიტო რისკის რეიტინგი 2009 წელს Fitch –ის სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით იყო მოკლევადიანი “B” და გრძელვადიანი “B+” (2010:მოკლევადიანი “B” და გრძელვადიანი “B+”).

წილი არა OECD–ში მდებარე ქვეყნების კომპანიებში მოიცავს:

'000 ლარი	საკუთრების წილი	31 დეკემბერი, 2011 წ.	საკუთრების წილი	31 დეკემბერი, 2010 წ.
პროკრედიტის რეგიონალური აკადემია მაკედონიაში	0%	-	8.33%	236
ს/ს კრედიტიინფო, საქართველო	16.63%	95	16.63%	95
ს/ს საქართველოს გაერთიანებული კლირინგ ცენტრი	6.25%	54	6.25%	54
ს/ს ამერიკული აკადემია თბილისში	4.85%	50	5.38%	50
სულ		199		435

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

8. გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (გაგრძელება)

სააქციონერო კაპიტალში ინვესტიციები ხორციელდება 199 ათასი ლარის ღირებულებით (2010: 435 ათასი). ინვესტიციის მიმღებს არ გამოუქვეყნებია უახლესი ფინანსური ინფორმაცია თავისი ოპერაციების შესახებ, მისი წილი არ არის კოტირებული და უახლესი სავაჭრო ფასები არ არის საჯაროდ ხელმისაწვდომი. ჯგუფის მენეჯმენტს არ შეუძლია საიმედოდ შეაფასოს სააქციონერო კაპიტალში დაბანდების ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულება. 2011 წელს ჯგუფმა გაასხვისა მხოლოდ მაკედონიაში მდებარე პროკრედიტ რეგიონალური აკადემიის EE-ს აქციები (იხ. შენიშვნა 30).

ცვლილებები გასაყიდად ხელმისაწვდომ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებში

'000 ლარი	საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები	აქციები	სულ
ნაშთი 2011 წლის 1 იანვრისთვის	5 992	435	6 427
შესყიდვებს გამოკლებული დისკონტები დარიცხული პროცენტი	12 505 17	(236)	12 505 17
გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასხვისება	(18 514)		(18 750)
ნაშთი 2011 წლის 31 დეკემბრისთვის	-	199	199

'000 ლარი	საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვალდებულებები	აქციები	სულ
ნაშთი 2010 წლის 1 იანვრისთვის	3 922	435	4 357
შესყიდვებს გამოკლებული დისკონტები დარიცხული პროცენტი	5 772 220		5 772 220
გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასხვისება	(3 922)		(3 922)
ნაშთი 2010 წლის 31 დეკემბრისთვის	5 992	435	6 427

საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი სავალლო ფასიანი ქაღალდებისთვის 26-ე შენიშვნაშია მოცემული.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

კლიენტთა სესხების კონცენტრაცია კლასებისა და თავდაპირველი მოცულობის მიხედვით შემდეგია:

'000 ლარი 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი თანხა	გაუარესების რეზერვი	წმინდა თანხა	მთლიანი პორტფელის წილი	დაუფარავი სესხების რაოდენობა	მთლიანი თანხის წილი
ბიზნეს სესხები						
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე		(1 666)	78 199	11.71%	15 299	34.80%
სესხები 10 000–დან 30 000 აშშ დოლარამდე	137 983	(3 393)	134 591	20.16%	6 004	13.66%
სესხები 30 000–დან 150 000 აშშ დოლარამდე	256 146	(5 191)	250 955	37.59%	3 046	6.93%
სესხები 150 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	128 300	(3 201)	125 099	18.74%	286	0.65%
ბიზნეს სესხები სულ	602 294	(13 451)	588 844	88.21%	24 635	56.03%
აგრო სესხები						
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე	19 676	(285)	19 390	2.9%	4 819	10.96%
სესხები 10 000–დან 30 000 აშშ დოლარამდე	11 939	(326)	11 613	1.74%	519	1.18%
სესხები 30 000–დან 150 000 აშშ დოლარამდე	7 285	(98)	7 187	1.08%	93	0.21%
სესხები 150 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	1 208	(13)	1 195	0.18%	4	0.01%
აგრო სესხები სულ	40 108	(722)	39 385	5.90%	5 435	12.36%
ბინის კეთილმოწყობის სესხები						
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე	8 418	(126)	8 292	1.24%	3 793	8.63%
სესხები 10 000–დან 30 000 აშშ დოლარამდე	8 057	(165)	7 893	1.18%	388	0.88%
სესხები 30 000–დან 150 000 აშშ დოლარამდე	5 013	(66)	4 947	0.74%	71	0.16%
ბინის კეთილმოწყობის სესხები სულ	21 488	(357)	21 132	3.17%	4 252	9.67%
სამომხმარებლო სესხები						
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე	9 111	(137)	8 973	1.34%	8 503	19.34%
სესხები 10 000–დან 30 000 აშშ დოლარამდე	1 793	(64)	1 729	0.26%	84	0.19%
სესხები 30 000–დან 150 000 აშშ დოლარამდე	780	(9)	772	0.12%	11	0.03%
სამომხმარებლო სესხები სულ	11 684	(210)	11 474	1.72%	8 598	19.56%
სხვა სესხი		(				
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე	3 169	45)	3 124	0.47%	885	2.01%
სესხები 10 000–დან 30 000 აშშ დოლარამდე	2 760	(56)	2 703	0.4%	144	0.33%
სესხები 30 000–დან 150 000 აშშ დოლარამდე	876	(9)	867	0.13%	19	0.04%
სხვა სესხები სულ	6 805	(110)	6 694	1.00%	1 048	2.38%
სულ	682 379	(14 850)	667 529	100.00%	43 968	100.00%

პროკრედიტ ბანკიჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

'000 ლარი 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი თანხა	გაუარესების რეზერვი	წმინდა თანხა	მთლიანი პორტფელი ს წილი	დაუფარავი სესხების რაოდენობა	მთლიანი თანხის წილი
ბიზნეს სესხები						
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე	67 750	(1 753)	65 997	11.41%	16 903	34.45%
სესხები 10 000–დან 30 000 აშშ დოლარამდე	86 741	(3 087)	83 654	14.47%	4 704	9.59%
სესხები 30 000–დან 150 000 აშშ დოლარამდე	171 473	(4 514)	166 959	28.87%	3 488	7.11%
სესხები 150 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	196 016	(5 937)	190 079	32.87%	1 440	2.94%
ბიზნეს სესხები სულ	521 980	(15 291)	506 689	87.61%	26 535	54.09%
აგრო სესხები						
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე	13 560	(234)	13 326	2.30%	4 579	9.33%
სესხები 10 000–დან 30 000 აშშ დოლარამდე	4 405	(145)	4 260	0.74%	241	0.49%
სესხები 30 000–დან 150 000 აშშ დოლარამდე	5 685	(81)	5 604	0.97%	118	0.24%
სესხები 150 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	1 349	(15)	1 334	0.23%	9	0.02%
აგრო სესხები სულ	24 999	(475)	24 524	4.24%	4 947	10.08%
ბინის კეთილმოწყობის სესხები						
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე	11 092	(191)	10 901	1.89%	5 917	12.06%
სესხები 10 000–დან 30 000 აშშ დოლარამდე	8 209	(211)	7 998	1.38%	467	0.95%
სესხები 30 000–დან 150 000 აშშ დოლარამდე	5 720	(79)	5 641	0.98%	118	0.24%
სესხები 150 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	829	(10)	819	0.14%	34	0.07%
ბინის კეთილმოწყობის სესხები სულ	25 850	(491)	25 359	4.39%	6 536	13.32%
სამომხმარებლო სესხები						
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე	8 452	(129)	8 323	1.44%	9 536	19.44%
სესხები 10 000–დან 30 000 აშშ დოლარამდე	1 276	(25)	1 251	0.22%	107	0.22%
სესხები 30 000–დან 150 000 აშშ დოლარამდე	775	(9)	767	0.13%	32	0.07%
სესხები 150 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	92	(1)	91	0.02%	6	0.01%
სამომხმარებლო სესხები სულ	10 595	(163)	10 432	1.81%	9 681	19.74%
სხვა სესხი						
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე	3 120	(40)	3 080	0.53%	883	1.8%
სესხები 10 000–დან 30 000 აშშ დოლარამდე	5 025	(111)	4 914	0.85%	370	0.75%
სესხები 30 000–დან 150 000 აშშ დოლარამდე	3 360	(39)	3 321	0.57%	108	0.22%
სხვა სესხი სულ	11 505	(190)	11 315	1.95%	1 361	2.77%
სულ	594 929	(16 610)	578 319	100.00%	49 060	100.00%

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

შემდეგ ცხრილში მოცემულია კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების შესაძლო გაუარესების რეზერვის განაწილება სესხების კლასების მიხედვით:

'000 ლარი	ბინის კეთილმოწყობის სესხები			სამომხმარებლის		სულ
	ბიზნეს	აგრო	სესხები	ეზლო	სხვა	
სესხებზე დანაკარგების რეზერვი 2010 წლის 1 იანვრისთვის	15 140	456	572	116	336	16 621
სესხებზე გაუარესების რეზერვი/ (ამოღებული სესხები) წლის განმავლობაში	3 119	(47)	45	196	(61)	3 253
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხა	(7 426)	(144)	(263)	(210)	(170)	(8 215)
ჩამოწერილი აქტივების ამოღება	4 458	210	137	61	85	4 951
სესხებზე დანაკარგების რეზერვი 2010 წლის 31 დეკემბრისთვის	15 291	475	491	163	190	16 610
სესხებზე გაუარესების რეზერვი/ (ამოღებული სესხები) წლის განმავლობაში	349	318	(128)	84	(44)	579
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხა	(5 253)	(228)	(109)	(67)	(95)	(5 752)
ჩამოწერილი აქტივების ამოღება	3 064	158	102	30	60	3 414
სესხებზე დანაკარგების რეზერვი 2011 წლის 31 დეკემბრისთვის	13 451	722	357	210	110	14 850

გარდა გაუარესებით გამოწვეული ზარალის განსაკუთრებული რეზერვისა იმ დებიტორულ დავალიანებაზე, რომლის გაუარესების ობიექტური მტკიცებულება არსებობს, შეიქმნა რეზერვები კლიენტთა იმ სასესხო პორტფელთან დაკავშირებული გაუარესებით გამოწვეული ზარალის დასაფარად, რომელიც გაწეულია, მაგრამ იდენტიფიცირებული არ არის. სესხების გაუარესების რეზერვი შემდეგნაირადაა განაწილებული:

'000 ლარი	31 დეკემბერი, 2011 წ.	31 დეკემბერი, 2010 წ.
ცალკე აღებული მნიშვნელოვანი სესხების გაუარესების რეზერვი	3 673	5 358
ცალკე მნიშვნელობის არმქონე სესხების გაუარესების ერთობლივად შეფასებული სესხების რეზერვი	2 702	3 455
	8 475	7 797
სულ	14 850	16 610

სესხების თითოეული ჯგუფის ანალიზი 26-ე შენიშვნაშია მოცემული.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

დაუფარავი სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგნაირია:

'000 ლარი	ბიზნეს	აგრო	ბინის კეთილ- მოწყობის	სამომხმარებ ლო	სხვა	სულ
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუარესებული						
< 10,000 USD	69 765	18 307	8 697	8 956	3 063	108 788
10,000 – 50,000 აშშ დოლარი	143 981	11 873	9 477	1 955	3 440	170 726
50 000 – 150 000 აშშ დოლარი	165 885	5 436	2 483	567	116	174 487
>150,000 USD – ორ წელზე მეტი საკრედიტო ისტორიის მქონე მსესხებლები	88 270	1 405	449	28	3	90 155
>150,000 USD – ორ წელზე ნაკლები საკრედიტო ისტორიის მქონე ახალი მსესხებლები	102 452	2 525	-	32	-	105 009
– 2011 წელს რესტრუქტურირებული სესხები	7 313	103	272	50	12	7 750
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუარესებული სულ	577 666	39 649	21 378	11 588	6 634	656 915
გაუარესებული სესხები						
– 30 დღეზე ნაკლებად ვადაგადაცილებული	16 577	177	84	48	134	17 020
30 – 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	3 573	83	12	47	13	3 728
91 – 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	2 008	199	14	1	24	2 246
181 – 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	2 470	-	-	-	-	2 470
გაუარესებული სესხი სულ	24 628	459	110	96	171	25 464
გამოკლებული გაუარესების რეზერვები	(13 450)	(722)	(357)	(210)	(111)	(14 850)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	588 844	39 386	21 131	11 474	6 694	667 529

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

დაუფარავი სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგნაირია:

'000 ლარი	ბიზნეს	აგრო	საბინაო	სამომხმარებლო	სხვა	სულ
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუარესებული						
< 10,000 USD	65 225	13 361	10 918	8 353	3 114	100 971
10,000 – 50,000 აშშ დოლარი	127 262	6 263	10 416	1 667	7 474	153 082
50 000 – 150 000 აშშ დოლარი	114 442	3 434	3 155	384	854	122 269
>150,000 USD – ორ წელზე მეტი საკრედიტო ისტორიის მქონე მსესხებლები	75 259	165	596	10	-	76 030
>150,000 USD – ორ წელზე ნაკლები საკრედიტო ისტორიის მქონე ახალი მსესხებლები	97 708	1 183	233	82	-	99 206
– 2010 წელს რესტრუქტურირებული სესხები	11 261	240	259	67	1	11 828
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუარესებული სულ	491 157	24 646	25 577	10 563	11 443	563 386
გაუარესებული სესხები						
30 დღეზე ნაკლებად ვადაგადაცილებული	21 559	95	57	-	-	21 711
– 30 – 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	3 290	130	132	23	14	3 589
91 – 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	2 534	77	30	9	5	2 655
– 181 – 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	3 440	51	54	-	43	3 588
გაუარესებული სესხები სულ	30 823	353	273	32	62	31 543
გამოკლებული გაუარესების რეზერვები	(15 291)	(475)	(491)	(163)	(190)	(16 610)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	506 689	24 524	25 359	10 432	11 315	578 319

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არ აღინიშნებოდა არც ვადაგადაცილებული, არც გაუარესებული სესხები (2010 წ. – ნული). გაუარესებულ სესხებად კლასიფიცირდება სესხები, რომლებიც 30 დღეზე მეტადაა ვადაგადაცილებული. 30 დღეზე ნაკლებად ვადაგადაცილებულია სესხები მიჩნეულია მიმდინარედ.

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაუარესებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი შეადგენდა 233 ათას ლარს (2010 წ. – 1 270 ლარი). 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვადაგადაცილებულ გაუარესებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი შეადგენდა 49 ათას ლარს (2010 წ. – 134 000 ლარი).

არც ვადაგადაცილებული და არც გაუარესებული, მაგრამ რესტრუქტურირებული სესხები წარმოადგენს იმ სესხების სააღრიცხვო ღირებულებას, რომლის პირობები ხელახლა შეთანხმდა და რომელიც სხვაგვარად ვადაგადაცილებულად ან გაუარესებულად ჩაითვლებოდა.

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების თითოეული კლასის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 27-ე შენიშვნაში. დეტალური ინფორმაცია საკრედიტო რისკების მართვისა და კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზის შესახებ მოცემულია 26-ე შენიშვნაში. ინფორმაცია უზრუნველყოფის შესახებ მოცემულია 26-ე შენიშვნაში.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

უზრუნველყოფის ფინანსური შედეგი წარმოდგენილია საგირავნო ღირებულებების ცალკე გატარების გზით: (i) იმ აქტივებისთვის, სადაც გირაო და კრედიტის უზრუნველყოფის სხვა საშუალებები უდრის, ან აღემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას ("ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები") და (ii) იმ აქტივებისთვის, სადაც გირაო და კრედიტის უზრუნველყოფის სხვა საშუალებები აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია ("ნაკლებად უზრუნველყოფილი აქტივები").

უზრუნველყოფის შედეგი 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		ნაკლებად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება
ბიზნეს სესხები	509 978	1 310 763	78 866	6 321
აგრო სესხები	17 464	45 947	21 922	417
საცხოვრებელი ფართის კეთილმოწყობის სესხი	14 889	41 421	6 243	301
სამომხმარებლო სესხები	3 156	9 763	8 318	-
სხვა სესხი	4 910	16 842	1 784	50

უზრუნველყოფის შედეგი 2011 წლის 31 დეკემბრის

ათასი ლარი	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		ნაკლებად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება
ბიზნეს სესხები	439 815	995 469	66 874	6 517
აგრო სესხები	11 163	32 223	13 362	341
საცხოვრებელი ფართის კეთილმოწყობის სესხი	15 319	37 651	10 041	403
სამომხმარებლო სესხები	2 258	6 007	8 175	3
სხვა სესხი	8 546	22 848	2 769	139

ზემოთ აღნიშნულ ცხრილში მოცემული უზრუნველყოფა მოიცავს უძრავ-მოდრავ ქონებას, მაგრამ არ მოიცავს მესამე მხარის გარანტიებს.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

10. არამატერიალური აქტივები

ჯგუფის არამატერიალური აქტივების განაწილება მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

'000 ლარი	2011	2010
პროგრამული უზრუნველყოფა		
შესყიდვის მთლიანი ხარჯი 1 იანვრის მდგომარეობით	4 130	3 981
აკუმულირებული ცვეთა 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	(1 769)	(1 218)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვრის მდგომარეობით	2361	2763
დამატებები	2 801	149
შესყიდვის ხარჯები სულ 31 დეკემბრის მდგომარეობით	6 931	4 130
ცვეთა წლის განმავლობაში (შენიშვნა 25)	(853)	(551)
აკუმულირებული ცვეთა 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(2 622)	(1 769)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4 309	2 361

2011 წლის დეკემბრის მდგომარეობით არამატერიალური აქტივები მოიცავს ახალ ძირითად საბანკო პროგრამას cw.net, რომლის საბალანსო ღირებულებაც 2,321 ლარი (2010 წელს – ნული).

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

11. ქონება, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა (ძირითადი საშუალებები)

ძირითად საშუალებებში მომხდარი ცვლილებები მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

	'000 ლარი	მიწა და შენობები	იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	მშენებარ ე აქტივებ ი	ავეჯი და ინვენტარ ი	საინფორმა ციო ტექნოლოგ იები და სხვა	სულ
						აღჭურვილ ობა	
შესყიდვის მთლიანი ხარჯი		30 841	4 432	3 210	9 360	15 565	63 408
დაგროვილი ცვეთა		(1 554)	(2 170)	-	(4 997)	(9 744)	(18 465)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2010 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		29 287	2 262	3 210	4 363	5 821	44 943
დამატება		33	106	13 897	1 267	1 914	17 217
გასხვისება		(3)	(181)	(294)	(1 489)	(1 874)	(3 841)
სულ შესყიდვის ხარჯები		30 871	4 357	16 813	9 138	15 605	76 784
ცვეთა წლისთვის (შენიშვნა 25)		(437)	(509)	-	(1 406)	(2 532)	(4 884)
გასხვისება		-	84	-	1 289	1 749	3 122
დაგროვილი ცვეთა		(1 991)	(2 595)	-	(5 114)	(10 527)	(20 227)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		28 880	1 762	16 813	4 024	5 078	56 557
გადაცემა		644	468	(1 449)	329	8	-
დამატება		2 522	42	9 508	789	2 654	15 515
გასხვისება		(192)	(296)	-	(230)	(548)	(1 266)
სულ შესყიდვის ხარჯები		33 845	4 571	24 872	10 026	17 719	91 033
ცვეთა წლისთვის (შენიშვნა 25)		(456)	(435)	-	(1 403)	(2 324)	(4 618)
გასხვისება		101	236	-	145	425	907
დაგროვილი ცვეთა		(2 346)	(2 793)	-	(6 373)	(12 426)	(23 938)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		31 499	1 778	24 872	3 653	5 293	67 095

2011 წლის განმავლობაში მოხდა 1,155 ათასი ლარის ოდენობის სესხებით დაფინანსების ხარჯების კაპიტალიზაცია (2010 წელს – 653 ათასი ლარი). თანხა გამოთვლილია 10%-იანი განაკვეთით, რაც 2008 წლის დეკემბერში მიღებული სესხის საპროცენტო განაკვეთს წარმოადგენს და ნაწილობრივ გამოყენებულ იქნა 2009 წელს დაწყებული ახალი სათავო ოფისის მშენებლობაზე კაპიტალდანახარჯების დასაფინანსებლად.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

12. სხვა აქტივები

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა აქტივებია:

'000 ლარი	31 დეკემბერი, 2011 წ.	31 დეკემბერი, 2010 წ.
ფულის გადარიცხვის სააგენტოებიდან მისაღები დებიტორული დავალიანება	1 569	52
საკრედიტო ბარათების კომპანიებისგან მისაღები დებიტორული დავალიანება	664	-
სხვა – შემდგომ ამოღებული	22	359
სხვა არაფინანსური აქტივები სულ	2 255	411
<i>არამიმდინარე</i>		
მფლობელობაში დაბრუნებული ქონება	4 002	2 347
სასამართლო მოსაკრებელის და სხვა ხარჯების დასაფარავად წინასწარ გადახდილი თანხები, რეზერვის გამოკლებით	902	1 094
წინასწარი გადახდები სხვადასხვა მომსახურებაზე	798	723
სხვა სასაქონლო-მატერიალური აქტივები	661	823
წინასწარი გადახდა მშენებლობისთვის	154	2 537
სხვა არამიმდინარე მოთხოვნები	-	178
<i>მიმდინარე</i>		
მოთხოვნები საბაჟოდან და საგადასახადოდან	2 496	161
სხვა არაფინანსური აქტივები სულ	9 013	7 863
სულ	11 268	8 274

2011 წელს მფლობელობაში დაბრუნებულ ქონებაზე აღინიშნა გაუფასურების აღდგენა, რამაც 17,000 ლარი შეადგინა (10,000 ლარი 2010 წელს). სხვა ფინანსური აქტივების მიახლოებული სამართლიანი ღირებულებისთვის იხილეთ 27-ე შენიშვნა, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 30-ე შენიშვნაში.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

13. ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ ძირითადად ბანკშთაშორისო ბაზარზე აღებულ მოკლევადიან სესხებს და სხვა ბანკების მიერ პროკრედიტ ბანკის საკორესპონდენტო ანგარიშებზე შენახულ თანხებს.

ათასი ლარი	31 დეკემბერი, 2011 წ.	31 დეკემბერი, 2010 წ.
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ არა OECD ქვეყნებში	13 361	6
სულ	13 361	6

სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებების მიახლოებული სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 27-ე შენიშვნაში. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 26-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 30-ე შენიშვნაში.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

14. კლიენტთა ანგარიშები

კლიენტთა ანგარიშები მოიცავს მოთხოვნამდე დეპოზიტებს, შემნახველ ანაზრებსა და ვადიან ანაზრებს. შემდეგ ცხრილში მოცემულია კლიენტების ჯგუფები კატეგორიების მიხედვით:

'000 ლარი	31 დეკემბერი, 2011 წ.	31 დეკემბერი, 2010 წ.
მიმდინარე ანგარიშები	143 114	116 810
– კერძო პირები	37 316	39 309
– იურიდიული პირები	105 798	77 501
შემნახველი ანგარიშები	139 140	145 837
– კერძო პირები	103 613	129 143
– იურიდიული პირები	35 527	16 694
ვადიანი ანაზრები	230 052	215 320
– კერძო პირები	205 465	189 766
– იურიდიული პირები	24 587	25 554
სხვა ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	1 114	2 525
სულ	513 420	480 492

კატეგორია “იურიდიული პირები” მოიცავს ვალდებულებებს არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და სახელმწიფო სექტორის ორგანიზაციების მიმართ.

საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 26-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 30-ე შენიშვნაში.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია კლიენტთა ანგარიშების კატეგორიები ეკონომიკური სექტორების მიხედვით:

'000 ლარი	31 დეკემბერი, 2011 წ.	31 დეკემბერი, 2010 წ.
ფიზიკური პირები	346 394	358 218
ვაჭრობა და მომსახურება	76 549	63 374
ტრანსპორტი და კომუნიკაციები	4 938	4 634
მშენებლობა	4 554	6 385
სოფლის მეურნეობა და მეტყვეობა	764	344
სამთო მრეწველობა და წიაღისეულების მოპოვება	649	465
სხვა	79 572	47 072
სულ	513 420	480 492

2011 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკს ჰყავდა 1,000 ათასი ლარზე მეტი ნაშთის მქონე 15 კლიენტი (2010 წ. – 24 კლიენტი). ამ კლიენტების ჯამური ნაშთი 82,728 ათასი ლარს (2010 წ. – 74,716 ათასი ლარი), ან კლიენტების საერთო ანგარიშების 16.1%-ს შეადგენდა (2010 წ. – 15.5%).

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტთა ანგარიშებში შედის საბალანსო სესხების უზრუნველყოფის სახით არსებული დეპოზიტები 7,957 ათასი ლარის ოდენობით (2010 წ. – 9,845 ათასი ლარი), აგრეთვე გარანტიებისა და აკრედიტივების თანახმად შეუცვლადი ვალდებულებების უზრუნველყოფის სახით არსებული დეპოზიტები 2,302 ათასი ლარის ოდენობით (2010 წ. – 1,011 ათასი ლარი). იხილეთ 29-ე შენიშვნა.

კლიენტთა ანგარიშების თითოეული კატეგორიის მიახლოებული სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 27-ე შენიშვნაში

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

15. სხვა წასესხი სახსრები

ვალდებულებები საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ ჯგუფისთვის დაფინანსების მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენს.

ამ მუხლში წარმოდგენილია საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული საშუალო და გრძელვადიანი სესხები.

ცხრილში მოცემულია დეტალური კლასიფიკაცია ამ მუხლისთვის.

'000 ლარი

ვალდებულებები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი 2011 წ.	31 დეკემბერი 2010 წ.
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	ნოემბერი 2012 წ.	4 874	4 739
Blue Orchard Loan for Development 2006-1 S.A	მარტი 2011 წ.	-	17 795
Blue Orchard Loan for Development 2006-1 S.A	ივნისი 2012 წ.	16 822	17 854
Microfinance Enhancement Facility SA, SICAV-SIF (BlueOrchard Pool)	დეკემბერი 2014 წ.	16 566	-
Dexia Micro-credit Fund Sub-fund BlueOrchard Debt	თებერვალი, 2014 წ.	25 593	9 125
Global Microfinance Facility ("GMF")	სექტემბერი, 2012 წ.	12 586	13 359
Nederlandse Financierings-Maatschappij voor ontwikkelingslanden N.V. ("FMO")	ოქტომბერი, 2016 წ.	25 151	5 127
Kreditanstalt für Wiederaufbau ("KfW")	იანვარი, 2011 წ.	-	2 312
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო (საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო)	ივნისი 2013 წ.	2 509	4 515
Credit Suisse Microfinance Fund Management Company ("CSMFMC" (responsAbility Global Microfinance Fund))	მარტი 2011 წ.	-	4 506
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	დეკემბერი, 2026 წ.	2 942	3 412
ევროპის ფონდი სამხრეთ – აღმოსავლეთ ევროპისთვის (EFSE)	დეკემბერი 2016 წ.	24 877	-
ვალდებულებები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით სულ		131 920	91 734
<hr/>			
ვალდებულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით			
Kreditanstalt für Wiederaufbau ("KfW")	იანვარი, 2014 წ.	23 839	35 315
შავი ზღვის ვაჭრობისა და განვითარების ბანკი ("BSTDB")	თებერვალი, 2011 წ.	-	17 985
საზღვარგარეთის კერძო საინვესტიციო კორპორაცია ("OPIC")	ოქტომბერი, 2017 წ.	25 139	26 675
The SNS Institutional Microfinance Fund ("DWM Asset Management")	იანვარი, 2013 წ.	12 121	12 088
Credit Suisse Microfinance Fund Management Company	აპრილი 2014 წ.	19 425	-
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი ("EBRD")	დეკემბერი 2016 წ.	23 818	-
responsAbility SICAV (Lux)	აპრილი 2014 წ.	5 901	-
ვალდებულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით სულ		110 243	92 063
სულ		242 163	183 797

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

15. სხვა ნასესხი სახსრები (გაგრძელება)

2011 წლის ოქტომბერს ჯგუფმა ათწლიანი საკრედიტო ხელშეკრულება დადო ევროპის საინვესტიციო ბანკთან (“EIB”) 15 მილიონი ევროს თანხით, რომელიც 2012 წელს იქნება ათვისებული.

სხვა ნასესხები სახსრების მიახლოებული სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 27-ე შენიშვნაში. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 26-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 30-ე შენიშვნაში.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

16. სხვა ვალდებულებები

'000 ლარი	31 დეკემბერი, 2011 წ.	31 დეკემბერი, 2010 წ.
ფინანსური ვალდებულებები		
კრედიტული დავალიანება	801	658
გადასახდელი დივიდენდები	86	86
სხვა	273	149
არაფინანსური ვალდებულებები		
მირებული წინასწარი გადახდები და გაცემული გარანტიებისგან შემოსავალი	109	-
სულ	1 269	893

კრედიტორული დავალიანება მოიცავს ფილიალის გახსნის მიზნით შექმნილ შენობაზე გადასახდელ 456 ათასი ლარს (2010 წ. – 484 ათასი ლარი).

სხვა ფინანსური ვალდებულებების მიახლოებული სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 27-ე შენიშვნაში.

17. სხვა რეზერვები

'000 ლარი	31 დეკემბერი, 2011 წ.	31 დეკემბერი, 2010 წ.
რეზერვები გამოუყენებელი შვებულებებისთვის	719	1 039
გარანტიების, აკრედიტირების და აუთჯისიზაციის საკრედიტო ხაზების	109	101
სხვა	28	51
სულ	856	1 191

რეზერვი წლის განმავლობაში შემდეგნაირად განაწილდა:

'000 ლარი	31 დეკემბერი, 2011 წ.	31 დეკემბერი, 2010 წ.
1 იანვრის მდგომარეობით	1 191	109
რეზერვი წლის განმავლობაში	1 106	1 303
გამოუყენებელი რეზერვის გათავისუფლება	(1 441)	(221)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	856	1 191

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

18. მოგების გადასახადი

მოცემული წლისთვის მოგება-ზარალში აღრიცხული მოგების გადასახადების ხარჯი მოიცავს:

'000 ლარი	31 დეკემბერი, 2011 წ.	31 დეკემბერი, 2010 წ.
მიმდინარე დარიცხული გადასახადი	2 713	4 583
გადავადებული გადასახადი (შეღვათი)	434	(1 004)
მოგების გადასახადის ხარჯი წლისთვის	3 147	3 579

მოგების გადასახადის განაკვეთი ბანკის 2011 წლის მოგების უმეტესი ნაწილისთვის 15%-ია (2010 წ. – 15%). მოგების გადასახადის განაკვეთი ბანკის შვილობილი კომპანიის მოგების უმეტესი ნაწილისთვის 15% იყო (2010 წ. – 15%). ქვემოთ შესაბამისობაშია მოყვანილი მოსალოდნელი და ფაქტობ რივი გადასახადების ხარჯები:

'000 ლარი	2011	2010
მოგება გადასახადის გამოქვითვამდე	22 821	24 448
თეორიული გადასახადის გადახდა კანონით დადგენილი 15%-იანი განაკვეთით (2010 2. – 15%). მუხლები, რომლებიც მოგებიდან გამოქვითვას ან გადასახადით დაბეგვრას არ ექვემდებარება:	3 423	3 667
– მოგება, რომელიც არ იბეგრება	(385)	(257)
– ხარჯები, რომლებიც დასაბეგრი მოგებიდან გამოქვითვას არ ექვემდებარება	109	169
მოგების გადასახადის ხარჯი წლისთვის	3 147	3 579

განსხვავებები IFRS -ისა და საქართველოს საგადასახადო კოდექსის ნორმებში დროებით განსხვავებებს იწვევს ფინანსური აღრიცხვის მიზნებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასა და საგადასახადო ბაზებს შორის.

ქვემოთ დეტალურადაა მოცემული ამ დროებითი განსხვავებების საგადასახადო შედეგი, საპროცენტო განაკვეთი 15%-ს შეადგენს (2010 წელს – 15%)

'000 ლარი	31 დეკემბერი, 2011 წ.	დებიტი / კრედიტი მოგება- ზარალში	31 დეკემბერი, 2010 წ.	კრედიტი მოგება- ზარალში	31 დეკემბერი, 2009 წ.
სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	1631	508	1 122	(779)	1 901
სხვა დროებითი განსხვავება	(155)	(74)	(80)	(225)	145
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება სულ	1476	434	1 042	(1 004)	2 046

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

19. სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხი შემდეგ კატეგორიებად იყოფა:

'000 ლარი	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი, 2011 წ.	31 დეკემბერი, 2010 წ.
სუბორდინირებული სესხი ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთით			
საზღვარგარეთის კერძო ინვესტიციების კორპორაცია ("OPIC")	დეკემბერი, 2019 წ.	25 087	26 744
სუბორდინირებული სესხი ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით			
Nederlandse Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden N.V. ("FMO")	ოქტომბერი 2018 წ.	17,971	17,072
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	თებერვალი, 2018 წ.	4 559	4 841
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	აპრილი 2016 წ.	3 342	3 546
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	აპრილი, 2018 წ.	4 503	4 778
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	მაისი, 2015 წ.	9 189	9 750
სულ: პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA			
Kreditanstalt für Wiederaufbau (the "KfW")	მაისი, 2012 წ.	4 054	3 955
სულ		67 673	71 585

კრედიტორების მოთხოვნები ამ ვალდებულებების გადახდის თაობაზე სხვა კრედიტორების მოთხოვნების მიმართ არის სუბორდინირებული. ვადამდელი გადახდის ვალდებულება არ არსებობს. ლიკვიდაციის ან გადახდისუუნარობის შემთხვევაში, ეს კრედიტორები მხოლოდ მას შემდეგ დაიფარება, რაც დაკმაყოფილებული იქნება ყველა არასუბორდინირებული კრედიტორის მოთხოვნები.

სუბორდინირებული სესხის სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 27-ე შენიშვნაში. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 26-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 30-ე შენიშვნაში.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

20. სააქციო კაპიტალი და აქციების პრემია

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აქციონერთა სტრუქტურა შემდეგნაირი იყო:

'000 ლარი (გარდა აქციების რაოდენობისა) აქციონერი	2011 წლის 31 დეკემბერი			2010 წლის 31 დეკემბერი		
	წილობრივი მონაწილეობა %-ში	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა	წილობრივი მონაწილეობა %-ში	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	100.00%	14 800 000	74 000	100.00%	13 700 000	68 500
სულ	100%	14 800 000	74 000	100%	13 700 000	68 500

თითო აქციის ნომინალური ღირებულებაა 5.00 ლარი.

'000 ლარი (გარდა აქციების რაოდენობისა)	გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა	სააქციო პრემიის ოდენობა
31 დეკემბერი, 2009 წ.	11 770 000	58 850	11 593
აქციების ემისია	1 930 000	9 650	7 047
31 დეკემბერი, 2010 წ.	13 700 000	68 500	18 640
აქციების ემისია	1 100 000	5 500	4 532
31 დეკემბერი, 2011 წ.	14 800 000	74 000	23 172

2011 წელს პროპორციის საფუძველზე გამოცხადებულმა და დარიგებულმა დივიდენდებმა 20,000 ათასი ლარი შეადგინა (2010 წელს – 16,500 ათასი), ანუ 1,46 ლარი ერთ აქციაზე (2010 წელს – 1,40 ლარი ერთ აქციაზე).

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

21. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

“წმინდა საპროცენტო შემოსავალში” შედის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯები და ასევე ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პრემიებისა და დისკონტების ღირებულების გაზრდა ამორტიზირებული ღირებულებით.

'000 ლარი

პროცენტი და მსგავსი შემოსავალი	2010	2009
საპროცენტო შემოსავალი კლიენტებზე გაცემული სესხებიდან და ავანსებიდან	108 502	118 912
საპროცენტო შემოსავალი ნაღდი ფულიდან და ეკვივალენტიდან და სხვა ბანკების მიმართ არსებული ვალდებულებებიდან	3 470	2 632
საპროცენტო შემოსავალი გასაყიდად ხელმისაწვდომი აქტივებიდან	21	285
საპროცენტო შემოსავალი სულ	121,829	115,008
პროცენტი და მსგავსი ხარჯი		
საპროცენტო ხარჯი კლიენტთა ანგარიშებზე	(26 349)	(29 323)
საპროცენტო ხარჯები საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტებზე გაცემული სესხებზე	(10 792)	(13 652)
საპროცენტო ხარჯი სუბორდინირებულ ვალზე	(4 071)	(4 867)
საპროცენტო ხარჯები სხვა ბანკების მიმართ არსებულ ვალდებულებებზე	(19)	(45)
საპროცენტო ხარჯი სულ	(41 231)	(47 887)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	70 762	73 942

22. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები

'000 ლარი		
საკომისიო ანაზღაურება და საკომისიო შემოსავალი	2011	2010
გადარიცხვები და ფულადი ტრანზაქციები	5 501	5 074
სადებეტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო	1 557	1 076
ანგარიშის მომსახურების საკომისიო	542	243
აკრედიტივები და გარანტიები	436	415
ინტერნეტ ბანკინგის საკომისიო	180	153
SMS მომსახურების საკომისიო	93	79
სხვა საკომისიო შემოსავალი	1 073	772
საკომისიო შემოსავალი სულ	9 382	7 812
საკომისიო ხარჯები		
სადებეტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო	(2 418)	(1 967)
ანგარიშის მომსახურების საკომისიო	(622)	(529)
გადარიცხვები და ფულადი ტრანზაქციები	(487)	(375)
აკრედიტივები და გარანტიები	(97)	(63)
საკომისიო ხარჯი	(132)	(156)
საკომისიო ანაზღაურება და საკომისიო ხარჯი სულ	(3 756)	(3 090)
საკომისიო შემოსავალი სულ	5 626	4 722

მუხლი “სხვა საკომისიო შემოსავალი” შედგება მესამე მხარის, მაგალითად, “ვესტერნ იუნიონის” სახელით შესრულებული ტრანზაქციებისგან. “სხვა საკომისიო ხარჯები” ძირითადად საბარათე ბიზნესთან დაკავშირებული საკომისიო ხარჯებისგან შედგება.

23. უცხოური ვალუტით ვაჭრობისა და კონვერტაციიდან მიღებული შემოსავალი დანაკარგების გამოკლებით

სავალუტო ვაჭრობიდან მიღებულ მოგებას გამოკლებული ზარალი კლიენტებთან და კლიენტებისთვის უცხოურ ვალუტაში შესრულებულ გარიგებების შედეგებს ეხება. ჯგუფი თავისი სახელით არ მონაწილეობს რომელიმე გარიგებაში უცხოური ვალუტაში.

უცხოური ვალუტის გაცვლით მიღებული ზარალის გამოქვითვა მოგებიდან მოიცავს უცხოური ვალუტის ჰეჯირების ოპერაციების შედეგსა და უცხოური ვალუტის არარეალიზებული გადაფასების შედეგებს. ჯგუფი არ მიმართავს ჰეჯირების აღრიცხვას, სსს 39-ის მიხედვით.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

24. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები

სხვა საოპერაციო შემოსავლის ძირითადი პოზიციები მოიცავს: გარანტიებზე, აკრედიტივებზე, აუთვისებელ საკრედიტო ხაზებსა და სასამართლო საქმეებზე გამოუყენებელი რეზერვის გაუქმებიდან მიღებულ შემოსავალს 374 000 ლარის ოდენობით (2010 წელს – 264 000 ლარი) და ამოღებული ქონებიდან მიღებულ შემოსავალს 215 000 ლარის ოდენობით (2010 წელს – 151 000 ლარი).

სხვა საოპერაციო ხარჯების ძირითადი პოზიციები მოიცავს: ქონების გასხვისების შედეგად მიღებულ ზარალს 232 ათასი ლარის ოდენობით (2010 წელს – 179 ათასი ლარი) და გარანტიებზე, აკრედიტივებსა და აუთვისებელ საკრედიტო ხაზებზე რეზერვების შექმნის ხარჯებს 359 000 ლარის ოდენობით (2010 წელს – 205 ათასი ლარი).

25. სახელფასო და სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები

თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები შემდეგ კატეგორიებად იყოფა:

'000 ლარი	2011	2010
თანამშრომელთა ხელფასები და სხვა შეღავათები	32 169	32 535

სახელფასო ხარჯები მოიცავს გამოუყენებელი შვებულებების რეზერვებში მომხდარ წმინდა ცვლილებებს – ასახულია მოგება-ზარალის საკრედიტო ანგარიშზე 320 000 ლარის ოდენობით (2010 წელს – 1039 ლარი მოგება-ზარალის სადებეტო ანგარიშზე).

ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს შემდეგ მუხლებს:

'000 ლარი	შენიშვნები	2011	2010
ქონების, მანქანა-დანადგარებისა და აღჭურვილობის ცვეთა/ამორტიზაცია, არამატერიალური აქტივები, მათ შორის იჯარით აღებული ქონების გამართვა	10 11	5 471	5 435
ოფისის ქირა		5 055	5 063
სააონსულოზაიო მომსახურება		3 007	2 441
მარკეტინგი, რეკლამა და გასართობი ღონისძიებები		2 685	2 536
კომუნიკაცია და საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხარჯები		1 728	1 678
კადრების შერჩევა, მომზადება და პერსონალთან დაკავშირებული სხვა		1 652	1 549
საკანცელარიო საქონელი		1 232	1 055
ტრანსპორტი		1 189	1 060
უსაფრთხოების მომსახურება		740	841
სხვა მომსახურება		673	610
მშენებლობა, რემონტი და ტექნიკური უზრუნველყოფა		472	501
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები		2 882	2 272
სულ		26 786	25 041

თანამშრომლებთან დაკავშირებული და ადმინისტრაციული მთლიანი ხარჯებიდან 2,418 ათასი ლარი თანამშრომლების ტრენინგებს მოხმარდა (2010 წელს – 2,509 ათასი ლარი).

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა

ჯგუფის მთლიანი რისკის პროფილის მართვა – კაპიტალის მართვა

მიზნები

ზოგადად, ჯგუფს უფლება არა აქვს, იმაზე მეტი რისკი იკისროს, ვიდრე შეუძლია. ჯგუფის კაპიტალის მართვა შემდეგ მიზნებს ისახავს:

- იმის უზრუნველყოფა, რომ ჯგუფი ყოველთვის აღჭურვილი იყოს საკმარისი ოდენობის და ხარისხის კაპიტალით, რათა უკიდურეს შემთხვევაშიც კი სხვადასხვა რისკის შედეგად გამოწვეული (პოტენციური) დანაკარგები დაფაროს
- საქართველოს საბანკო სექტორის მარეგულირებელი ორგანოს მიერ დაწესებული გარე კაპიტალის მართვის მოთხოვნებთან ბანკის სრული შესაბამისობის უზრუნველყოფა.
- მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა მოთხოვნებთან შესაბამისობა.
- ჯგუფის სტაბილურ ზრდასთან დაკავშირებული გეგმების განხორციელების ხელშეწყობა და ბიზნეს სტრატეგიის დაცვა.

პროცესები და პროცედურები

ჯგუფის კაპიტალის მართვას არეგულირებს კაპიტალის მართვის პოლიტიკა და დასაშვები რისკის პოლიტიკა. ზემოხსენებული მიზნების მისაღწევად, ჯგუფი ოთხ კოეფიციენტს მიმართავს. მარეგულირებელი და ბაზელი II კაპიტალის კოეფიციენტების გარდა, ჯგუფის კაპიტალიზაციის კოეფიციენტსა და დასაშვები რისკების კოეფიციენტს ყოველთვიურ მონიტორინგს ჯგუფის რისკების მართვის განყოფილება და პროკრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტი უწევს.

კაპიტალის შიდა და გარე მოთხოვნებთან შესაბამისობა

კაპიტალის მინიმალურ გარე მოთხოვნებს აწესებენ და აკონტროლებენ საქართველოს ადგილობრივი საბანკო საზედამხედველო ორგანოები. კაპიტალის ადეკვატურობა გამოითვლება და ყოველთვიურად ეცნობება ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტს. ეს ანგარიშები მოიცავს პროგნოზებსაც, რათა უზრუნველყოს მოთხოვნებთან შესაბამისობა არა მხოლოდ ახლა, არამედ მომავალშიც.

2011 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით, ბანკი შეესაბამებოდა საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბაზელის კომიტეტის (ბაზელ I) ინსტრუქციების მიხედვით დაწესებულ სავალდებულო კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს.

შემდეგ ცხრილში მოცემულია ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად:

31 დეკემბრის მდგომარეობით	2011	2010
1-ლი რიგის კაპიტალი /რისკის მიხედვით შეფასებული აქტივები (უნდა იყოს 8%-ზე მეტი)	9.37%	9.36%
1-ლი რიგის კაპიტალს + მე-2 რიგის კაპიტალი / რისკის მიხედვით შეფასებული აქტივები (უნდა იყოს 12%-ზე მეტი)	16.22%	17.33%

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

გარდა ამისა, კაპიტალის ადეკვატურობის მონიტორინგი პროკრედიტ ჰოლდინგის მასშტაბით კაპიტალის ადეკვატურობის უნიფიცირებული გამოთვლის გამოყენებით ხორციელდება, ბაზელის კომიტეტის (ბაზელ II) ინსტრუქციების მიხედვით.

შემდეგ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის კოეფიციენტები ბაზელ II-ის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების თანახმად:

31 დეკემბრის მდგომარეობით		
გამოთვლა ბაზელი II-ის მიხედვით		
	2011	2010
1-ლი რიგის კაპიტალი /რისკის მიხედვით შეფასებული აქტივები ("RWA")	16.99%	20.06%
1-ლი რიგის კაპიტალს + 2-ე რიგის კაპიტალი / რისკის მიხედვით შეფასებული აქტივები	25.28%	31.33%
<hr/>		
'000 ლარი	2011	2010
ჩვეულებრივი სააქციო კაპიტალი	74 000	68 500
აქციების პრემია	23 172	18 640
გაუნაწილებელი მოგება *	34 456	34 782
გამოკლებული სხვა არამატერიალური აქტივები	(4 309)	(2 361)
1-ლი რიგის კაპიტალი	127 319	119 561
სუბორდინირებული სესხები	54 285	59 781
სხვა საკუთარი დანაკარგების რეზერვები	7 814	7 452
მე-2 რიგის კაპიტალი	62 099	67 233
მთლიანი სავალდებულო კაპიტალი	189 418	186 794
* გამოკლებული (გამოცხადებული) განაწილებული დივიდენდი.		
'000 ლარი	2011	2010
რისკის მიხედვით შეფასებული საბალანსო აქტივები	611 458	457 734
რისკის მიხედვით შეფასებული გარე საბალანსო აქტივები	13 671	12 618
რისკის მიხედვით შეფასებული აქტივები ღია სავალუტო პოზიციის საფუძველზე	461	1 145
რისკის მიხედვით შეფასებული აქტივები საოპერაციო რისკის თვალსაზრისით	123 837	124 707
რისკის მიხედვით შეფასებული აქტივები სულ	749 427	596 204

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

კაპიტალის მართვის მიზნებისთვის ჯგუფი იყენებს საკუთარ კაპიტალსა და სს პროკრედიტ ჰოლდინგის მიერ გაცემულ სუბორდინირებულ ვალს.

რაც შეეხება ლევერიჯს, 2011 წელს შემოდებულ იქნა 1 რიგის კაპიტალის და კორექტირებული გარესაბალანსო ვალდებულებების კოეფიციენტის ქვედა ზღვარი (1 რიგის ლევერიჯის კოეფიციენტი), რომლის მიხედვითაც ჯგუფის კაპიტალიზაციის კოეფიციენტი არ უნდა იყოს 5%-ზე ნაკლები 2011 წლის ბოლოს კოეფიციენტი ამ ლიმიტზე მაღალი იყო და 12,8%-ს შეადგენდა.

	2011	2010
კაპიტალიზაციის კოეფიციენტი (%)	12.8	6.3

დასაშვები რისკების შემცველობა

სავალდებულო კაპიტალის კოეფიციენტების გარდა, ჯგუფი საკუთარი კაპიტალის ადეკვატურობას რისკების შემცველობის მიხედვით აფასებს, ჯგუფის სპეციფიკური რისკის პროფილის ასახვის მიზნით, მაგალითად, საქმიანობის შედეგად წარმოშობილ პოტენციურ ზარალს ადარებს ჯგუფის დასაშვები რისკების შემცველობასთან.

ჯგუფის რისკის შემცველობის პოტენციალი განისაზღვრება როგორც საკუთარ კაპიტალს (არამატერიალური აქტივების გამოკლებით) მიმატებული სუბორდინირებული ვალი, რამაც 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 194 მილიონი ლარი შეადგინა (2010 წელს – 190 მილიონი ლარი). რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომ რესურსად დაწესდა რისკის შემცველობის პოტენციალის 60%, ანუ 116 მილიონი ლარი. რისკის სხვადასხვა კატეგორიაში პოტენციური დანაკარგების გამოსათვლელად გამოყენებული იქნა შემდეგი ცნებები:

- საკრედიტო რისკი (კლიენტები) სასესხო პორტფელის სისტემატურად განახლებული მიგრაციის ანალიზის საფუძველზე გამოითვლება ისტორიული ზარალის მაჩვენებლები და გამოიყენება მიმდინარე სასესხო პორტფელზე პოტენციული დანაკარგების გამოსათვლელად.
- კონტრაგენტის რისკი: კონტრაგენტის რისკის გამო პოტენციური დანაკარგები გამოითვლება კონტრაგენტის, ან მისი სამოქმედი ქვეყნის საერთაშორისო რეიტინგის მიხედვით განსაზღვრული დეფოლტის ალბათობის საფუძველზე.
- საბაზრო რისკები: თუ სავალუტო კურსის ისტორიულ რყევაზე სტატისტიკური ანალიზი გაკეთებულია, მაშინ არსებულ სავალუტო პოზიციებზე ყველაზე მკვეთრი რყევა (99% სანდოობის დონით) გამოიყენება, საპროცენტო განაკვეთის რისკი კი გამოითვლება ევრო/აშშ დოლარზე (ორი პროცენტული ერთეული) სტანდარტული დონის საპროცენტო განაკვეთის შოკის, ხოლო ადგილობრივ ვალუტაში ისტორიულად უფრო მაღალი დონის შოკის შედეგის ეკონომიკური ღირებულების განსაზღვრით.
- საოპერაციო რისკი: ბაზელ II-ის სტანდარტის მეთოდი გამოიყენება შესაბამისი ღირებულების გამოსათვლელად.

სხვა რისკები შეფასდა ჯგუფისთვის არასაკმარისად რელევანტურად, ან შეფასდა რელევანტურად, მაგრამ მათი რაოდენობრივად გამოხატვა შეუძლებელია, მაგ. ლიკვიდურობის რისკი.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსების განაწილება რისკის სხვადასხვა კატეგორიებზე, პროკრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტის თანახმად, და უტილიზაციის დონე ჯგუფისთვის 2011 წლის დეკემბრის ბოლოს მდგომარეობით.

რისკის ფაქტორი	რისკის დეტალური აღწერა	ლიმიტი	ლიმიტი	ფაქტობრივი	გამყენებული
		(%-ში)	(ათასი ლარი)	(ათასი ლარი)	ლიმიტის %)
საკრედიტო რისკი (კლიენტები)		25.0%	48 499	21 775	11.2%
კონტრაგენტის რისკი	კომერციული ბანკები	1.0%	1 940	68	0.0%
	ცენტრალური ბანკები	9.0%	17 460	1 773	0.9%
საბაზრო რისკი	საპროცენტო განაკვეთის რისკი	10.0%	19 399	7 499	3.9%
	სავალუტო რისკი	2.5%	4 850	76	0.0%
საოპერაციო რისკი		12.5%	24 249	9 907	5.1%
რისკის დასაფარავად ხელმისაწვდომი რესურსები		60.0%	116 397	41 098	21.2%

2010 წლის 31 დეკემბრის ბოლოს:

რისკის ფაქტორი	რისკის დეტალური აღწერა	ლიმიტი	ლიმიტი	ფაქტობრივი	გამყენებული
		(%-ში)	(ათასი ლარი)	(ათასი ლარი)	ლიმიტის %)
საკრედიტო რისკი (კლიენტები)		25.0%	47 502	13 585	7.1%
კონტრაგენტის რისკი	კომერციული ბანკები	1.0%	1 900	168	0.1%
	ცენტრალური ბანკები	9.0%	17 101	935	0.5%
საბაზრო რისკი	საპროცენტო განაკვეთის რისკი	10.0%	19 001	17 510	9.2%
	სავალუტო რისკი	2.5%	4 750	386	0.2%
საოპერაციო რისკი		12.5%	23 751	9 977	5.3%
რისკის დასაფარავად ხელმისაწვდომი რესურსები		60.0%	114 005	42 561	22.4%

საოპერაციო რისკის დასაფარად საჭირო ეკონომიკური კაპიტალი გამოითვლება ბაზელ II-ის სტანდარტული მეთოდით.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ცალკეული რისკების მართვა

2011 წელს შემოღებულ იქნა ახალი მოთხოვნები ჯგუფის მიერ რისკის მართვის კიდევ უფრო გასამკაცრებლად. კერძოდ, შემოღებულ იქნა დამატებითი პროცესები შემდეგი რისკების სამართავად:

- საკრედიტო რისკი
- კონტრაგენტის რისკი
- საბაზრო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საოპერაციო რისკი და
- უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთასთან დაკავშირებული საქმიანობა

ჯგუფისთვის მეტად მნიშვნელოვანია რისკის გამომწვევი ფაქტორების ცოდნა და უწყვეტი ანალიზი და ჯგუფის შიგნით დისკუსიები მოვლენების შესაძლო განვითარებაზე/შესაძლო სცენარებზე და მათ პოტენციურ უარყოფით შედეგებზე. რისკის მართვის მიზნებში შედის იმის უზრუნველყოფა, რომ ყველა არსებითი რისკი დროულად იქნეს აღმოჩენილი, სრულად გაანალიზებული და სათანადოდ მართული. მაგალითად, ეს გულისხმობს იმის უზრუნველყოფას, რომ პროდუქტების და მომსახურების შეთავაზება არ მოხდეს, სანამ ყველა მხარე არ გაეცნობა მათ და სანამ მათთან გამკლავება შესაძლებელი არ იქნება.

ცალკეული რისკისთვის გათვალისწინებული ლიმიტებიდან გადახვევა, რომელთა ფარგლებშიც ჯგუფს მოქცეული აქვს თავისი რისკების სტრატეგია, დასაშვებია მხოლოდ პროკრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტის თანხმობით, მაგრამ უნდა აკმაყოფილებდეს უფრო მკაცრ ლიმიტებს (მაგ. იმ შემთხვევაში, როდესაც ასეთ ლიმიტებს ადგილობრივი კანონმდებლობა ითვალისწინებს).

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი განისაზღვრება როგორც იმის საშიშროება, რომ საკრედიტო ტრანზაქციის მხარე ვერ შეძლებს, ან მხოლოდ ნაწილობრივ შეძლებს ჯგუფის მიმართ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებას. საკრედიტო რისკი წარმოიშობა კლიენტებზე კრედიტების გაცემის შედეგად (კლასიკური საკრედიტო რისკი), შიდასაბანკო განთავსებებიდან გამომდინარე კრედიტებიდან და ემინენტთან დაკავშირებული რისკიდან. საკრედიტო რისკი შემდგომ იყოფა საკრედიტო დეფოლტის რისკად და საკრედიტო პორტფელის რისკად, რისკების მიზანმიმართული მართვის უზრუნველყოფის მიზნით. საკრედიტო რისკი ყველაზე მნიშვნელოვანი რისკია, რომლის წინაშეც ჯგუფი დგას.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკისადმი:

'000 ლარი	2011	2010
ბანკთაშორისო განთავსებები	126 186	71 624
ნაშთები სებ-ში. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	34 565	78 358
ბანკთაშორისო განთავსებები	160 751	149 982
სულ		
გასაყიდად სელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	5 992
ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფასიანი ქაღალდები (სახაზინო ვექსილები)		
გასაყიდად სელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	5 992
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	682 379	594 929
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები. შესაძლო გაუარესების რეზერვები	(14 850)	(16 610)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	667 529	578 319
სხვა ფინანსური აქტივები	2 255	411
გარე საბალანსო უწყისის ვალდებულებები	26 411	25 804

კლიენტზე გაცემული კრედიტებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკი

კლიენტებზე გაცემული კრედიტებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკს ბანკი განსაზღვრავს, როგორც პოტენციური გადაუხდელობის შედეგად ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებიდან წარმოქმნილ ზარალის რისკს.

კლიენტებზე გაცემული კრედიტებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკის მართვა საკრედიტო საქმიანობის პრინციპების საფუძვლიან განხორციელებას ემყარება, როგორცაა:

- ჯგუფის მსესხებლების გადახდისუნარიანობის ანალიზი
- საკრედიტო რისკის შეფასებების დოკუმენტირება, რათა ანალიზი გასაგები იყოს მესამე მხარეებისთვის
- ჯგუფის კლიენტების ზედმეტი დავალიანების თავიდან აცილება
- მსესხებლებთან რეგულარული კავშირის შენარჩუნება
- სესხის დაფარვის მონიტორინგი
- ვაგადაცილების მკაცრი მართვა
- გადაუხდელობის შემთხვევაში უზრუნველყოფის საშუალებების ამოღების პროცესის მკაცრად განხორციელება
- ინვესტიციები პერსონალის მომზადებაში
- საგულდაგულოდ შემუშავებული და კარგად დოკუმენტირებული პროცესების განხორციელება
- "ოთხი თვალის პრინციპის" განხორციელება.

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან და უმნიშვნელო სესხებს შორის არსებული განსხვავებიდან გამომდინარე, სხვადასხვა ტიპის სესხებისთვის დაკრედიტების განსხვავებული პროცენტები არსებობს. პროცენტები ძირითადად განსხვავდება მოვალეობების განაწილების მიხედვით; კლიენტისგან მიღებული ინფორმაციის, შემოწმებული ფინანსური ანგარიშების თუ დეკლარაციის ფორმების; სესხის გადაწყვეტილების ძირითადი კრიტერიუმების მიხედვით, მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის საფუძველზე; განსაკუთრებით ინდივიდუალურად უმნიშვნელო სესხებისთვის, ლიკვიდური ფულადი სახსრებისა, მსესხებლის კრედიტუნარიანობის და პიროვნული თვისებების, საგირავნო მოთხოვნების მიხედვით.

ნებისმიერ საკრედიტო გადაწყვეტილებას საკრედიტო კომიტეტი იღებს.

ვადაგადაცილებულია სესხები, რომლის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული საპროცენტო ან/და ძირითადი თანხის გადახდა დაგვიანებულია. ვადაგადაცილების დადგომის შემთხვევაში, ჯგუფი სესხების გადაუხდელობის მკაცრ კონტროლს იწყებს სასესხო ვალდებულებების შეუსრულებლობის ნებისმიერი პოტენციური საფრთხის იდენტიფიკაციის მიზნით. სესხების დაბრუნებისა და ამოღების პროცესს სპეციალიზირებული თანამშრომლები აწარმოებენ, რომელთაც, როგორც წესი, გამოცდილება საკრედიტო ან იურიდიულ სფეროში აქვთ.

ბანკი მუდმივ მონიტორინგს უწევს სასესხო პორტფელის ხარისხს. სასესხო პორტფელის ხარისხის საზომია გაუარესებული სესხების პორტფელი ("PAR"), რომელსაც ჯგუფი განმარტავს, როგორც ყველა ისეთ დაუფარავ სესხს, რომლის პროცენტის და/ან კაპიტალის ერთი ან ერთზე მეტი შენატანი 30 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული. ამ მეთოდის შერჩევა განპირობებულია იმით, რომ სესხებზე უმეტესწილად ფიქსირებული შენატანები ხორციელდება ძირითადი თანხის და პროცენტების ყოველთვიური გადახდით. გამონაკლისს სეზონური ხასიათის აგრო სესხები და საინვესტიციო სესხები წარმოადგენს, რომელთა შეღავათიანი პერიოდი, ჩვეულებრივ, 6 თვემდე გრძელდება. გაუარესებული სესხების პორტფელის განსაზღვრისას არ ხდება უზრუნველყოფის გამოქვითვა და საკრედიტო დავალიანების შემცირების სხვა რომელიმე ზომის განხორციელება.

საკრედიტო ოპერაციების ხარისხ დამატებით საკრედიტო კონტროლის განყოფილება უზრუნველყოფს, რომელიც პასუხისმგებელია ჯგუფის საკრედიტო ოპერაციების მონიტორინგზე და ჯგუფის პროცედურებთან მათ შესაბამისობაზე. ეს განყოფილებები, რომლებიც გამოცდილი საკრედიტო თანამშრომლებითაა დაკომპლექტებული, უზრუნველყოფს დაკრედიტების პოლიტიკასა და პროცედურებთან ფორმითა და შინაარსით შესაბამისობას რეგულარული შემოწმებებისა და სისტემის სკრინინგის მეშვეობით.

'000 ლარი	PAR (> 30 დღე, რისკის მიხედვით)	PAR (> 30 დღე, ცალკეული სესხების მიხედვით)
31 დეკემბერი, 2011 წ.	1.28%	1.16%
31 დეკემბერი, 2010 წ.	1.64%	1.49%

სესხების რესტრუქტურისაციის საჭიროება ჩვეულებრივ მსესხებლის ეკონომიკური და გადახდის პრობლემებიდან გამომდინარეობს. სესხის რესტრუქტურისაციის შემთხვევაში სესხის პარამეტრებში ცვლილებები შედის. წინააღმდეგ შემთხვევაში სესხები, რომელთა პირობების ხელახალი შეთანხმება მოხდა, ვადაგადაცილებულად ან გაუარესებულად ჩაითვლებოდა:

ჯგუფი, წარსული გამოცდილების მიხედვით, მოცემული წლის მოსალოდნელი სასესხო დეფოლტის დონის რეგულარულ ანალიზს ახორციელებს. მენეჯმენტის შეფასებით, გაწეული ზარალი სრულად დაფარულია სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვით.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

პროკრედიტ ჰოლდინგის პოლიტიკის მიხედვით, სრული უზრუნველყოფის გარეშე გაცივმა მხოლოდ ძალიან მცირე სესხები და/ან მოკლევადიანი სესხები. 10 000 დოლარზე ზემოთ გაცემული ყველა სესხი ყოველთვის უნდა იყოს უზრუნველყოფილი გირაოთი. შედარებით მაღალი რისკის პროფილის მქონე სესხები ყოველთვის მყარი გირაოთია უზრუნველყოფილი, ჩვეულებრივ უძრავი ქონებით. რადგანაც სესხების უმეტესობა საკმაოდ მოკლევადიანი სესხებია ფიქსირებული შენატანებით, უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება ჩვეულებრივ ბევრად უფრო ნელი ტემპით იკლებს, ვიდრე სესხის დაუფარავი თანხა და, აქედან გამომდინარე, 10 000 ლარზე ნაკლები სესხებისთვის ბანკი არ აწარმოებს მონიტორინგს.

დაბრუნებული ქონების მართვის პროკრედიტ ჰოლდინგის პოლიტიკა მოითხოვს, რომ კლიენტების გადაუხდელობის შედეგად მიღებული ყველა აქტივი გაიყიდოს მესამე მხარეებზე, უზრუნველყოფის საშუალების საბაზროზე ნაკლები ღირებულებით შეფასებიდან გამომდინარე ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან აცილების მიზნით. ამასთან, ამოღებული ქონება საჯარო აუქციონზე ყველაზე მაღალ შესაძლო ფასად იყიდება და ძირითადი თანხის, პროცენტის და ჯარიმის შედეგად დარჩენილი ნაშთი კლიენტის ანგარიშზე ირიცხება. ამოღებული ქონება უმეტესწილად მიწა ან შენობაა. თუმცა ზოგჯერ ინვენტარი, ავტომანქანა და საყოფაცხოვრებო ტექნიკა (ტელევიზორები, მაცივარი დას ხვ.) გვხვდება. შემდეგ ცხრილში მოცემულია ამოღებული ქონების ღირებულება:

ათასი ლარი	2011	2010
უძრავი ქონება	3 830	2 183
ინვენტარი	164	163
სხვა	8	1
სულ	4 002	2 347

საკრედიტო პორტფელის რისკი კლიენტებზე გაცემული სესხების შედეგად

საკრედიტო პორტფელის კატეგორიები საკრედიტო რისკის შემცირების ძალიან ეფექტური ფაქტორია. ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა – ძალიან მცირე და მცირე საწარმოების დაკრედიტებამ მოითხოვა დაკრედიტების პროცესის მაღალი დონის სტანდარტიზაცია და საბოლოოდ კრედიტების მაღალი დივერსიფიკაცია გამოიწვია გეოგრაფიული განაწილებისა და ეკონომიკური სექტორების მიხედვით. მიუხედავად ამისა, საშუალო სესხების პორტფელი, ანუ შედარებით მსხვილი სესხები, რომელიც აჭარბებს 150 000 დოლარის ზღვარს, არ წარმოადგენს ჯგუფის ძირითად სტრატეგიულ სამიზნეს. ამ კლიენტების უმრავლესობა დინამიურად მზარდი საწარმოებია, რომლებიც ჯგუფთან მრავალი წლის განმავლობაში თანამშრომლობდნენ. თუმცა ასეთი ბიზნესების სირთულე მოითხოვს ბიზნესის, დასაფინანსებელი პროექტისა და დაკავშირებული მხარეების ჯეროვან ანალიზს. ფრანტ და ბექ ოფისის ფუნქციები მკაფიოდაა გამოჯნული და დოკუმენტაციისა და უზრუნველყოფის მოთხოვნებიც როგორც წესი, უფრო მკაცრია.

საერთო ჯამში, ჯგუფის საკრედიტო პორტფელი მოიცავს 304 მსესხებელთა ჯგუფს 150 000-მდე დოლარზე მეტი მოცულობით (259 - 2010 წელს).

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო პორტფელის სტრუქტურა რეგულარულად განიხილება რისკის მართვის განყოფილების მიერ, საკრედიტო რისკის განყოფილების დახმარებით, კრედიტის მნიშვნელოვან ნაწილზე შესაძლო ზეგავლენის იდენტიფიცირების (ზოგადი რისკის ფაქტორები) და, საჭიროების შემთხვევაში, ეკონომიკის კონკრეტულ სექტორებზე სესხის მოცულობის შეზღუდვის მიზნით.

ათასი ლარი 31 დეკემბერი, 2011 წ.	ბიზნესი	აგრო	საბინაო	სამომხმარებლო	სხვა	სულ
< 10,000 USD	79 865	19 676	8 418	9 111	3 169	120 239
10,000 – 30 000 აშშ დოლარი	137 983	11 939	8 057	1 793	2 760	162 532
30 000 – 150 000 აშშ დოლარი	256 146	7 285	5 013	780	876	270 100
< 150 000 USD	128 300	1 208	-	-	-	129 508
სულ	602 294	40 108	21 488	11 684	6 805	682 379

ათასი ლარი 31 დეკემბერი, 2010 წ.	ბიზნესი	აგრო	საბინაო	სამომხმარებლო	სხვა	სულ
< 10,000 USD	67 750	13 561	11 092	8 452	3 120	103 975
10,000 – 30 000 აშშ დოლარი	86 741	4 405	8 209	1 276	5 025	105 656
30 000 – 150 000 აშშ დოლარი	171 473	5 685	5 720	776	3 360	187 014
< 150 000 USD	196 016	1 348	829	91	-	198 284
სულ	521 980	24 999	25 850	10 595	11 505	594 929

ჯგუფი ხელმძღვანელობს ინსტრუქციით, რომელიც ზღუდავს კონცენტრაციის რისკს სასესხო პორტფელში და ამისათვის მოითხოვს მსხვილი სესხების (რომლებიც მარეგულირებელი კაპიტალის 5%-ს აღემატება) დამტკიცებას პროკრედიტ ჰოლდინგის საკრედიტო რისკების კომიტეტის და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. არც ერთი მსხვილი კრედიტი არ უნდა აღემატებოდეს ჯგუფის მინიმალური კაპიტალის 15%-ს.

შედარებით მსხვილი სესხების ანალიზსა და მონიტორინგს პასუხისმგებელი თანამშრომლები უზრუნველყოფენ საკრედიტო განყოფილებიდან, საქმიანობის რეგულარული მონიტორინგის გზით, რაც რისკების დროული აღმოჩენის შესაძლებლობას ქმნის, ასევე საკრედიტო კომიტეტი რეგულარული შემოწმებების ჩატარებით. ინფორმაციის მოძიება რომელიმე დაკავშირებულ მხარეზე ჩვეულებრივ სესხის გაცემამდე ხდება.

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი კრედიტების მონიტორინგს ბანკის საკრედიტო ექსპერტი/საკრედიტო ანალიტიკოსი და შესაბამისი საკრედიტო კომიტეტი უზრუნველყოფს. ასეთი კრედიტებისთვის, კომიტეტი აფასებს არსებობს თუ არა გაუარესების ობიექტური მტკიცებულება, ე.ი.

- 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება
- პროცენტის, ან კაპიტალის გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულების დარღვევა
- დებულებების, ან პირობების დარღვევა
- გაკოტრების საქმის აღძვრა
- კლიენტის საქმიანობის შესახებ კონკრეტული ინფორმაციის არსებობა (მაგ. კლიენტის ნაღდი ფულის დეფიციტი)
- კლიენტის საბაზრო კონიუნქტურის ცვლილება
- ზოგადი ეკონომიკური მდგომარეობა

ამას გარდა, გაუარესების რეზერვის განსაზღვრისას მხედველობაში მიიღება უზრუნველყოფის საშუალების წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია ცალკეულ გაუარესებულ სესხებზე უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება:

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	უძრავი ქონება	სასაქონლო მატერიალური მარაგები	სხვა	სულ
ბიზნესი	23 264	199	-	23 463
აგრო	151	-	-	151
სამომხმარებლო	1	-	-	1
საბინაო	-	-	-	-
სხვა	134	-	-	134
სულ	23 550	199	-	23 749

2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	უძრავი ქონება	სასაქონლო მატერიალური მარაგები	სხვა	სულ
ბიზნესი	19 554	7	4 683	24 244
საბინაო	151	-	-	151
სამომხმარებლო	54	-	-	54
სხვა	-	-	-	-
სულ	19 759	7	4 683	24 449

საცხოვრებელი უძრავი ქონების სამართლიანი ღირებულება ანგარიშგების პერიოდის დასასრულისთვის შეფასდა ჯგუფის შიდა საკრედიტო განყოფილების თანამშრომლების მიერ განსაზღვრული ღირებულებების გამოყენებით, რომელიც სესხის დასაწყისში განისაზღვრა ქალაქებისა თუ რეგიონების მიხედვით საცხოვრებელი უძრავი ქონების სამართლიანი ღირებულების საშუალო ზრდის გათვალისწინებით. სხვა უძრავი ქონებისა და სხვა აქტივების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა საკრედიტო რისკების განყოფილების მიერ ბანკის შიდა ინსტრუქციების შესაბამისად.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხები, რომლებისთვისაც გაუარესების ინდივიდუალური რეზერვის შექმნა არაა საჭირო, კოლექტიური შეფასების რეზერვებით იფარება.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ინდივიდუალურად უმნიშვნელო სესხებისთვის, რომელთა გაუარესების ობიექტური მტკიცებულება არსებობს, ანუ რომლებიც 30 დღეზე მეტი ხნის განმავლობაშია ვადაგადაცილებული (ასევე უმნიშვნელო რესტრუქტურირებული სესხები, რომლებიც ვადაგადაცილებაში არ არის, მაგრამ გაუარესებულადაა კლასიფიცირებული); გაურესება განისაზღვრება ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით. გარდა ამისა, უმნიშვნელოდ მიჩნეული ინდივიდუალური სესხები, ან ინდივიდუალურად უმნიშვნელო სესხების ჯგუფი შესაძლოა გაუარესებულად კლასიფიცირდეს, თუ ქვეყანაში ისეთი შემთხვევები შეინიშნება, როგორცაა პოლიტიკური არეულობა, მნიშვნელოვანი ეკონომიკური დადმავლა, სტიქიური უბედურებები ან სხვა გარე ფაქტორები.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების შემთხვევაში შესაბამისი გაუარესების რეზერვის გაანგარიშების მიზნით დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდი გამოიყენება.

შიდა საბანკო განთავსებებიდან და ემინენტთან დაკავშირებული რისკიდან გამომდინარე საკრედიტო რისკი

რისკების მართვის კოცეპტუალური საფუძველი

კონტრაგენტის და ემინენტის რისკის მართვის მიზანია ჯგუფისთვის ისეთი დანაკარგების თავიდან აცილება, რომლებსაც იწვევს ფინანსური კონტრაგენტის (მაგ. კომერციული ბანკის), ან ემინენტის მიერ ჯგუფის მიმართ ნაკისრი ვალდებულებების არ ან ვერ შესრულება. ამ ტიპის რისკი იყოფა შემდეგ კატეგორიებად:

- ძირითადი რისკი – გაცემული თანხის დაკარგვის რისკი იმის გამო, რომ კონტრაგენტი ვერ ახერხებს ძირითადი თანხის დროულად და სრულად გადახდას
- ჩანაცვლების რისკი – იმ ოდენობის თანხის დაკარგვის რისკი, რომელიც უდრის დაუფარავი ვალდებულების ბაზარზე მისი ეკვივალენტით ჩანაცვლების ხარჯს
- ანგარისწორების რისკი – დანაკარგის რისკი, რომელიც გამოწვეულია დაკავშირებული მხარის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული აქტივების გადაცემის ვალდებულების შეუსრულებლობით
- ემინენტთან დაკავშირებული რისკი - ფასიანი ქაღალდების ემინენტის დეფოლტითა და გადახდისუუნარობით გამოწვეული ზარალის ალბათობა.

კონტრაგენტის და ემინენტის რისკს განსაკუთრებით განაპირობებს ჯგუფის საჭიროება, რომ დააბანდოს ჭარბი ლიკვიდურობა, შეასრულოს სავალუტო ოპერაციები, ან მოახდინოს გარკვეული რისკების პოზიციების ჰეჯირება. ჭარბი ლიკვიდურობის განთავსება ხდება ბანკთაშორის ბაზარზე მოკლევადიან, ჩვეულებრივ სამ თვემდე ვადის მქონე ინსტრუმენტებში. სავალუტო ოპერაციებიც მოკლე ვადებში, ჩვეულებრივ ორ დღეში სრულდება. ვადიან კონტრაქტებს, რომლებიც სავალუტო რისკისგან ჯგუფის დასაცავად გამოიყენება, შეძლება ერთ წლამდე ვადა ჰქონდეს. გარდა ამისა, ჯგუფის მცდელობების შედეგად, რომ თავისი საკრედიტო საქმიანობა დაეფინანსებინა ფიზიკური პირების ანაზრებით, არსებობს ასევე რისკი საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ. ეს იმიტომ, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკი საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედი ბანკებისგან მოითხოვს, რომ საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებულ ანგარიშზე სავალდებულო რეზერვი ჰქონდეთ, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია კლიენტების ანაზრების მოცულობაზე, ან სხვა სახსრებზე, რომლებსაც ჯგუფი თავისი საქმიანობის დასაფინანსებლად იყენებს.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

კონტრაგენტის და ემინენტის რისკები იმართება ჯგუფის კონტრაგენტის რისკის მართვის პოლიტიკით (რომელშიც ემინენტის რისკიც შედის), რომელიც აღწერს კონტრაგენტის/ემინენტის შერჩევისა და ლიმიტის განსაზღვრის პროცესს, ასევე ჯგუფის ხაზინის პოლიტიკის მიერ, რომელიც აკონკრეტებს დასაშვებ ოპერაციებს და მოიცავს მათი დამუშავების წესებს. ძირითადად მისაღები კონტრაგენტები არიან მხოლოდ სისტემური მნიშვნელობის მქონე დიდი საერთაშორისო ბანკები, ხოლო ადგილობრივ ვალუტაში საქმიანობისთვის – კარგი რეპუტაციის და ფინანსური მდგომარეობის მქონე ადგილობრივი ბანკები. როგორც წესი, ჯგუფი მინიმალური კაპიტალის 10-მდე ზღვარს აწესებს ბანკებისთვის, რომლებიც არა OECD ქვეყნებში საქმიანობენ და 25%-მდე ზღვარს - OECD ქვეყნებში მოქმედი ბანკებისთვის. უფრო მაღალი ლიმიტები უნდა დამტკიცდეს პროკრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტის მიერ.

ბანკის ALCO უზრუნველყოფს თითოეული კონტრაგენტის საგულდაგულო ანალიზს, რასაც ჩვეულებრივ ატარებს რისკების მართვის განყოფილება სახაზინო განყოფილებასთან თანამშრომლობით. თუ კონტრაგენტი დამტკიცდა, მაქსიმალური კრედიტის ლიმიტი დადგინდება.

კონტრაგენტის რისკის მართვის პოლიტიკის თანახმად ჯგუფმა არ უნდა შეასარულოს სპეკულაციური კომერციული საქმიანობა. მიუხედავად ამისა, ჭარბი ლიკვიდურობის დაბანდების მიზნით ჯგუფს უფლება აქვს იყიდოს და დროებით ფლობდეს ფასიან ქაღალდებს (სახაზინო ვექსილები, სადეპოზიტო სერტიფიკატები). ამასთან დაკავშირებული ემიტენტის რისკი იმართება ჯგუფის სახაზინო პოლიტიკის დებულებებით. სხვა მოთხოვნებთან ერთად, ეს პოლიტიკა ითვალისწინებს იმას, რომ ფასიანი ქაღალდები სასურველია გამოშვებული იყოს საქართველოს მთავრობის ან ეროვნული ბანკის მიერ, ხოლო უცხოური ვალუტის შემთხვევაში – საერთაშორისო და/ან მულტინაციონალური ორგანიზაციების მიერ, რომელთაც მაღიან მაღალი საკრედიტო რეიტინგი აქვთ (საერთაშორისო AA- ან კიდევ უფრო მაღალი რეიტინგი).

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია კონტრაგენტების და ემინენტების ტიპები, რომლებთანაც ჯგუფი ოპერაციებს ახორციელებს.

'000 ლარი	31.12.2011	%-ში	31.12.2010	%-ში
საბანკო ჯგუფები	34 565	20%	78 358	45%
ბანკები OECD ქვეყნებში	19 014	11%	69 580	40%
ბანკები არა OECD ქვეყნებში	15 551	9%	8 778	5%
ეროვნული ბანკი	139 133	80%	89 886	52%
სავალდებულო რეზერვი	59 857	34%	26 396	15%
სხვა რისკები	79 276	46%	63 490	37%
მთავრობები	-	-	5 992	3.0%
კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკი სულ	173 698	100%	174 236	100%

ბანკთაშორისი განთავსებები და სავალუტო ოპერაციები არის ოპერაციები ბანკებთან, რომლებიც დაყოფილი არიან OECD ქვეყნებში და არა OECD ქვეყნებში მდებარე ბანკების ქვეჯგუფებად. ბანკების მიმართ მთლიანი საკრედიტო რისკის მაჩვენებელმა 2011 წელს 43.8 მილიონი ლარით იკლო და კონტრაგენტის და ემინენტის მთლიანი რისკის 20% (2010 წელს – 45%) შეადგინა. საკრედიტო რისკი გადანაწილებულია OECD –ის ქვეყნების ხუთ და არა OECD –ის ქვეყნების ოთხ საბანკო ჯგუფზე.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ რისკი ძირითადად გულისხმობს სავალდებულო რეზერვის მოთხოვნას, რომელიც ჯგუფის კონტრაგენტის და ემინენტის რისკის 34%-ს შეადგენს. საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ ყველაზე დიდი რისკი უკავშირდება ნაღდი ფულის ანგარიშებს და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოშვებულ სადეპოზიტო სერტიფიკატებს. საქართველოს ეროვნული ბანკისა და მთავრობის მიმართ არსებული რისკები ვალუტების მიხედვით მოცემულია ქვემოთ ცხრილში.

'000 ლარი

31 დეკემბერი, 2011 წ.	ლარი	ევრო	დოლარი	სხვა	სულ
ეროვნული ბანკი	79 175	11 046	48 911	1	139 133
სავალდებულო რეზერვი	-	10 965	48 892	-	59 857
ნაშთები სებ-ში გარდა სავალდებულო რეზერვებისა	66 228	81	19	1	66 329
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	12 947	-	-	-	12 947
მთავრობა	-	-	-	-	-
	79 175	11 046	48 911	1	139 133

ათასი ლარი

31 დეკემბერი, 2010 წ.	ლარი	ევრო	დოლარი	სხვა	სულ
ეროვნული ბანკი	62 335	4 666	22 884	1	89 886
სავალდებულო რეზერვი	-	3 670	22 726	-	26 396
ნაშთები სებ-ში გარდა სავალდებულო რეზერვის გარდა	44 073	996	158	1	45 228
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	18 262	-	-	-	18 262
მთავრობა	5 992	-	-	-	5 992
	68 327	4 666	22 884	1	95 878

ლიკვიდურობის რისკი

ჯგუფის ლიკვიდურობის რისკის მართვის სისტემა ჯგუფის კონკრეტულ მახასიათებლებს შეესაბამება. ერთის მხრივ, ჯგუფი დაარსებულია როგორც საკრედიტო ინსტიტუტი და ფინანსური შუამავალი ჩვეულებრივი ადამიანებისათვის. აქედან გამომდინარე, ბანკის საკრედიტო პორტფელი ყველაზე მსხვილი კომპონენტია აქტივის მხარეზე, რომელიც ძირითადად ადგილობრივად მობილიზებული სახსრებით ფინანსდება. მეორეს მხრივ, სასესხო პორტფელი შეიცავს მცირე ბიზნესებზე დიდი რაოდენობით გაცემულ კრედიტებს და ამის გამო ძალიან დივერსიფიცირებულია. სესხების უმრავლესობა არის გრაფიკიანი ვადიანი სესხები და დეფოლტის განაკვეთი დაბალია. ამის გამო ნაღდი ფულის ნაკადები საკმაოდ პროგნოზირებადია. რადგანაც დეპოზიტები ჯგუფის საკრედიტო პორტფელის ზრდის დაფინანსების ძირითადი წყაროა, კაპიტალის ბაზრის ინსტრუმენტებზე დამოკიდებულება დაბალია. ყველა ეს ფაქტორი ამართლებს შედარებით მარტივი და სწორხაზოვანი LRM სისტემის გამოყენებას.

ლიკვიდურობის რისკი ვიწრო მნიშვნელობით (გადახდისუნარიობის რისკი) ნიშნავს იმას, რომ ჯგუფი ვეღარ შეძლებს მიმდინარე და სამომავლო გადახდის ვალდებულების სრულად ან დროულად შესრულებას. ფართო მნიშვნელობით კი (დაფინანსების რისკი) გულისხმობს საფრთხეს, რომ ვერ მოხდება დამატებითი დაფინანსების მოპოვება, ან მხოლოდ გაზრდილი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით მოხდება დაფინანსება.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ALCO განსაზღვრავს ჯგუფის ლიკვიდურობის სტრატეგიას და ადგენს ლიკვიდურობის რისკის ლიმიტებს. სახაზინო განყოფილება ყოველდღიურად მართავს ჯგუფის ლიკვიდურობას და ევალება ALCO-ს გადაწყვეტილებების შესრულება. სტრატეგიებთან, პოლიტიკასა და ლიმიტებთან შესაბამისობას მუდმივად აკონტროლებს რისკების მართვის განყოფილება.

ადგილობრივი მარეგულირებელი ორგანოების მოთხოვნების გარდა, ამ სფეროში ჯგუფი იყენებს ლიკვიდურობის რისკის მართვის პოლიტიკისა და სახაზინო პოლიტიკის სტანდარტებს. ორივე პოლიტიკა ჯგუფმა თავდაპირველად 2009 წელს დანერგა. აღნიშნული პოლიტიკა ყოველწლიურად განახლდება და შეესაბამება ბაზელის კომიტეტის მიერ დადგენილ ჯანსაღი ლიკვიდურობის რისკის მართვის პრინციპებს საბანკო ზედამხედველობის სფეროში. ლიმიტიდან გადახვევა და პოლიტიკიდან გამონაკლისების დაშვება შესაძლებელია მხოლოდ პროკრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტის გადაწყვეტილების საფუძველზე.

სახაზინო განყოფილება ლიკვიდურობის რისკს ყოველდღიურად მართავს ნაღდი ფულის მოძრაობის ანალიზის მეთოდის გამოყენებით, რომლის საშუალებითაც სამომავლო ლიკვიდურობის მდგომარეობის მაქსიმალურად ზუსტი სურათი იქმნება. იგი მოიცავს დაშვებებს ანაბრებისა და სესხების განვითარების შესახებ და ლიკვიდურობის რისკის მაჩვენებლების უკეთ პროგნოზირების საშუალებას იძლევა.

ლიკვიდურობის რისკების შეფასების ძირითადი მეთოდები მოიცავს პროგნოზული ლიკვიდურობის დეფიციტის ანალიზს, რომელიც ჯგუფის აქტივებისა და ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადების სტრუქტურას ასახავს და მომავალში დაფინანსების საჭიროებას გარკვეული დაშვებების საფუძველზე აფასებს. დაშვებები იწყება სამომავლო ლიკვიდურობის შეფასებით ნორმალურ ფინანსურ გარემოში და თანდათან უფრო მკაცრდება, რათა მოხდეს ჯგუფის ლიკვიდურობის მდგომარეობის გაანალიზება ყველაზე უარესი სცენარის განვითარების შემთხვევაში (სტრეს-ტესტი). ვადებს შორის განსხვავებების ანალიზზე დაყრდნობით, ლიკვიდურობის რისკის ძირითადი მაჩვენებლები და წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები გამოითვლება მინიმუმ ყოველთვიურად და ექვემდებარება საფუძვლიან მონიტორინგს. მოკლევადიანი ლიკვიდურობის მთავარი მნიშვნელოვანი მაჩვენებელი არის საკმარისი ლიკვიდურობის ინდიკატორი (SLI), რომელიც ადარებს მომდევნო 30 დღის აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობას. ეს მაჩვენებელი 1-ზე მეტი უნდა იყოს, რაც იმას ნიშნავს, რომ ჯგუფს საკმარისი სახსრები აქვს, რომ მომდევნო 30 დღეში მოსალოდნელი ვალდებულებები გაისტუმროს.

ამას ემატება წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები, განსაკუთრებით მაღალლიკვიდური აქტივების ინდიკატორი, რომელიც თანაფარდობაში მოჰყავს მაღალლიკვიდურ აქტივებს კლიენტთა დეპოზიტებთან.

ჯგუფი ასევე ანალიზებს თავის ლიკვიდურობის მდგომარეობას უფრო სტრუქტურული თვალთახედვითაც, და ითვალისწინებს უფრო გვიანდელი ვადების ლიკვიდურობის დეფიციტს და პოტენციური ლიკვიდურობის დამატებით წყაროებს. ამის შესაბამისი ძირითადი მაჩვენებელი არის ლიკვიდურობის პოზიცია. ეს ანალიზი ასევე ითვალისწინებს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც ჯგუფმა შეიძლება აითვისოს ოდნავ გვიან, და სხვა აქტივებს, რომელთა ნაღდი ფულად ქცევასაც გარკვეული დრო სჭირდება.

ამ წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორების საგულდაგულო მონიტორინგის გარდა, ჯგუფის ლიკვიდურობის მართვის პოლიტიკა ასევე ანგარიშგების მაჩვენებლებს განსაზღვრავს. თუ მაღალლიკვიდური აქტივების მაჩვენებელი 20%-ზე ქვემოთ დაეცემა, თუ მოკლევადიანი ლიკვიდურობის პოზიცია ნეგატიური გახდება, ან თუ მენაბრების კონცენტრაცია 20%-ზე ზემოთ გაიზრდება, სათანადო ზომების მიღებაზე გადაწყვეტილების მიღება უნდა მოხდეს პროკრედიტ ბანკის და პროკრედიტ ჰოლდინგის ALCO-თან, ან პროკრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტთან შეთანხმებით.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფის ლიკვიდურობის დასაცავად სტრესულ სიტუაციებშიც კი, ლიკვიდურობის პოტენციური საჭიროების სხვადასხვა სცენარი დგინდება. შედეგების ანალიზი ხდება და ამის საფუძველზე ჯგუფის ლიკვიდურობის რეზერვის ოდენობა განისაზღვრება ALCO-ს მიერ. ამ სტრეს-ტესტების შედეგები გამოიყენება სარეზერვო ლიკვიდურობის დონის დასადგენად, რომლითაც პროკრედიტ ჰოლდინგმა ჯგუფი საჭიროების შემთხვევაში უნდა უზრუნველყოს.

ბანკი ასევე მიზნად ისახავს ფინანსური სახსრების დივერსიფიცირებას. ხდება ანაზრების კონცენტრაციის მონიტორინგი, რათა თავიდან იქნეს აცილებული რამდენიმე მსხვილ მენაბრეზე დამოკიდებულება.

ჯგუფი ასევე ცდილობს მინიმუმდე დაიყვანოს თავისი დამოკიდებულება ბანკთაშორის ბაზარზე. ჯგუფის პოლიტიკა ითვალისწინებს, რომ ბანკთაშორისი ვალდებულებების მთლიანი თანხა არ უნდა აჭარბებდეს ყველა არსებული საკრედიტო ხაზის 40%-ს და ერთდღიანი დაფინანსება არ უნდა აჭარბებდეს მთლიანი ვალდებულებების 4%-ს. უფრო მაღალი ლიმიტები უნდა დამტკიცდეს პროკრედიტ ჰოლდინგის ALCO-ს მიერ.

ლიკვიდურობის რისკის ყოველდღიურად მართვისთვის ჯგუფი იყენებს ნაღდი ფულის მოძრაობის ანალიზის მეთოდს, რომლის საშუალებითაც სამომავლო ლიკვიდურობის მდგომარეობის მაქსიმალურად ზუსტი სურათი იქმნება. იგი მოიცავს დაშვებებს ანაზრებისა და სესხების განვითარების შესახებ და მომავალში მაღალლიკვიდური სახსრების დონის უკეთ პროგნოზირების საშუალებას იძლევა.

მიზანს წარმოადგენს საკმარისი ლიკვიდურობის შენარჩუნება, რათა მომავალი თვის განმავლობაში ყველა მოსალოდნელი ვალდებულებები დაიფაროს. ტექნიკური თვალსაზრისით, ეს ნიშნავს, რომ ჯგუფის ხელმისაწვდომი აქტივები ყოველთვის უნდა აჭარბებდეს მის მოსალოდნელ ვალდებულებებს, რაც გამოთვლილია ზემოთ აღნიშნული ვარაუდების გამოყენებით.

ამას გარდა, ლიკვიდურობის რისკი ფასდება და მასზე ლიმიტები განისაზღვრება პროგნოზული ლიკვიდურობის დეფიციტის ანალიზის საფუძველზე, რომელიც ასახავს აქტივებისა და ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადების სტრუქტურას.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ბანკის არადისკონტირებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადები. დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადა განსაზღვრულია, როგორც პერიოდი საბალანსო უწყისის თარიღსა და აქტივის ან ვალდებულების სახელშეკრულებო ვადას შორის, ან აქტივის ან ვალდებულებისთვის ნაწილობრივი გადახდის ვადა ხელშეკრულების მიხედვით.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

'000 ლარი 31 დეკემბერი, 2011 წ.	1 თვემდე ვადით	1-3 თვე	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტ	სულ
ფინანსური აქტივები							
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები	181 155	4 000	-	-	-	-	185 155
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	29 583	5 024	-	-	-	-	34 607
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	35 136	62 163	88 482	174 125	436 608	84 059	880 573
გასაყიდად სელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	199	199
მთლიანი დადგენილი სვოპები და ფორვარდები	4 323	38 905	-	-	-	-	43 228
სხვა ფინანსური აქტივები	2 255	-	-	-	-	-	2 255
სულ	252 452	110 092	88 482	174 125	436 608	84 258	1 146 017
ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	8 403	4 989	-	-	-	-	13 392
კლიენტთა ანგარიშები	310 558	52 383	49 297	90 845	22 520	7 936	533 539
სხვა ნასესხები სახსრები	331	7 159	22 110	29 284	207 286	10 007	276 177
მთლიანი დადგენილი სვოპები და ფორვარდები	4 319	38 884	-	-	-	-	43 203
გარანტიები და აკრედიტივები	2 081	2 834	4 165	2 810	1 198	-	13 088
სესხის გაცემის ვალდებულებები	13 322	-	-	-	-	-	13 322
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1 053	-	107	-	-	-	1 160
სუბორდინირებული სესხი	-	666	6 417	2 017	39 053	45 422	93 575
ფინანსური ვალდებულებები სულ	340 067	106 915	82 096	124 956	270 057	63 365	987 456
ლიკვიდურობის დეფიციტი	(87 615)	3 177	6 386	49 169	166 551	20 893	
კუმულაციური დეფიციტი	(87 615)	(84 438)	(78 052)	(28 883)	137 668	158 561	
'000 ლარი							
31 დეკემბერი, 2010 წ.	1 თვემდე ვადით	1-3 თვე	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტ	სულ
ფინანსური აქტივები							
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის	120 001	13 500	-	-	-	-	133 501
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	77 116	-	1 287	-	-	-	78 403
კლიენტებზე გაცემული სესხები და	34 396	63 829	79 260	157 126	392 471	59 570	786 652
გასაყიდად სელმისაწვდომი საინვესტიციო	6 000	-	-	-	-	199	6 199
სხვა ფინანსური აქტივები	411	-	-	-	-	-	411
ფინანსური აქტივები სულ	237 924	77 329	80 547	157 126	392 471	59 769	1 005 166
ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	6	-	-	-	-	-	6
კლიენტთა ანგარიშები	288 942	60 449	44 501	70 498	33 226	5 675	503 291
სხვა ნასესხები სახსრები	8 485	50 239	13 681	11 873	95 936	18 919	199 133
გარანტიები და აკრედიტივები	-	273	3 032	6 305	877	12	10 499
სესხის გაცემის ვალდებულებები	15 539	-	-	-	-	-	15 539
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	321	76	-	496	-	-	893
სუბორდინირებული სესხი	118	693	2 361	2 103	30 940	67 687	103 902
ფინანსური ვალდებულებები სულ	313 411	111 730	63 575	91 275	160 979	92 293	833 263
ლიკვიდურობის დეფიციტი	(75 487)	(34 401)	16 972	65 851	231 492	(32 524)	
კუმულაციური დეფიციტი	(75 487)	(109 888)	(92 916)	(27 065)	204 427	171 903	

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფი არ გამოიყენებს ზემოხსენებულ ვადის ანალიზს, რომელიც სამომავლო სახელმეკრულებო პროცენტსაც მოიცავს, ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით. ამის ნაცვლად ჯგუფი მონიტორინგს უწევს მოსალოდნელ დარჩენილ ვადებს (დარიცხული პროცენტის და გადავადებული საკომისიოების გარდა) და შედეგად მიღებულ მოსალოდნელ ლიკვიდურობის დეფიციტს:

'000 ლარი						1	სულ
	1	1 - 3	3 - 6	6-12	წელზე		
31 დეკემბერი, 2011 წელი	თვემდე	თვე	თვე	წელი	მეტი		
აქტივები	19 441	-	-	-	-	19 441	
ხელთ არსებული ნაღდი ფული და ნაშთი სებ-ში							
ნოსტრო ანგარიშები	16 703					16 703	
გამოუყენებელი გამოუხმობადი და უპირობო საკრედიტო ვალდებულებები	13 003	-	-	-	-	13 003	
სახაზინო ვექსილები & საბირჟო ფასიანი ქაღალდები	9 787	5 000	-	-	-	14 787	
განთავსებები ბანკებში (პროკრედიტ ჰოლდინგის ჩათვლით)	25 572	47 837	68 399	134 195	404 607	680 610	
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	4 323	38 905	-	-	-	43 228	
ვალუტის დერივატივები							
სულ ფინანსური აქტივები	260 984	91 742	68 399	404 607	959 927		

ფინანსური ვალდებულებები

მიმდინარე ვალდებულებები ბანკების მიმართ	10	10				20
მიმდინარე ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	56 132	14 033	14 033	14 033	182 430	280 661
გარანტიებთან დაკავშირებული პირობითი ვალდებულებები	539	-	-	-	-	539
გამოუყენებელი გამოუხმობადი საკრედიტო ვალდებულებები	2 664	-	-	-	-	2 664
ვალდებულებები პროკრედიტ ჰოლდინგის ჯგუფის ბანკების მიმართ	28	-	-	4 689	-	4 717
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	8 352	4 971				13 323
ვალდებულებები საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	-	4 772	17 801	18 398	195 491	236 462
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	27 090	50 010	45 617	75 836	26 388	224 941
სუბორდინირებული სესხი	-	-	4 039		62 636	66 675
ვალუტის დერივატივები	4 319	38 884	-	-	-	43 203
სულ ფინანსური ვალდებულებები	99 134	112 680	81 490	112 956	466 945	873 205
მოსალოდნელი ლიკვიდურობის დეფიციტი	161 850	(20 938)	(13 091)	21 239	(62 338)	
მოსალოდნელი კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი	161 850	140 912	127 821	149 060	86 722	
"საკმარისი ლიკვიდურობა"	2.63					

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

'000 ლარი

31 დეკემბერი, 2011 წელი	1 თვემდე	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6-12 თვე	1 წელზე მეტი	სულ
აქტივები						
ხელთ არსებული ნაღდი ფული და ნაშთი სებ-ში	115 001	-	-	-	-	115 001
ნოსტრო ანგარიშები	4 387	-	-	-	-	4 387
სახაზინო ვექსილები & საბირჟო ფასიანი ქაღალდები	24 033	-	-	-	-	24 033
განთავსებები ბანკებში (პროკრედიტ ჰოლდინგის ჩათვლით)	72 373	-	1 241	-	-	73 614
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	21 197	48 999	58 956	118 036	342 546	589 734
სულ აქტივები	236 991	48 999	60 197	118 036	342 546	806 769
ვალდებულებები						
მიმდინარე ვალდებულებები ბანკების სხვა ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	3	3	-	-	-	6
გარანტიებთან დაკავშირებული პირობითი ვალდებულებები	52 356	13 089	13 089	13 089	170 158	261 781
გამოუყენებელი გამოუხმობადი საკრედიტო ვალდებულებები	949	-	-	-	-	949
გამოუყენებელი გამოუხმობადი საკრედიტო ვალდებულებები	4 662	-	-	-	-	4 662
ვალდებულებები პროკრედიტ ჰოლდინგის ჯგუფის ბანკების მიმართ	-	-	-	-	4 689	4 689
ვალდებულებები საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	7 281	48 752	12 503	8 704	100 593	177 833
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	41 720	52 875	39 481	60 902	13 621	208 599
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	-	70 420	70 420
სულ ვალდებულებები	106 971	114 719	65 073	82 695	359 481	728 939
მოსალოდნელი ლიკვიდურობის დეფიციტი	130 020	(65 720)	(4 876)	35 341	(16 935)	
მოსალოდნელი კუმულაციური	130 020	64 300	59 424	94 765	77 830	
"საკმარისი ლიკვიდურობა"	2.20					

მოსალოდნელი ლიკვიდურობის დეფიციტი რაოდენობრივად ასახავს ლიკვიდურობის საჭიროებას დროის გარკვეულ მონაკვეთში, თუ მას უარყოფითი ღირებულება აქვს, და პოტენციურად ჭარბ ლიკვიდურობას - თუ მისი ღირებულება დადებითია. ეს გამოთვლა მოიცავს წინა დროითი მონაკვეთების ჭარბი ლიკვიდურობის დადებით მონაცემებსაც. საოპერაციო დონეზე დეფიციტის ანგარიში ყველაზე მნიშვნელოვან ვალუტებად იყოფა (ევრო და აშშ დოლარი ერთად და ადგილობრივი ვალუტა).

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი შეესაბამებოდა ლიკვიდურობის რისკის მართვის პოლიტიკის მიხედვით დამტკიცებულ საკმარისი ლიკვიდურობის მაჩვენებლის ლიმიტს, რომელიც 1-ს შეადგენს.

შემდეგ ცხრილში მოცემულია შიდა ინსტრუქტიების მიხედვით გაანგარიშებული ჯგუფის საკმარისი ლიკვიდურობის მაჩვენებელი:

31 დეკემბრის მდგომარეობით	2011	2010
(საკმარისი ლიკვიდურობის კოეფიციენტი(უნდა იყოს 1-ზე მეტი)	2.63	2.20.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ჯგუფს სახსრების საკმარისი დონე ჰქონდეს იმისათვის, თუ კლიენტებმა მოულოცნელად მოისურვეს ანაბრების გატანა, ჯგუფი აკონტროლებს მაღალლიკვიდური აქტივების თანაფარდობას კლიენტების ანაბრებთან. ეს თანხები მაღალლიკვიდური აქტივების სახითაა წარმოდგენილი, რომელთა ნაღდ ფულად სწარაფად გარდაქმნა შესაძლებელია. 2011 წლის ბოლოსთვის მაღალლიკვიდური აქტივების მაჩვენებელი იყო 42 % (2010 წ. 46 %), რაც ანგარიშგების 20%-იან მაჩვენებელზე მაღალია.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ჯგუფი ასევე მიმართავს სტრეს-ტესტის გამოთვლებს, რათა უზრუნველყოს ლიკვიდურობა. ხდება მიღებული შედეგების გაანალიზება და ALCO-ს მიერ განისაზღვრება ჯგუფის ლიკვიდურობის რეზერვის დონე. ამ სტრეს-ტესტების შედეგები გამოიყენება სარეზერვო ხაზების დასადგენად, რომლითაც პროკრედიტ ჰოლდინგმა ბანკი საჭიროების შემთხვევაში უნდა უზრუნველყოს. 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს პირველ დროით მონაკვეთში არ ჰქონდა ლიკვიდურობის დეფიციტი ყველაზე უარესი სცენარისთვის შიდა სტრეს-ტესტის კალკულაციების მიხედვით.

ჯგუფის მიზანია, რომ დაფინანსებისთვის ძირითადად კლიენტთა ანგარიშებს იყენებდეს. დაფინანსების ამ წყაროს ემატება დაფინანსება მიღებული ისეთი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან, როგორცაა KfW, EBRD, EFSE, OPIC, Blue Orchard, GMF, FMO, ResponsAbility, რომლებიც საგანგებოდ გამოჰყოფენ სახსრებს მიზნობრივი ფინანსური პროგრამებისთვის (მაგ. მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაკრედიტება). დაფინანსების სახსრების კიდევ უფრო მეტად დივერსიფიკაციის მიზნით ჯგუფი ასევე ინარჩუნებს ურთიერთობას სხვა ბანკებთან, განსაკუთრებით მოკლევადიანი ლიკვიდურობის ხაზებისთვის. გარდა ამისა, მოკლე და გრძელვადიანი დაფინანსებით ბანკს პროკრედიტ ჰოლდინგიც უზრუნველყოფს.

კლიენტთა ანგარიშების დივერსიფიკაციის მაღალი დონის შესანარჩუნებლად ჯგუფმა შემოიღო კონცენტრაციის მაჩვენებელი, რომლის მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ ათი უმსხვილესი ანაბარი არ აჭარბებდეს მთლიანი ანაბრების 20%-ს. ჯგუფის კლიენტთა სახსრების კონცენტრაცია ადგილობრივ ვალუტაში 2011 წელს აჭარბებდა ამ მაჩვენებელს ბანკის ორი უმსხვილესი კლიენტის ანგარიშებზე მაღალი ბრუნვის გამო.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის დაფინანსების წყაროები 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცხრილიდან ჩანს, რომ როგორც ზემოთ აღინიშნა, კლიენტთა ანგარიშები დაფინანსების აშკარად ყველაზე დიდი წყაროა. დაფინანსების სიდიდით მეორე წყარო არის ვალდებულებები საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ.

<u>%-ში</u>	<u>31 დეკემბერი, 2011 წ.</u>	<u>31 დეკემბერი 2010 წ.</u>
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	1.6%	0.0%
კლიენტების ანაბრები	61.2%	64.8%
ვალდებულებები პროკრედიტ ჰოლდინგის ჯგუფის	3.2%	3.7%
ვალდებულებები IFI-ის მიმართ	33.9%	30.7%
სხვა ვალდებულებები	0.21%	0.8%

საერთო ჯამში, ჯგუფი მიიჩნევს, რომ მისი დაფინანსების წყაროები საკმარისადაა დივერსიფიცირებული, განსაკუთრებით იმის გათვალისწინებით, რომ ჯგუფის სახსრების უმრავლესობას უზრუნველყოფს დიდი რაოდენობით კლიენტთა ანაბრები.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

დაფინანსების რისკი

ბიზნეს გეგმა, რომელიც ყოველწლიურად გადაიხედება, წარმოადგენს ჯგუფისთვის საშუალოვადიანი დაფინანსების საჭიროების განსაზღვრის საფუძველს როგორც კაპიტალის, ისე ვალის დასაფინანსებლად. თუ გაუთვალისწინებელი შემთხვევების დროს ბანკს არ აღმოაჩნდება საკმარისი ლიკვიდური ფულადი სახსრები, პროკრედიტ ჰოლდინგი შეასრულებს “საბოლოო დამფინანსებლის როლს”. პროკრედიტ ჰოლდინგს ამ მიზნისთვის ლიკვიდურობის ხელმისაწვდომი რეზერვი გააჩნია.

ჯგუფი მიიჩნევს, რომ დაფინანსების რისკი დაბალია, კლიენტთა ანაბრებზე მნიშვნელოვანი დამოკიდებულობისა და ასევე იმ ფაქტის გამო, რომ ჯგუფს კვლავაც მიუწვდება ხელი სხვადასხვა საერთაშორისო წყაროებიდან მიღებულ დაფინანსებაზე.

საბაზრო ფასის რისკი

ჯგუფის საბაზრო ფასის რისკი განისაზღვრება როგორც სავალუტო რისკი და საპროცენტო განაკვეთის რისკი.

სავალუტო რისკი

ჯგუფის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ერთზე მეტ ვალუტაშია დენომინირებული. თუ აქტივები და ვალდებულებები სხვადასხვა ვალუტაშია მოცემული, ჯგუფს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია და ემუქრება სავალუტო კურსში პოტენციურად არასახარბიელო ცვლილებების საფრთხე.

ჯერ კიდევ მზარდი ფინანსური ბაზრის, ისტორიულად მაღალი ინფლაციისა და მერყევი სავალუტო კურსის გამო საქართველოში კერძო დანაზოგების დიდი ნაწილი აშშ დოლარსა და ევროში მოცემული. ამასთანავე, აშშ დოლარში ხელმისაწვდომი სესხები შედარებით დაბალი საპროცენტო (ნომინალური) განაკვეთებით და უფრო ხანგრძლივი ვადით (ლარში მოცემულ სესხებთან შედარებით) ჯერაც მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ქვეყანაში მოქმედი ბევრი ბიზნესის დაფინანსებაში. ამის შედეგად უცხოურ ვალუტებს დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ჯგუფისთვის.

სავალუტო რისკის მართვას არეგულირებს პროკრედიტ ჰოლდინგის უცხოური ვალუტის რისკის მართვის პოლიტიკა. ეს პოლიტიკა ჯგუფმა პირველად 2009 წელს დანერგა და ის ყოველწლიურად განახლდება. მის მიერ პოლიტიკის დაცვა მუდმივად კონტროლდება ჯგუფის დონეზე საბაზრო რისკების მართვის ქვეგანყოფილების მიერ ჯგუფის დონეზე და პოლიტიკაში ცვლილებებზე და ასევე გამონაკლისებზე გადაწყვეტილებას იღებს პროკრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტი და პროკრედიტ ჰოლდინგის ALCO. ჯგუფის სახაზინო განყოფილება ვალდებულია, მუდმივი მონიტორინგი გაუწიოს სავალუტო კურსების ცვლილებას და სავალუტო ბაზრებს. სახაზინო განყოფილება ასევე ყოველდღიურად მართავს ჯგუფის სავალუტო პოზიციებს. როგორც წესი, ყველა სავალუტო პოზიცია უნდა დაიხუროს დღის ბოლოსთვის, გრძელი და მოკლე პოზიციები სპეკულაციური მიზნებისთვის დაუშვებელია. სახაზინო პოლიტიკის მიხედვით, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის (დერივატივების) გამოყენება დაშვებულია მხოლოდ ჰეჯირების მიზნით ჯგუფის პოზიციების დასახურად, ასევე ლიკვიდურობის მიზნებისთვის. ნებადართული სავალუტო დერივატივები წარმოადგენს სავალუტო ფორვარდებსა (მათ შორის არადერივატიულ ფორვარდებს) და სავალუტო სვოპებს. ჯგუფის უცხოური ვალუტის რისკებს ყოველდღიურად მართავს და აკონტროლებს სახაზინო ბექ ოფისი და რისკების მართვის განყოფილება.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

უცხოური ვალუტის ბაზრებზე მიმდინარე მოვლენები და სავალუტო პოზიციები სისტემატურად ეცნობება ჯგუფის ALCO-ს, რომელსაც უფლება აქვს მიიღოს სტრატეგიული გადაწყვეტილებები სახაზინო საქმიანობის თაობაზე. სავალუტო პოლიტიკიდან გამონაკლისის დაშვების საჭიროების ან ლიმიტების დარღვევის შემთხვევაში, ჯგუფის რისკების მართვის განყოფილება ამის შესახებ ატყობინებს პროკრედიტ ჰოლდინგის ALCO-ს ან პროკრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტს სათანადო ზომების მიღების შეთავაზებით.

ჯგუფის მიზანია სავალუტო პოზიციების დახურვა და იმის უზრუნველყოფა, რომ ღია სავალუტო პოზიცია ყოველთვის ლიმიტის ფარგლებში დარჩეს. სავალუტო რისკის მართვის მიზნით ჯგუფმა დააწესა ორი დონის კონტროლი: წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები და ლიმიტები. როდესაც ვერ ხერხდება პოზიციების ჩამოყვანა სავალდებულო კაპიტალის 3%-ზე დაბლა ერთ რომელიმე ვალუტაში, ან 7.5%-ზე დაბლა ყველა ვალუტაში ერთობლივად, ამის შესახებ უნდა ეცნობოს ბანკის ALCO-ს და პროკრედიტ ჰოლდინგის ALCO-ს სათანადო ზომების მიღებასთან ერთად. ეს მექანიზმი უზრუნველყოფს, რომ ჯგუფის მთლიანი ღია სავალუტო პოზიცია არ გადააჭარბოს საზედამხედველო კაპიტალის 10%-ს. გამონაკლისი ლიმიტებში, ან სტრატეგიულ პოზიციებში უნდა დამტკიცდეს პროკრედიტ ჰოლდინგის ALCO-ს ან რისკის მართვის კომიტეტის მიერ.

2011 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფის ღია სავალუტო პოზიციები ზემოხსენებულ ლიმიტებს არ აჭარბებდა.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის საბალანსო უწყისის მუხლების განაწილება ძირითად საოპერაციო ვალუტებზე.

'000 ლარი			სხვა	ადგილობრივი	
	ევრო	დოლარი	ვალუტები	ვალუტა	სულ
2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
აქტივები					
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები	17 272	65 870	585	101 375	185 102
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	13 419	6 001	276	14 869	34 565
გასაყიდად სელმისაწვდომი საინვესტიციო კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	-	-	-	199	199
სხვა ფინანსური აქტივები	8 230	513 936	-	145 363	667 529
ფინანსური აქტივები სულ	39 267	587 324	861	262 198	889 650
ღია ფორვორდული პოზიცია (აქტივები)	43 228	-	-	-	
ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	4 978	8 369	-	14	13 361
კლიენტთა ანგარიშები	74 366	273 001	626	165 427	513 420
სხვა ნასესხები სახსრები	2 970	195 815	-	43 378	242 163
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	37	464	-	658	1 159
სუბორდინირებული სესხი	-	67 673	-	-	67 673
ფინანსური ვალდებულებები სულ	82 351	545 322	626	209 477	837 776
ღია ფორვორდული პოზიცია (ვალდებულებები)	-	43 205	-	-	
წმინდა პოზიცია	144	(1 203)	235	52 721	51 897
გარანტიები და აკრედიტივები	968	4 218	24	7 878	13 088
სესხის გაცემის ვალდებულებები	1 494	8 289	-	3 539	13 322

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

'000 ლარი			სხვა	ადგილობრივი	
2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	ევრო	დოლარი	ვალუტები	ვალუტა	სულ
აქტივები					
ნადი ფული და ნადი ფულის ეკვივალენტები	13 272	40 181	165	79 645	133 263
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	50 537	21 352	203	6 266	78 358
გასაყიდად სელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	236	-	-	6 191	6 427
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	13 296	434 852	-	130 171	578 319
სხვა ფინანსური აქტივები	51	341	-	19	411
ფინანსური აქტივები სულ	77 392	496 726	368	222 292	796 778
ღია ფორგორდული პოზიცია (აქტივები)	-	-	-	-	
ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	-	-	-	6	6
კლიენტთა ანგარიშები	74 344	265 556	328	140 264	480 492
სხვა ნასესხები სახსრები	3 408	159 047	-	21 342	183 797
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	29	487	-	377	893
სუბორდინირებული სესხი	-	71 585	-	-	71 585
ფინანსური ვალდებულებები სულ	77 781	496 675	328	161 989	736 773
ღია ფორგორდული პოზიცია (ვალდებულებები)	-	-	-	-	
წმინდა პოზიცია	(389)	51	40	60 303	60 005
გარანტიები და აკრედიტივები	147	3 936	26	6 390	10 499
სესხის გაცემის ვალდებულებები	1 004	12 288	-	2 013	15 305

ვალუტის კურსის ცვალებადობასთან დაკავშირებული მაქსიმალური სავარაუდო ზარალის დადგენის მიზნით, ხორციელდება 5 წლის სიძველის ისტორიული სავალუტო ცვლილებების ანალიზი და ყველაზე მკვეთრი სხვაობა (99% და 95%-იანი სანდოობის დონით) მიმდინარე სავალუტო პოზიციების მიმართ გამოიყენება.

'000 ლარი	95% სანდოობის ინტერვალი	99% სანდოობის ინტერვალი
2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
მაქსიმალური დანაკარგი (VaR)	(127)	(178)
საშუალო დანაკარგი სანდოობის ინტერვალის გადაჭარბების შემთხვევაში	(126)	(147)

'000 ლარი	95% სანდოობის ინტერვალი	99% სანდოობის ინტერვალი
2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
მაქსიმალური დანაკარგი (VaR)	(309)	(385)
საშუალო დანაკარგი სანდოობის ინტერვალის გადაჭარბების შემთხვევაში	(300)	(326)

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების ვადებს შორის არსებული სტრუქტურული განსხვავებების გამო. ჯგუფი სესხების დიდ ნაწილს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით სთავაზობს კლიენტებს. სესხების საშუალო ვადა ჩვეულებრივ უფრო ხანგრძლივია, ვიდრე კლიენტთა ანაზრების ვადა, რის გამოც, როგორც ზემოთ აღინიშნა, ჯგუფს ექმნება საპროცენტო განაკვეთის რისკი. იმის გათვალისწინებით, რომ საპროცენტო განაკვეთის რისკების შესამცირებელი ფინანსური ინსტრუმენტები (ჰეჯების) მხოლოდ მყარ ვალუტაში, მაგ. ევროსა და აშშ დოლარშია ხელმისაწვდომი, ჯგუფი იძულებულია მკაცრად აკონტროლოს საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ჯგუფი საპროცენტო განაკვეთის რისკს აფასებს და მართავს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის პოლიტიკის მიხედვით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის ძირითადი მაჩვენებლით ფასდება პოტენციური გავლენა ყველა აქტივისა და ვალდებულების ეკონომიკურ ღირებულებაზე. ეს მაჩვენებელი გამოიყენება იმ პოტენციური ზარალის გასაანალიზებლად, რასაც ჯგუფი განიცდის აქტივებსა და ვალდებულებებზე საპროცენტო განაკვეთების ძალიან არასახარბიელო მერყეობის (შოკის) შემთხვევაში. ევროსთვის და აშშ დოლარისთვის დაშვება არის საპროცენტო განაკვეთის მრუდის პარალელური გადაწევა +/- 200 ბპს-ით. ადგილობრივი ვალუტის შემთხვევაში შოკის განმარტება მიიღება გასული ხუთი წლის განმავლობაში ისტორიული საპროცენტო განაკვეთის მერყეობიდან. პოტენციურმა ეკონომიკურმა გავლენამ ჯგუფის საბალანსო უწყისზე არ უნდა გადააჭარბოს მისი მინიმალური კაპიტალის 10%-ს ყველა ვალუტაზე. ანგარიშგებისთვის განკუთვნილი სავალდებულო ოდენობა არის 5%, რაც გამაფრთხილებელი ნიშნის ფუნქციას ასრულებს ადრეულ ეტაპზე. მომდევნო სამ თვეში ბანკის მოსალოდნელ მოგებაზე საპროცენტო განაკვეთის რისკის პოტენციური გავლენის ანალიზიც სისტემატურად ტარდება. ეს მაჩვენებელი ასახავს იმას, თუ რამდენად შეიძლება მოგება-ზარალის უწყისზე გავლენა მოახდინოს საპროცენტო განაკვეთის რისკმა მოკლევადიან პერსპექტივაში.

ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკის პოლიტიკიდან ყოველგვარი გადახვევა და საპროცენტო განაკვეთის ლიმიტების დარღვევა უნდა დამტკიცდეს პროკრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტის მიერ.

ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკის პოზიციას აკონტროლებს ჯგუფის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი. ეს მაჩვენებლებიც ეცნობება პროკრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტს.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის, როგორც გადაფასების რისკის მონიტორინგისა და შეზღუდვის გარდა, ჯგუფი ასევე მიზნად ისახავს თავისი საბალანსო უწყისის იმ მუხლების ვადების შესაბამისობაში მოყვანას, რომლებსაც მოაქვთ საპროცენტო შემოსავალი და საპროცენტო ხარჯები. ეს მიიღწევა სესხებზე ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთების შეთავაზებით.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საერთო თანხები საბალანსო ღირებულებით, რომელიც კლასიფიცირდება სახელშეკრულებო პროცენტის გადაფასების, ან ვადის ამოწურვის თარიღის მიხედვით, რომელიც უფრო ადრე დადგება.

'000 ლარი 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1 თვემდე ვადით	1-3 თვე	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	უპრო ცენ ტო	სულ
აქტივები	126 728	3 963					54 411	185 102
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები								
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	27 414	5 000	-	-	-	-	2 151	34 565
გასაყიდად სელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები							199	199
მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები							56	56
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	23 089	47 162	67 282	132 035	331 684	64 508	1 769	667 529
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	2 255	2 255
ფინანსური აქტივები სულ	177 231	56 125	67 282	132 035	331 684	64 508	60 841	889 706
ვალდებულებები	8 352	4 971					38	13 361
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ								
კლიენტთა ანგარიშები	227 372	50 010	46 340	75 975	22 404	4 716	86 603	513 420
სხვა ნასესხები სახსრები	25 055	48 348	59 017	18 314	88 460	1 957	1 012	242 163
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	1 160	1 160
სუბორდინირებული სესხი	-	25 054	4 039	-	22 549	15 033	998	67 673
სულ ვალდებულებები	260 779	128 383	109 396	94 289	133 413	21 706	89 811	837 777
წმინდა საპროცენტო განაკვეთისადმი მგრძობიარობა	(83 548)	(72 258)	(42 114)	37 746	198 271	42 802		

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

'000 ლარი 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1 თვემდე ვადით	1-3 თვე	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წილზე მეტი	უპრო ცენ ტო	სულ
აქტივები								
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის იკავიალინაიები	44 569	13 291	-	-	-	-	75 403	133 263
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	72 679	-	1 241	-	-	-	4 438	78 358
გასაყიდად სელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	5 992						435	6 427
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	19 694	47 862	56 962	114 003	260 831	66 375	12 592	578 319
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	411	411
ფინანსური აქტივები სულ	142 934	61 153	58 203	114 003	260 831	66 375	93 280	796 779
ვალდებულებები								
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	-	-	-	-	-	-	6	6
კლიენტთა ანგარიშები	166 112	54 343	40 141	62 487	26 319	3 846	127 244	480 492
სხვა ნასესხები სახსრები	64 266	60 710	12 503	3 639	38 286	2 341	2 052	183 797
სხვა ფინანსური	-	-	-	-	-	-	893	893
სუბორდინირებული სესხი	-	26 592	-	-	20 782	23 046	1 165	71 585
სულ ვალდებულებები	230 378	141 645	52 644	66 126	85 386	29 233	131 360	736 773
წმინდა საპროცენტო განაკვეთისადმი მგრძობიარობა								
	(87 444)	(80 492)	5 559	47 877	175 445	37 142		

რაოდენობრივი თვალსაზრისით, საპროცენტო განაკვეთის რყევანსთან დაკავშირებული რისკები ამჟამად შეზღუდულია იმის დაშვებით, რომ ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკი (ეკონომიკურ ღირებულებაზე ზეგავლენა მიმდინარე ღირებულებით), რომელიც გამოწვეულია საპროცენტო განაკვეთის შოკით +/- 200 bps ევროში/აშშ დოლარში და ყველაზე უარესი ისტორიული სცენარის მიხედვით +/-800 bps რყევით ადგილობრივ ვალუტაში, არ უნდა აღემატებოდეს ჯგუფის სავალდებულო კაპიტალის 10%-ს ყველა ვალუტისთვის. 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი ამ მოთხოვნებს შეესაბამებოდა.

კუმულაციური საპროცენტო მოგების ზეგავლენა სამი თვის განმავლობაში 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგ მაჩვენებლებს იძლევა

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

კუმულაციური საპროცენტო მოგების ზეგავლენა სამი თვის განმავლობაში 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგ მაჩვენებლებს იძლევა

გავლენა მოგება-ზარალზე (ტოლია კაპიტალზე გავლენისა)

	სავარაუდო უარყოფითი შემთხვევის სცენარი	სტრესის სცენარი +5%
USD	(727)	(1 817)
EUR	113	281
ლარი	122	305
	(492)	(1 231)

ჯგუფი აკონტროლებს საპროცენტო განაკვეთებს თავის ფინანსური ინსტრუმენტებზე თითოეულ ძირითად ვალუტაში. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია საშუალო საპროცენტო განაკვეთები მენეჯმენტის

31 დეკემბერი, 2011 წ.

% წლიური	EUR	USD	ადგილობრივი
ფინანსური აქტივები			
სხვა ბანკებისაგან მისაღები თანხები	0.01	0.15	6.01
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	13.45	14.33	21.83
ფინანსური ვალდებულებები			
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	4.25	4.5	-
კლიენტთა ანგარიშები	5.75	6.15	7.03
სხვა ნასესხები სახსრები	2.50	5.05	9.36
სუბორდინირებული სესხი	-	7.82	-

2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

% წლიური	EUR	USD	ადგილობრივი ვალუტა
ფინანსური აქტივები			
სხვა ბანკებისაგან მისაღები თანხები	0.21	0.82	8.02
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	13.60	16.76	24.11
გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	3.97
ფინანსური ვალდებულებები			
კლიენტთა ანგარიშები	6.50	6.60	7.69
სხვა ნასესხები სახსრები	2.50	5.85	8.74
სუბორდინირებული სესხი	-	7.73	-

26. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ქვეყნის რისკი

ქვეყნის რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ჯგუფმა შეიძლება ვერ მოახერხოს გარკვეულ აქტივებზე უფლების განხორციელება უცხოურ ქვეყანაში (ქონების ჩამორთმევის რისკი), ან რისკი იმისა, რომ უცხო ქვეყანაში მოქმედი კონტრაგენტი ვერ მოახერხებს ვალდებულების შესრულებას ამ უცხო ქვეყანაში არსებული კონკრეტული პოლიტიკური, ეკონომიკური, ან სოციალური რისკების გამო, რაც უარყოფით გავლენას მოახდენს კრედიტზე (გადაცემის და კონვერტირებადობის რისკი). ჯგუფის საქმიანობიდან და ჯგუფის სამოქმედო ქვეყნების სპეციფიკიდან გამომდინარე, ჯგუფი უფრო ფართო მნიშვნელობით განმარტავს ქვეყნის რისკს და მოიცავს შესაძლო უარყოფით გავლენას, რაც ქვეყნისათვის დამახასიათებელ მნიშვნელოვან გარე მაკროეკონომიკურ, სოციოპოლიტიკურ, ან მარეგულირებელ ფაქტორებს შეიძლება ჰქონდეთ ჯგუფის მოგებაზე, კაპიტალზე, ან ლიკვიდურობაზე. კერძოდ, იგი მოიცავს ჯგუფის საქმიანობაში მთავრობის პირდაპირი, ან არაპირდაპირი ინტერვენციის რისკს ნაციონალიზაციის, ან ქონების კონფისკაციის ფორმით, ან მნიშვნელოვან საბაზრო, ან მარეგულირებელი ორგანოების ინტერვენციას.

ჯგუფის საქმიანობის სტრატეგია არის ადგილობრივ ბაზარზე ძალიან მცირე და მცირე ბიზნესების კრედიტზე მოთხოვნის დაკმაყოფილება. ამიტომ იგი ჩვეულებრივ არ მონაწილეობს საერთაშორისო ტრანზაქციებში და არ იღებს ქვეყნის რისკებს. მიუხედავად ამისა, როგორც ზემოთ აღინიშნა, ფინანსური რისკის მართვისთვის ჯგუფს შეიძლება დასჭირდეს საერთაშორისო ტრანზაქციების განხორციელება, მაგ. მაღალრეიტინგული საერთაშორისო და მულტინაციონალური ორგანიზაციების ობლიგაციებში ჭარბი ლიკვიდურობის დაბანდების მიზნით.

ფართო მნიშვნელობით ქვეყნის რისკის საკითხებს ეხება ჯგუფის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის, კონტრაგენტის/ემინენტის და საოპერაციო რისკების მართვის პოლიტიკები და მეთოდოლოგიები. საერთაშორისო რისკებს აკონტროლებენ ჯგუფის და პროკრედიტ ჯგუფის რისკების მართვის თანამშრომლები, ჯგუფს ქვეყნის რისკი მხოლოდ შეზღუდული სახით ემუქრება.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

27. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებები ფინანსური ინსტრუმენტების კლასების მიხედვით, რომლებიც ჯგუფის საქმიანობის მიხედვითაა განსაზღვრული.

'000 ლარი	2011		2010	
	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური აქტივები				
ნაღდი ფული	185 102	185 102	133 263	133 263
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	34 565	34 565	78 358	78 358
კლიენტებზე გაცემული სესხები და კომპანიის სამეურნეო საქმიანობა	602 294	599 976	506 689	505 825
აგრო	40 108	40 098	24 524	24 434
საბინაო	21 488	21 733	25 360	25 086
სამომხმარებლო	11 684	11 939	10 432	10 217
სხვა	6 805	6 828	11 315	11 342
სხვა ფინანსური აქტივები	2 255	2 255	411	411
სულ	904 301	902 496	790 352	788 936

'000 ლარი	2011		2010	
	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური ვალდებულებები				
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		13 361	13 361	6
კლიენტთა ანგარიშები	143 114	143 114	116 810	116 810
მიმდინარე ანგარიშები	139 140	139 140	145 837	145 837
შემნახველი ანაზრები	230 052	230 812	215 320	217 227
ვადიანი ანაზრები	1 114	1 114	2 525	2 525
სხვა ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	242 163	239 156	183 797	183 327
სხვა ნასესხები სახსრები				
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1 159	1 159	893	893
სუბორდინირებული სესხი		66 992	71 585	72 710
სულ	837 776	834 848	736 773	739 335

27. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების შეფასებული სამართლიანი ღირებულება შეესაბამება შეფასებული მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ ოდენობას. მოსალოდნელი ფულადი სახსრების ნაკადების სამართლიან ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება შესაბამისი ბაზრების მიმდინარე საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით.

შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს სხვადასხვა სამართლიანი ღირებულების იერარქიების განაწილებას ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისათვის, რაც სამართლიანი ღირებულების მიხედვით ხორციელდება.

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	სამართლიანი ღირებულება სულ	1-ლი დონე	საიდანაც მე- 2 დონე	მე-3 დონე
გასაყიდად სელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-
სულ	-	-	-	-

2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	სამართლიანი ღირებულება სულ	1-ლი დონე	საიდანაც მე- 2 დონე	მე-3 დონე
გასაყიდად სელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	5 992		5 992	
სულ	5 992		5 992	

ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთების მქონე მოთხოვნებისა და ვადიანი ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულება იდენტურია მათი საბალანსო ღირებულებებისა. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე მოთხოვნებისა და ვადიანი ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდის გამოყენებით, ასევე ფულის ბაზრის საპროცენტო განაკვეთების გამოყენებით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი დეფოლტის რისკები ახასიათებთ და მსგავსი დარჩენილი ვადა აქვთ.

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

28. ფინანსური ინსტრუმენტების კლასების მისადაგება შეფასების კატეგორიებთან

შეფასების მიზნით, IAS 39 "ფინანსური ინსტრუმენტები": შეფასების აღიარება, ფინანსურ აქტივებს შემდეგი კატეგორიების მიხედვით განსაზღვრავს: (ა) სესხები და დებიტორული დავალიანება (ბ) გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები.

შემდეგ ცხრილში ფინანსური ინსტრუმენტები შესაბამისობაშია მოყვანილი შეფასების ამ კატეგორიებთან, 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი	სესხები და დებიტორული დავალიანება	გასაყიდად ხელმისაწვდომი აქტივები	სამართლიანი ღირებულებით განსაზღვრული აქტივები მოგება-ზარალის საფორმით	სულ
ფინანსური აქტივები				185 102
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები				
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	34 565	-	-	34 565
მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი	-	-	56	56
გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი	-	199	-	199
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები ბიზნესი	588 844			588 844
აგრო	39 385	-	-	39 385
საბინაო	21 132	-	-	21 132
სამომხმარებლო	11 474	-	-	11 474
სხვა	6 694	-	-	6 694
სხვა ფინანსური აქტივები	2 255	-	-	2 255
ფინანსური აქტივები სულ	704 349	199		889 706
არაფინანსური აქტივები	-	-		82 140
სულ აქტივები	-	-		971 846

შემდეგ ცხრილში ფინანსური ინსტრუმენტები შესაბამისობაშია მოყვანილი შეფასების ამ კატეგორიებთან, 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი	სესხები და დებიტორული დავალიანება	გასაყიდად ხელმისაწვდომი აქტივები	სულ
ფინანსური აქტივები			133 263
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	78 358	-	78 358
გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი	-	6 427	6 427
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები ბიზნესი	506 689		506 689
აგრო	24 524	-	24 524
საბინაო	25 360	-	25 360
სამომხმარებლო	10 432	-	10 432
სხვა	11 315	-	11 315
სხვა ფინანსური აქტივები	411	-	411
ფინანსური აქტივები სულ	657 089	6 427	796 779
არაფინანსური აქტივები	-	-	66 780
სულ აქტივები	-	-	863 559

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

29. პირობითი ვალდებულებები

'000 ლარი	2011	2010
გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივი სესხის გაცემის ვალდებულებები:	13 088	10 499
- ერთი წლის ან ნაკლები დაფარვის თავდაპირველი ვადით	12 587	15 230
- ერთი წელზე მეტი დაფარვის თავდაპირველი ვადით	736	75
სულ	26 411	25 804

ზემოთ მოცემული ცხრილი მოიცავს პირობითი ვალდებულებებისა და გარანტიების ნომინალურ ძირ თანხებ, ანუ რისკს დაქვემდებარებული თანხები, ხელშეკრულებების დარღვევის და კლიენტის დეფორტის შემთხვევაში. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ვალდებულებებისა და გარანტიების მნიშვნელოვან ნაწილს ვადა შეუწყდება მათი გამოყენების შემთხვევაში; ამიტომ მთლიანი სახელშეკრულებო თანხები არ წარმოადგენს მომავალი ლიკვიდურობის მოთხოვნებს.

კაპიტალის დანახარჯების ვალდებულებები

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს 5,531 ათასი ლარის ოდენობის კაპიტალდაბანდების სახელშეკრულებო ვალდებულებები ჰქონდა, რაც ახალი სათავო ოფისის მშენებლობასთანა დაკავშირებული (2010 წელს – 4,944 ათასი ლარი). პროექტის დასრულება 2012 წელს იგეგმება. ჯგუფი მიიჩნევს, რომ სამომავლო წმინდა მოგება და დაფინანსება საკმარისი იქნება ამ და მსგავსი ვალდებულებების დასაფარად.

ოპერაციული საიჯარო ვალდებულებები

როდესაც ჯგუფი მოიჯარეა, მომავალი მინიმალური იჯარა არაგაუქმებადი საოპერაციო იჯარის პირობებში შემდეგნაირად გადაიხდება:

'000 ლარი	2011	2010
- არა უგვიანეს ერთი წლისა	1 884	1 878
- ერთ წელზე იმეტი ხნის შემდეგ და არა უგვიანეს ხუთი წლისა	320	320
- არა უგვიანეს ხუთი წლისა	-	-
სულ	2 204	2 198

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

29. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა ხშირად იცვლება და სხვადასხვა ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. ჯგუფის ტრანზაქციებსა და საქმიანობასთან დაკავშირებული ჯგუფისეული ინტერპრეტაციები შეიძლება ეწინააღმდეგებოდეს შესაბამისი რეგიონალური და სახელმწიფო ორგანოების ინტერპრეტაციებს. საქართველოში მომხდარი ბოლოდროინდელი შემთხვევები ცხადყოფს, რომ საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ კანონმდებლობისა და შეფასებების საკმაოდ კატეგორიული ინტერპრეტაცია წარმოადგინონ, და შესაძლებელია, რომ ინტერპრეტაციები, რომლებიც ადრე წინააღმდეგობაში არ მოდიოდა კანონმდებლობასთან, ამიერიდან საწინააღმდეგოდ იქნას მიჩნეული. შედეგად, შეიძლება მნიშვნელოვანი დამატებითი გადასახადები, საურავები და პროცენტები დაწესდეს. საფინანსო საგადასახადო პერიოდების შემოწმების უფლება საგადასახადო ორგანოებს შემოწმების პერიოდიდან სამი კალენდარული პერიოდის განმავლობაში აქვთ. გარკვეულ შემთხვევებში შემოწმება შეიძლება უფრო ხანგრძლივ პერიოდებს ფარავდეს. ჯგუფი შესაბამისი კანონმდებლობის საკუთარ ინტერპრეტაციას მართებულად მიიჩნევს და ჯგუფის საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო პოზიციებს დაიცავს. შესაბამისად, 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პოტენციური საგადასახადო ვალდებულებების რეზერვი არ აისახება.

შესაბამისობა შეთანხმებებთან

ჯგუფს გაფორმებული აქვს სესხებთან დაკავშირებული ხელშეკრულებები. ამ ხელშეკრულებების შეუსრულებლობამ შესაძლოა უარყოფითი შედეგი მოუტანოს ჯგუფს, როგორცაა სესხის ღირებულების გაზრდა და დეფოლტის გამოცხადება. 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი შეთანხმებების შესაბამისად მოქმედებდა.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

30. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ჯგუფის “დედობილი” კომპანია არის ს/ს პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA (“დედობილი კომპანია”). ჯგუფის დაკავშირებული მხარეებია დედობილი კომპანია, სხვა პროკრედიტ ბანკები, ხელმძღვანელობა, ხელმძღვანელობის ოჯახის წევრები და კომპანიები, რომლებსაც მართავენ, ან რომლის საქმიანობაზეც გავლენა აქვთ ბანკის ხელმძღვანელობას, ან მათი ოჯახის წევრებს. სხვა დაკავშირებულ მხარეებში შედიან “დედობილი” კომპანიის აქციონერები და პირები, რომლებსაც “დედობილი” კომპანია აკონტროლებს.

ოპერაციები ბანკის ხელმძღვანელობასთან, მათი ოჯახის წევრებთან და კომპანიებთან მიჩნეულია დაკავშირებულ მხარეებად სბს 24-ის პირობების თანახმად.

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი მიმდინარე ტრანზაქციები აქვს:

'000 ლარი	2011	2010
აქტივები		
სხვა ბანკებისაგან მისაღები თანხები		
– სხვა დაკავშირებული მხარეები	505	534
მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით ასახული		
– დამფუძნებელი	56	-
გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები		
– სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	236
სხვა აქტივები		
– დამფუძნებელი	8	278
– სხვა დაკავშირებული მხარეები	183	-
ვალდებულებები		
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		
– სხვა დაკავშირებული მხარეები	20	6
კლიენტთა ანგარიშები		
– ძირითადი მენეჯმენტი	240	783
სხვა ნასესხები სახსრები		
– დამფუძნებელი	4 874	4 739
სუბორდინირებული სესხი		
– დამფუძნებელი	21 593	22 915

ყველა ტრანზაქცია დაკავშირებულ მხარეებთან ძირითადად იგივე პირობებით წარმოებს, რაც მესამე მხარეებთან მსგავსი ტიპის ტრანზაქციებისთვისაა განსაზღვრული.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

30. დაკავშირებული მხარეების ტრანზაქციები (გაგრძელება)

2011 წლის 31 დეკემბრის მოგება-ზარალის უწყისში შეტანილია დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციებიდან გამომდინარე შემდეგი თანხები:

000 ლარი	2011	2010
ამონაგები		
საპროცენტო შემოსავალი		
– დამფუძნებელი	3	59
– სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	27
სხვა შემოსავალი		
– შვილობილი	127	-
– სხვა დაკავშირებული მხარეები	141	-
ხარჯი		
საპროცენტო ხარჯი		
– დამფუძნებელი	3 464	3 186
– ძირითადი მენეჯმენტი	19	3
საკომისიო ხარჯი		
– სხვა დაკავშირებული მხარეები	1 149	-
საოპერაციო შემოსავალი		
– დამფუძნებელი	-	3
სხვა ხარჯი		
– დამფუძნებელი	2 705	2 020
– სხვა დაკავშირებული მხარეები	1 872	968
– ძირითადი მენეჯმენტი	80	119
– დამფუძნებლისთვის გადახდილი მენეჯმენტის მომსახურების ხარჯი	421	543

2010 წლის განმავლობაში ჯგუფმა გაწია 956 ლარის ოდენობის საკომისიო ხარჯი Quipu GmbH –ს მომსახურებაზე, რომელიც დაკავშირებულ მხარედ 2011 წელს იქცა. შესაბამისად, 2010 წლის განმავლობაში Quipu GmbH-ის მიერ მიწოდებულ პროგრამულ მომსახურებასთან დაკავშირებული ხარჯი არ იქნა ასახული ზემოთ მოცემულ ცხრილში.

ტრანზაქციები, რომლისგანაც შემდეგი ნაშთები გამომდინარეობს, განხორციელებულია ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში და მათზე იგივე პირობები მოქმედებს, რაც მსგავსი ტიპის იურიდიულ ან ფიზიკურ პირებთან ან სხვა თანამშრომლებთან განხორციელებული ტრანზაქციებისას. ტრანზაქციები გადახდის დეფოლტის ჩვეულებრივ რისკს ექვემდებარებოდა და არ მოიცავდა სხვა რაიმე არასასურველ მახასიათებლებს.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 31 დეკემბერი, 2011 წ.

31. ანგარიშგების პერიოდის დასრულების შემდეგ

აღსანიშნი ახალი სესხები და სესხების დაფარვები

2011 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ, იმ დღემდე, როდესაც წინამდებარე ფინანსური უწყისები დამტკიცდა გამოსაქვეყნებლად, ჯგუფმა მიიღო და დაფარა შემდეგი მნიშვნელოვანი სესხები:

მიღებული ნასესხი სახსრები

სესხის გამცემი	ვადა	სესხის მიღების თარიღი	ვალუტა	თანხა (ათასი ლარი)
responsAbility SICAV (Lux)	სექტემბერი, 2012 წ.	მარტი 2012 წ.	აშშ დოლარი	5 000
Microfinance Enhancement Facility SA, SICAV-SIF (BlueOrchard Pool)	იანვარი, 2013 წ.	მარტი 2012 წ.	აშშ დოლარი	15 000
The SNS Institutional Microfinance Fund (DWM Asset Management)	მარტი 2014 წ.	მარტი 2012 წ.	აშშ დოლარი	3 000

დაფარული სესხები

კრედიტორი	სესხის დაფარვის თარიღი	ვალუტა	თანხა (ათასი ლარი)
Kreditanstalt fur Wiederaufbau ("KfW")	2012 წლის იანვარი	აშშ დოლარი	1 714
Kreditanstalt fur Wiederaufbau ("KfW")	იანვარი, 2012 წ.	აშშ დოლარი	1 143

სარეზერვო ხაზი ს/ს პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA-დან

2012 წლის 25 იანვარს ჯგუფმა განაახლა სარეზერვო საკრედიტო ხაზი თავისი “დედობილი” კომპანიისგან – ს/ს პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & CO. KGaA თანხით 10 მილიონი აშშ დოლარი. კრედიტის დაფარვის თარიღია 2013 წლის 1 თებერვალი. წინამდებარე უწყისის თარიღის მდგომარეობით კრედიტი ჯერ აუთვისებელია.